

ੴ

ਯਪਯਿ ਸਾਹੇਬ

ਆਧਿਆਤ੍ਰਿਕਤਾਰ ਢਿਕੇ ਯਾਤ੍ਰਾ
ਬਾਂਲਾ ਅਨੁਬਾਦ

সূচক

1.	জপজি সাহেব বাঙালি গুটকা -----	1
2.	আরদাস -----	35
3.	যাত্রার জন্য দর্শন-----	40
4.	শিখ ধর্মে নারীর ভূমিকা-----	43
5.	পাগড়ির গুরুত্ব-----	48
6.	আপনার যাত্রায় নম্রতা মূল সারমর্ম-----	50

We are distributing Free Gutkas, Divine message of the Guru globally in all the major languages, To Continue this Monumental task, please donate at <https://sggsonline.com/donation>

This Sewa has been done by Sewadars & SikhBookClub.

This text is only a translation and only gives the essence of the Guru's Divine word. For a more complete understanding, please read the Gurumukhi Sri Guru Granth Sahib Ji. If any errors are noticed, please notify us immediately via email at walnut@gmail.com.

Publisher: SikhBookClub.com

ੴ ਸਤਿ ਨਾਮੁ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖੁ ਨਿਰਭਉ ਨਿਰਵੈਰੁ ਅਕਾਲ ਮੂਰਤਿ ਅਜੂਨੀ ਸੈਭੰ ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਅਕਾਲ-ਪੁਰੁਖ਼ একজন, যার নাম 'অস্তিত্বশীল' যিনি জগতের স্রষ্টা, (কর্তা) যিনি সর্বব্যাপী, ভয় মুক্ত (নির্ভয়), শত্রু মুক্ত (অজাতশত্রু), যার স্বরূপ সময়ের বাইরে থাকে (ভাব, যার দেহ অবিদ্যমান), যিনি জন্মের সাধারণ নিয়মের মধ্যে আসেন না, যার আবির্ভাব স্বয়ং প্রকাশ পেয়েছে এবং এই সমস্ত কিছু সতগুরুর কৃপায় প্রাপ্ত হয়।

॥ ਜਪੁ ॥

জপ করো। (যা গুরুর বক্তৃতার শিরোনাম হিসাবেও বিবেচিত হয়।)

ਆਦਿ ਸਚੁ ਜੁਗਾਦਿ ਸਚੁ ॥

নিরাকার (অকালপুরুষ) মহাবিশ্ব সৃষ্টির পূর্বে সত্য ছিলেন, যুগের শুরুতেও সত্য (স্বরূপ) ছিলেন।

ਹੈ ਭੀ ਸਚੁ ਨਾਨਕ ਹੋਸੀ ਭੀ ਸਚੁ ॥੧॥

এখন বর্তমানেও তাঁর অস্তিত্ব আছে, শ্রী গুরু নানক দেব জী বলেছেন, ভবিষ্যতেও এই সত্যস্বরূপ নিরাকারের অস্তিত্ব থাকবে ॥ ১॥

ਸੈਠੈ ਸੈਠਿ ਨ ਹੋਵਈ ਨੇ ਸੈਠੀ ਲਖ ਵਾਰ ॥

কেউ লক্ষ বার স্নান (তীর্থস্নান) করা সত্ত্বেও এই শরীরে বাহ্যিক স্নানের দ্বারা মনের বিশুদ্ধতা প্রাপ্ত করতে পারেনা। মনের বিশুদ্ধতা ছাড়া কোনও ব্যক্তি পরমেশ্বর (ওয়াহে গুরু) সম্পর্কে ধ্যানমগ্ন হতে বা চিন্তাও করতে পারবে না।

ਜੁਪੈ ਜੁਪੁ ਨ ਹੋਵਈ ਨੇ ਲਾਇ ਰਹਾ ਲਿਵ ਤਾਰ ॥

একাগ্রচিত্তে সমাধি প্রয়োগের মাধ্যমে কেউ নীরবতা পালন করলেও মনের শান্তি (নীরবতা) লাভ করা যায় না; যতক্ষণ না মন থেকে মিথ্যাচারিতার পাপ দূর হয়।

ਭੁਖਿਆ ਭੁਖੁ ਨ ਉਤਰੀ ਨੇ ਬੰਨਾ ਪੁਰੀਆ ਭਾਰ ॥

নিঃসন্দেহে, পেটের ক্ষুধা নিবারণের জন্য কেউ জগতের সমস্ত খাদ্যদ্রব্য ভক্ষণ করে ফেললেও (উপবাস ইত্যাদি করে) মনের তৃষ্ণারূপী ক্ষুধা মেটানো যায় না।

ਸਹਸ ਸਿਆਣਖਾ ਲਖ ਹੋਰਿ ਤੁ ਏਕੁ ਨ ਚਲੈ ਨਾਲਿ ॥

একজন ব্যক্তি যতই হাজার-লক্ষ চতুরতা ধারণ করুক না কেন, এইগুলি সবই অহংকারযুক্ত হওয়ার কারণে তাকে কখনোই পরমেশ্বরের কাছে পৌঁছতে সাহায্য করে না।

ਵਿਵ ਸਚਿਆਰਾ ਹੋਈਐ ਵਿਵ ਬੁਝੈ ਤੁਟੈ ਪਾਲਿ ॥

এখন প্রশ্ন জাগে যে, তাহলে ঈশ্বরের সামনে সত্যের আলো কীভাবে প্রকাশিত হবে, আমাদের ও নিরাকার প্রভুর মধ্যে যে মিথ্যার প্রাচীর রয়েছে সেগুলি কীভাবে ভাঙা যাবে?

वुवमि वननषी वललनष नननव ललधलषन ननललष ॥१॥

श्री गुरु नननक देव जी सतय रूप पथ लनभेर उपाय वयाख्या करेछेन ये - सृषुठर शुरु थेकेइ लेखा रयेछे ये, एकमनत्र भगवनेर अनदेश मेने चलते पारलेइ सनंसनरलक जीवसकल ऐइ समसुत कलछु करते पारवे।।१।।

वुवमी ऐवनलष अननव वुवम न ववलषन ननषी ॥

(नलरनकरेर) अनदेशे समसुत देह (जगणु सृषुठते) सृषुठ हयेछे, कलनुतु मुख नलःसुत शवद दनरन प्रभुर अनदेशके वणनन करन यनन न।

वुवमी ऐवनलष ननष वुवमलष मललै वललषनषी ॥

परमेशुवरेर अनदेशे (ऐइ पृथलवीते) वललनष येननीते जीव सृषुठ हय, उननर अनदेशेइ मनन-समननन (अथव नःउच-नलछुर मर्यानद) अरुजत हय।

वुवमी उतुतु ननष वुवमलष ललधलष वुव सध पनषीपवलष ॥

परमेशुवरेर (गुयनलषगुरु) अनदेशेइ जीव उच अथव नलनननननर जीवन लनभ करे, उननर ललषलत अनदेशेर करणेइ जीव सुख गु दुःख अनुभव करे।

दलवनन वुवमी वधसलस दलवलष वुवमी सद ननषीपवलष ॥

परमननुनर अनदेशेइ अननक प्रनणी कृपन प्रनषुत हय, अननके प्रभुर अनदेशेर करणेइ चलनफेरनर अनवते वनंधन पडे।

वुवमै अननवलष सतु वै वनवलष वुवम न वैदलष ॥

सवकलछुइ सेइ परम शकुतल परमेशुवरेर नलषनुनने थेक, तनर वनलरे जगत संसनरेर कुननन कनज नेइ।

नननव वुवमै ननष वुवै उ वुवमै ववै न वैदलष ॥२॥

हे नननक! जीव यदल सेइ अकलपुरुषेर अनदेशके प्रसनुन कलनुते जननते पारे, तवे अहंकरमयी 'अनमल'-ऐर नलषनुनने केउ थेकवे न। ऐइ नैरवकुतलक जनगतलक गुरवे ललषुतु प्रनणीके नलरनकर प्रभुर कनछकनछल असते देय न। २।

वननवै वै उनन वुवै वलसै उनन ॥

(केवल परमेशुवरेर कृपनय) अनध्यानलक शकुतलर अनधलकरनी ये केउ, सेइ (सरवशकुतलमन) शकुतलर ये महलमन तनर गुणगन करते पारे।

वननवै वै वननन नननै ननननन ॥

जीव प्रभुर प्रदनुतु अनशीरवदके (तनर) अनुग्रह मनने करे तनर ख्यानतर प्रशंसन करे चलेछेन।

ਗਾਵੈ ਕੇ ਗੁਣ ਵਡਿਆਈਆ ਸਾਰ ॥

ਕੋਨ ਕੋਨ ਜੀਵ ਪ੍ਰਭੂਰ ਅਵਧਨੀਯ ਗੁਣ ਓ ਮਹਿਮਾਰ ਗਾਨ ਗੇਯੇ ਚਲੇਛੇ।

ਗਾਵੈ ਕੇ ਵਿਦਿਆ ਵਿਖਮੁ ਵੀਚਾਰੁ ॥

ਕੇਊ ਵਿਦਿਆਬੁਢਿਰ ਮਾਧਯਮੇ ਪ੍ਰਭੂਰ ਅਦ੍ਭੁਤ ਚਿੰਤਾਧਾਰਾ (ਭੋਗਨ)-ਰ ਗੁਣਗਾਨ ਕਰੇ ਚਲੇਛੇ।

ਗਾਵੈ ਕੇ ਸਾਜਿ ਕਰੇ ਤਨੁ ਖੇਹ ॥

ਕੋਨ ਕੋਨ ਜੀਵ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟਿਕਰਤਾ ਓ ਧਵੰਸਕਾਰੀ ਈਸ਼ਵਰੇਰ ਰੂਪ ਜੇਨੇ ਪ੍ਰਭੂਰ ਪ੍ਰਸੰਸਾ ਕਰੇ ਚਲੇ।

ਗਾਵੈ ਕੇ ਜੀਅ ਲੈ ਫਿਰਿ ਦੇਹ ॥

ਕੋਨ ਕੋਨ ਜੀਵ ਪ੍ਰਭੂਰ ਐਮਨਭਾਵੇ ਵਰਨਾ ਕਰੇ ਯੇ ਪ੍ਰਭੂਐ ਜੀਵਨ ਦਾਨ ਕਰੇ ਐਵੰ ਤਾਰਪਰ ਪ੍ਰਭੂਐ ਜੀਵਨ ਫਿਰਿਯੇ ਨੇਯ।

ਗਾਵੈ ਕੇ ਜਾਧੈ ਦਿਸੈ ਦੂਰਿ ॥

ਕੋਨੋ ਕੋਨੋ ਜੀਵ ਸੇਐ ਨਿਰਾਕਾਰ ਪ੍ਰਭੂਕੇ ਨਿਜੇਰ ਥੇਕੇ ਦੂਰੇ ਜੇਨੇਓ ਪ੍ਰਭੂਰ ਕੀਰਤਿ ਗਾਨ ਗੇਯੇ ਯਾਯ।

ਗਾਵੈ ਕੇ ਵੇਖੈ ਹਾਦਰਾ ਹਦੂਰਿ ॥

ਕੋਨ ਕੋਨ ਜੀਵ ਪ੍ਰਭੂਕੇ ਨਿਜੇਰ ਸਰੀਰ-ਮਨ ਦਿਯੇ ਜੇਨੇ ਤਾਂਰ ਮਹਿਮਾਰ ਗੁਣਗਾਨ ਗਾਯ।

ਕਥਨਾ ਕਥੀ ਨ ਆਵੈ ਤੇਰਿ ॥

ਅਨੇਕੇਐ ਪ੍ਰਭੂਰ ਖਯਾਤਿਰ ਕਥਾ ਬਲੇਛੇਨ ਕਿੰਛੁ ਤਾਰਪਰਓ ਪ੍ਰਭੂਰ ਸੰਸਪਰਕੇ ਵਰਨਾ ਸੇਸ਼ ਹਯਨਿ।

ਕਥਿ ਕਥਿ ਕਥੀ ਕੋਟੀ ਕੋਟਿ ਕੋਟਿ ॥

ਕੋਠਿ ਕੋਠਿ ਜੀਵ ਪ੍ਰਭੂਰ ਗੁਣਗਾਨ ਵਰਨਾ ਕਰੇਛੇ, ਤਾਰਪਰੇਓ ਪ੍ਰਭੂਰ ਆਸਲ ਸ਼ਰੂਪ ਖੁੰਯੇ ਪਾਓਯਾ ਯਾਯਨਿ।

ਦੇਦਾ ਦੇ ਲੈਦੇ ਥਕਿ ਧਾਰਿ ॥

ਦਾਤਾ ਹਯੇ, ਅਕਾਲਪੁਰੁਸ਼ ਜੀਵਕੇ ਵਸਤੁਗਤ ਪਦਾਰਥ (ਅਕ੍ਲਾਨਭਾਵੇ) ਦਾਨ ਕਰੇ ਚਲੇਛੇਨ, (ਕਿੰਛੁ) ਜੀਵ ਸੇਐ ਸੰਸਪਤਿ ਗ੍ਰਹਣ ਕਰਤੇ ਕਰਤੇ ਕ੍ਲਾਨਭ ਹਯੇ ਪਢੇ।

ਜੁਗਾ ਜੁਗੀਤਰਿ ਖਾਰੀ ਧਾਰਿ ॥

ਸਮਸ਼ੁ ਜੀਵ ਯੁਗ ਯੁਗ ਧਰੇ ਐਹਿਸਕਲ ਪਦਾਰਥਗੁਲਿ ਊਪਭੋਗ ਕਰੇ ਚਲੇਛੇ।

ਹੁਕਮੀ ਹੁਕਮੁ ਚਲਾਏ ਰਾਹੁ ॥

ਆਦੇਸ਼ਕਾਰੀ ਨਿਰਾਕਾਰੇਰ ਇਛਾਠੇਐ (ਸਮਸ਼ੁ ਬ੍ਰਹਮਾਙੇਰ) ਪਥਗੁਲਿ ਚਲੇਛੇ।

ਨਾਨਕ ਵਿਰਾਸੈ ਵੈਪਰਵਾਰੁ ॥੩॥

ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਮਹਾਵਿਸ਼ੇਰ ਜੀਵਕੂਲਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇ ਬਲੇਨ ਯੇ ਤਿਨਿ ਨਿਰਾਕਾਰ (ਓਯਾਹਿਗੁਰੂ) ਦੁਸ਼ਚਿੰਤਾ ਥੇਕੇ ਵਿਰਤ ਥੇਕੇ (ਐਹੈ ਜਗਤ ਸੰਸਾਰੇਰ ਜੀਵਕੂਲੇਰ ਉਪਰ) ਸਰਵਦਾ ਖੁਸ਼ਿ ਥਾਕੇਨ॥ ੩॥

ਸਾਚਾ ਸਾਹਿਬੁ ਸਾਚੁ ਨਾਇ ਭਾਖਿਆ ਭਾਉ ਅਪਾਰੁ ॥

ਸੇਹੈ ਅਕਾਲ ਪੁਰੁਖ (ਨਿਰਾਕਾਰ) ਨਿਜੇਰ ਸਤ੍ਯਨਾਮੇਰ ਸਙੇ ਨਿਜੇਓ ਸਤ੍ਯ, ਓਨਾਕੇ (ਸਤ੍ਯ ਓ ਸਤ੍ਯ ਨਾਮ) ਸੁਖੁਮਾਤ੍ਰੇ ਯਾਰਾ ਭਾਲੋਵਾਸੇ ਤਾਰਾਹੈ ਪ੍ਰਭੁਕੇ ਅਸੀਮ ਬਲੇ।

ਆਖਹਿ ਮੰਗਹਿ ਦੇਹਿ ਦੇਹਿ ਦਾਤਿ ਕਰੈ ਦਾਤਾਰੁ ॥

(ਸਕਲ ਦੇਵਤਾ, ਦਾਨਵ, ਮਾਨੁਖ ਓ ਪਸ਼ੁ ਇਤ੍ਯਾਦਿ) ਜੀਵੇਰਾ ਬਲਤੇ ਥਾਕੇ, ਚਾਹਿਤੇ ਥਾਕੇ, (ਬੇਸੁਗਤ ਸੰਸਪਤਿ) ਦਾਓ ਦਾਓ ਕਰਤੇ ਥਾਕੇ, ਸੇਹੈ ਦਾਤਾ (ਪਰਮਾਤ੍ਮਾ) ਸਵਾਹੈਕੇ ਦਾਨਹੈ ਕਰਤੇ ਥਾਕੇਨ।

ਫੈਰਿ ਕਿ ਅਰੀ ਰਖੀਐ ਜਿਤੁ ਦਿਸੈ ਦਰਬਾਰੁ ॥

ਐਖਨ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਜਾਗੇ ਯੇ (ਯੇਮਨ ਅਨ੍ਯਾਨ੍ਯ ਰਾਜਾ-ਮਹਾਰਾਜਾਦੇਰ ਸਾਮਨੇ ਕਿਛੁ ਉਪਹਾਰ ਨਿਯੇ ਯਾਓਯਾ ਹ੍ਯ) ਤੇਮਨਹੈ ਕਿ ਸੇਹੈ ਸਿੰਘ ਪਰਮਾਤ੍ਮਾ ਸਾਮਨੇ ਉਪਹਾਰ ਨਿਯੇ ਯਾਓਯਾ ਉਚਿਤ ਨਾਕਿ ਪ੍ਰਭੁਰ ਦਰਜਾ ਸਹਜੇਹੈ ਦੇਖਾ ਯਾਯ?

ਮੁਹੰ ਕਿ ਬੋਲਣੁ ਬੋਲੀਐ ਜਿਤੁ ਸੁਣਿ ਧਰੈ ਖਿਆਰੁ ॥

ਕੀਭਾਵੇ ਆਮਾਦੇਰ ਡਿਹਾ ਦਿਯੇ ਪ੍ਰਭੁਰ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਲੇ ਸੇਹੈ ਅਸੀਮ ਸ਼ਕਤਿ (ਏਸ਼ੁਵਰ) ਆਮਾਦੇਰ ਪ੍ਰੇਮ-ਪ੍ਰਸਾਦ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਵੇਨ?

ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਵੇਲਾ ਸਚੁ ਨਾਉ ਵਡਿਆਈ ਵੀਚਾਰੁ ॥

ਗੁਰੂ ਮਹਾਰਾਜ ਐਹਿਸਕਲ ਪ੍ਰਸ਼ੇਰ ਉੱਤਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰੇਨ ਯੇ ਸਕਾਲੇ (ਅਮ੍ਰੁਤਵੇਲਾ) (ਯੇ ਸਮਯੇ ਏਕਜਨ ਬ੍ਯਕ੍ਤਿਰ ਮਨ ਸਾਧਾਰਨਤ ਸਾਂਸਾਰਿਕ ਘਾਮੇਲਾ ਥੇਕੇ ਵਿਚਿੰਨ ਥਾਕੇ) ਸੇਹੈ ਸਤ੍ਯ ਨਾਮਧਾਰੀ ਅਕਾਲ ਪੁਰੁਖੇਰ ਨਾਮ-ਯੁਗ ਕਰਾ ਉਚਿਤ ਏਵੰ ਪ੍ਰਭੁਰ ਮਹਿਮਾ ਕੀਰਤਨ ਗਾਓਯਾ ਉਚਿਤ, ਤਵੇਹੈ ਜੀਵ ਤੂਮਿ ਪਾਵੇ ਪ੍ਰਭੁਰ ਭਾਲੋਵਾਸਾ।

ਕਰਮੀ ਆਵੈ ਕਪੜਾ ਨਦਰੀ ਮੇਖੁ ਦੁਆਰੁ ॥

(ਐਹੈਭਾਵੇ ਯਦਿ ਪ੍ਰਭੁਰ ਕ੍ਰਪਾ ਪ੍ਰਾਪ੍ਤੁ ਹ੍ਯ) ਗੁਰੂ ਜੀ ਬਲੇਨ ਯੇ ਸੁਖੁਮਾਤ੍ਰੇ ਕਰਮੇਰ ਮਾਧ੍ਯਮੇਹੈ ਜੀਵੇਰ ਆਤ੍ਮਾ ਵਸ਼ੇਰ ਨ੍ਯਾਯ ਸ਼ਰੀਰ ਪਾਯ ਅਰਥਾੰ ਮਾਨਵ ਜਨਮ ਪ੍ਰਾਪ੍ਤੁ ਕਰੇ, ਤਵੇ ਐਹੈਭਾਵੇ ਮੁਕ੍ਤਿ ਲਾਭ ਹ੍ਯ ਨਾ, ਮੋਸ਼ਫ ਪੇਤੇ ਹਲੇ ਪ੍ਰਭੁਰ ਸਦਯ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਿਰ ਪ੍ਰਯੋਯਜਨ।

ਨਾਨਕ ਏਵੈ ਜਾਣੀਐ ਸਭੁ ਆਖੈ ਸਚਿਆਰੁ ॥੪॥

ਹੇ ਨਾਨਕ! ਐਹੈਰੂਪ ਉਪਲਕ੍ਤਿ ਕਰ ਯੇ, ਐਹੈ ਸਤ੍ਯ ਸ਼ਕ੍ਰਪ ਨਿਰਾਕਾਰ ਪ੍ਰਭੁਹੈ ਸਰਵਸ਼, ਯਾਰ ਢਾਰਾ ਮਾਨੁਖੇਰ ਸਮਸ੍ਤ ਸੰਸ਼ਯ ਦੂਰ ਹ੍ਯ। ੪।

ਘਾਖਿਆ ਨ ਜਾਇ ਕੀਤਾ ਨ ਹੋਇ ॥

ਸੇਹੈ ਪਰਮਾਤ੍ਮਾ ਕਾਰੋਰ ਢਾਰਾਹੈ ਮੂਰ੍ਤਰੂਪੇ ਪ੍ਰਤਿਸ਼ਠਿਤ ਹਤੇ ਪਾਰੇ ਨਾ, ਨਾ ਤਾੰ ਕੋਨਓ ਰੂਪ ਤੈਰਿ ਕਰਾ ਯਾਯ।

ਆਪੇ ਆਪਿ ਨਿਰੰਜਨੁ ਸੇਇ ॥

ਤਿਨਿ ਮਾਯਾਕੇ ਛਾਪਿਏ ਗਿਏ ਸ੍ਵਯੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਮਾਨ ਹਯੇ ਥਾਕੇਨ।

ਜਿਨਿ ਸੇਵਿਆ ਤਿਨਿ ਪਾਇਆ ਮਾਨੁ ॥

ਯੇਹੈ ਮਾਨੁਸ਼ ਓਹੈ ਭਗਵਾਨੇਰ ਨਾਮ-ਯੁਗ ਕਰੇਛੇ, ਸੇਹੈ ਪ੍ਰਭੂਰ ਦਰਵਾਰੇ ਸੰਮਾਨ ਪੇਯੇਛੇ।

ਨਾਨਕ ਗਾਵੀਐ ਗੁਣੀ ਨਿਧਾਨੁ ॥

ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਬਲੇਛੇਨ ਯੇ ਸੇਹੈ ਗੁਣੇਰ ਭਾਗੁਰ ਨਿਰਾਕਾਰ ਪ੍ਰਭੂਰ ਪੂਜਾ ਕਰਾ ਉਚਿਤ।

ਗਾਵੀਐ ਸੁਣੀਐ ਮਨਿ ਰਖੀਐ ਭਾਉ ॥

ਪ੍ਰਭੂਰ ਗੁਣਗਾਨ ਕਰਾਰ ਸਮਯ, ਪ੍ਰਭੂਰ ਪ੍ਰਸੰਸਾ ਸ਼ੋਨਾਰ ਸਮਯ, ਨਿਜੇਰ ਹ੍ਰਦਯੇ ਪ੍ਰਭੂਰ ਪ੍ਰਤਿ ਸ਼੍ਰਦ੍ਧਾ ਬਯਾਯ ਰਾਖੋ।

ਦੁਖੁ ਪਰਹਰਿ ਸੁਖੁ ਘਰਿ ਲੈ ਜਾਇ ॥

ਏਹੈਭਾਵੇਹੈ ਦੁਖ ਨਾਸ਼ ਹਯ ਏਵੰ ਘਰੇ ਸੁਖ ਬਸਵਾਸ ਕਰੇ।

ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਦੰ ਗੁਰਮੁਖਿ ਵੇਦੰ ਗੁਰਮੁਖਿ ਰਹਿਆ ਸਮਾਈ ॥

ਗੁਰੂਰ ਮੁਖ ਨਿਃਸ੍ਰੁਤ ਸ਼ਬਦੈ ਹਲ ਵੇਦੇਰ ਭ੍ਯਾਨ, ਏਹੈਸਕਲ ਉਪਦੇਸ਼ਸ੍ਵਰੂਪ ਸਮਸ੍ਤ ਭ੍ਯਾਨ ਯੁਗਤੇ ਵਿਦ੍ਯਮਾਨ ਰਯੇਛੇ।

ਗੁਰੁ ਈਸਰੁ ਗੁਰੁ ਰੀਰਖੁ ਬਰਮਾ ਗੁਰੁ ਪਾਰਬਤੀ ਮਾਈ ॥

ਗੁਰੁਹੈ ਹਲੇਨ ਸ਼ਿਵ, ਵਿਸ਼ੁ, ਬ੍ਰਹ੍ਮਾ ਏਵੰ ਮਾਤਾ ਪਾਰਵਤੀ, ਕਾਰਨ ਗੁਰੁ ਹਲੇਨ ਪਰਮ ਸ਼ਕ੍ਤਿ।

ਜੇ ਰਉ ਜਾਣਾ ਆਖਾ ਨਾਰੀ ਕਹਣਾ ਕਥਨੁ ਨ ਜਾਈ ॥

ਆਮਿ ਸੇਹੈ ਗੁਣੀ ਸ੍ਵਰੂਪ ਪਰਮਾਤ੍ਮਾ ਸੰਸਪਰਕੇ ਯੇਨੇਓ ਵਰ੍ਣਨਾ ਕਰੇ ਸ਼ੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਪਾਰਬੋ ਨਾ, ਕਾਰਨ ਪ੍ਰਭੂਰ ਕਥਾ ਵਰ੍ਣਨਾ ਕਰੇ ਸ਼ੇਸ਼ ਕਰਾ ਏਕੇਵਾਰੇਹੈ ਸੰਸ਼ੁਭ ਨਯ।

ਗੁਰਾ ਏਕ ਏਹਿ ਬੁਝਾਈ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਕ੍ਰੁਤ ਸ਼ਿਸ਼ਕ! ਸ਼ੁਧੁ ਆਮਾਕੇ ਏਟਾਹੈ ਸ਼ਿਖਿਯੇ ਦਿਨ ਯੇ,

ਸਭਨਾ ਜੀਆ ਕਾ ਏਕੁ ਦਾਤਾ ਸੇ ਮੈ ਵਿਸਰਿ ਨ ਜਾਈ ॥੫॥

ਯਿਨਿ ਸਮਸ੍ਤ ਜੀਵੇਰ ਏਕਮਾਤ੍ਰ ਦਾਤਾ ਸੇਹੈ ਪ੍ਰਭੂਕੇ ਆਮਿ ਯੇਨ ਕਖਨਓ ਭੁਲੇ ਨਾ ਯਾਹੈ। ੫।

ਤੀਰਥਿ ਨਾਵਾ ਜੇ ਤਿਸੁ ਭਾਵਾ ਵਿਣੁ ਭਾਣੈ ਕਿ ਨਾਇ ਕਰੀ ॥

ਤੀਰ੍ਥ-ਸ਼ਨਾਨ ਤਖਨੈ ਕਰਾ ਯਾਯ ਯਦਿ ਏਹੈ ਸ਼ਨਾਨੇ ਪ੍ਰਭੂਰ ਸੰਮਤਿ ਥਾਕੇ, ਸੇਹੈ ਅਕਾਲ ਪੁਰੁਸ਼ੇਰ ਇਸ਼੍ਠਾ ਛਾਡਾ ਤੀਰ੍ਥ-ਸ਼ਨਾਨ ਕਰੇਹੈ ਵਾ ਕੀ ਕਰਵੋ, ਕਾਰਨ ਤਾਹਲੇ ਏਹੈ ਸਬ ਅਥਹੀਨ ਹਯੇ ਯਾਵੇ।

ਜੇਤੀ ਸਿਰਠਿ ਉਪਾਈ ਵੇਖਾ ਵਿਣੁ ਕਰਮਾ ਕਿ ਮਿਲੈ ਲਈ ॥

ਸੇਹੈ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟਿਕਰ੍ਤਾਰ ਯਤ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟਿ ਦੇਖਛਿ, ਸੇਖਾਨੇ ਕਰ੍ਮ ਨਾ ਕਰੇ ਕੋਨ ਜੀਵ ਕਿਛੁ ਪ੍ਰਾਪੁ ਕਰਤੇ ਪਾਰੇ ਨਾ ਏਵੰ ਸੇ ਕਿਛੁਹੈ ਪਾਯ ਨਾ।

ਮਤਿ ਵਿਚਿ ਰਤਨ ਜਵਾਹਰ ਮਾਣਿਕ ਜੇ ਇਕ ਗੁਰ ਕੀ ਸਿਖ ਸੁਣੀ ॥

প্রকৃত গুরুর একটি মাত্র জ্ঞান গ্রহণ করলে মানুষের বুদ্ধি রত্ন, মণি, মাণিক ইত্যাদি পদার্থ দ্বারা পরিপূর্ণ হয়ে যায়।

ਗੁਰਾ ਇਕ ਦੇਹਿ ਬੁਝਾਈ ॥

হে গুরু জী! শুধু আমাকে এই উপলব্ধি করিয়ে দাও

ਸਭਨਾ ਜੀਆ ਕਾ ਇਕੁ ਦਾਤਾ ਸੇ ਮੈ ਵਿਸਰਿ ਨ ਜਾਈ ॥੬॥

জগতের সকল প্রাণীকে দান কারী নিরাকার প্রভু তিনি যেন আমাকে ভুলে না যান। ৬।

ਜੇ ਜੁਗ ਚਾਰੇ ਆਰਜਾ ਹੋਰ ਦਸੁਣੀ ਹੋਇ ॥

যদি কোন মানুষ বা যোগী যোগ-সাধনার মাধ্যমে চার যুগের চেয়ে দশগুণ বেশি, অর্থাৎ চল্লিশ যুগের আয়ুতে পৌঁছায়।

ਨਵਾ ਖੰਡਾ ਵਿਚਿ ਜਾਣੀਐ ਨਾਲਿ ਚਲੈ ਸਭੁ ਕੋਇ ॥

নবখণ্ডে (ইলাবৃত, কিমপুরুষ, ভদ্র, ভারত, কেতুমাল, হরি, হিরণ্য, রম্য এবং কুশ, যারা পৌরাণিক শাস্ত্রে উল্লিখিত) প্রভু মহিমান্বিত হোন, সকলে তাঁর সম্মানে একত্রে যাত্রা করুক।

ਚੰਗਾ ਨਾਉ ਰਖਾਇ ਕੈ ਜਸੁ ਕੀਰਤਿ ਜਗਿ ਲੇਇ ॥

বিশ্বের একজন বিখ্যাত পুরুষ হয়ে তিনি তাঁর গৌরব অর্জন করতে থাক।

ਜੇ ਤਿਸੁ ਨਦਰਿ ਨ ਆਵਈ ਤ ਵਾਤ ਨ ਪੁਛੈ ਕੇ ॥

সেই মানুষটি যদি অকাল পুরুষের কৃপাদৃষ্টি না পেত, তাহলে কেউ তাঁর মঙ্গল প্রার্থনা করতে চাইবে না।

ਕੀਟਾ ਅੰਦਰਿ ਕੀਟੁ ਕਰਿ ਦੇਸੀ ਦੇਸੁ ਧਰੇ ॥

এত গৌরব এবং সম্মান থাকা সত্ত্বেও, এমন ব্যক্তিকে ঈশ্বরের সামনে একটি ক্ষুদ্র পোকা হিসেবে বিবেচনা করা হয়, অর্থাৎ অত্যন্ত অধম মনে করা হয়, এমনকি দোষী লোকেরাও তাকে অপরাধী মনে করবে।

ਨਾਨਕ ਨਿਰਗੁਣਿ ਗੁਣੁ ਕਰੇ ਗੁਣਵੰਤਿਆ ਗੁਣੁ ਦੇ ॥

গুরু নানক জীর মাহাত্ম্য হল তিনি সেই অসীম-শক্তিহীন অযোগ্য মানুষকে গুণ দান করেন এবং গুণী মানুষকে অতিরিক্ত গুণী করে তোলেন।

ਤੇਹਾ ਕੋਇ ਨ ਸੁਝਈ ਜਿ ਤਿਸੁ ਗੁਣੁ ਕੋਇ ਕਰੇ ॥੭॥

কিন্তু সেই গুণে পরিপূর্ণ ঈশ্বরকে কোন গুণ প্রদান করতে পারে এমন আর কাউকে দেখা যায় না। ৭।

ਸੁਣਿਐ ਸਿਧ ਖੀਰ ਸੁਰਿ ਨਾਥ ॥

ভগবানের নাম শ্রবণ করার ফলে, অর্থাৎ তাঁর মহিমায় চিত্ত স্থাপন করার কারণেই সিদ্ধ, পীর, দেব তথা নাথ প্রভৃতি মহান ব্যক্তিগণ পরম পদ লাভ করেছেন।

सुहिरुं ढरति ढरल आरुस ॥

नाम सुनेई पृथिवी, पृथिवीके धारणकारी सेई षाँड़ (पुराण शास्त्र अनुसारे ये षाँड़ एई पृथिवीके तार शृंखे धारण करे) एवं आकाशेर स्थयी शक्तिर ज्ञान लाभ करे।

सुहिरुं दीप लैअ ढात्राल ॥

नाम श्रवण करले शाल्मलि, क्रांशि, जम्बु, पालक प्रभृति सप्तद्वीपः भु भव, स्वाह प्रभृति चतुर्दश जगत एवं अतल, वितल, सुतल प्रभृति सात पाताल प्राप्त हय।

सुहिरुं ढेरि न सरै वारु ॥

नाम सुनले मृत्युं जीवके स्पर्श करते पारे ना।

नानक वरात्रा सरा वरिगारु ॥

हे नानक! भगवानेर भङ्गेर मध्ये सर्वदा आनन्द प्रकाशित हते थके,

सुहिरुं दूध ढाढ वर नारु ॥ ८ ॥

भगवानेर नाम श्रवण करले सकल दुःखं अपकर्मेर विनाश हय। ४।

सुहिरुं हीसरु वरमा हींदु ॥

परमात्मार नाम सुनलेई शिव, ब्रह्मां इंद्र प्रभृति सर्वोच्च मर्यादा लाभ करेन।

सुहिरुं मूधि सालावट मंदु ॥

मन्द मानुष, अर्थां यारा थाराप काज करे एमन मानुषं प्रभुर नाम सुनलेई प्रशंसार योग्य हयें ठे।

सुहिरुं नेरा नृगति उनि वेद ॥

नामेर सङ्गे योगादिं देहेर विशुद्ध, मणिपुरक, मुलाधार प्रभृति हय चक्रेर रहस्य उपलब्धि हय।

सुहिरुं सासउ सिमिउि देद ॥

नाम सुनले हय-शास्त्र, (सांख्य, योग, न्याय इत्यादि), सातशति स्मृति (मनु, याज्ञवल्क्य स्मृति इत्यादि) एवं चारुति वेदेर ज्ञान प्राप्त हय।

नानक वरात्रा सरा वरिगारु ॥

हे नानक! साधकदेर अङ्गेर सर्वदा आनन्देर आलो प्रकाशित हते थके।

सुहिरुं दूध ढाढ वर नारु ॥ ९ ॥

भगवानेर नाम सुनले सकल दुःखं अपकर्म विनाश हय । ५।

सुहिरुं सउ संउधु वरिगारु ॥

प्रभुर नाम श्रवण करले एकजन मानुष सत्य, तृप्तिं ज्ञानेर मते मूलिक नीतिगुलि अर्जन करते पारे।

सुतिपै अठसठि वा दिसनातु ॥

शुधु प्रभुर नाम श्रवण करलेई सकल तीर्थस्थानेर मध्ये श्रेष्ठ आटषट्टि टि तीर्थ स्थानेर स्नानेर फल प्राप्तु हय।

सुतिपै पडि पडि पाहवि मातु ॥

निराकार प्रभुर नाम श्रवण करार परे वारंवार सेई नामेर दिकेई रसना तृप्तिर जन्य ये व्यक्ति याय से प्रभुर दरवारे सम्मान प्राप्तु हय।

सुतिपै लारौ सवनि यिआतु ॥

प्रभुर नाम श्रवण करले, व्यक्ति सहजेई ऐश्वरिकताय विलीन हये याय, कारण ऐई नाम आध्यात्मिक शुद्धिकरणेर माध्यमे ज्ञान प्राप्तु करे।

नानक ब्रह्मा सदा विवासु ॥

हे नानक! भगवानेर भक्तुदेर सर्वदा आध्यात्मिक आनन्द प्रकाशित हते থাকे।

सुतिपै दूध पाप वा नासु ॥१०॥

भगवानेर नाम श्रवण करले सकल दुःख ओ अपकर्मेर विनाश हय।।१०॥

सुतिपै सदा वृष्टा वे राव ॥

प्रभुर नाम श्रवणलेई गुणेर सागर श्री हरिते विलीन हओया याय।

सुतिपै सैध पीर पात्रिसाव ॥

प्रभुर नाम-श्रवणेर प्रभावेई शेख, पीर एवंग वदशा निजेदेर पदे शोभा वृद्धि करते पारे।

सुतिपै अंये पाहवि राव ॥

अज्ञानी मानुष प्रभु - शक्तिर नाम श्रवण करलेई भगवानेर भक्तिर पथ लाभ करते पारे।

सुतिपै राष रैई असगावु ॥

ऐई भव-सागरेर अपरिमेय गभीरता जानते पाराओ प्रभुर नाम श्रवण शक्तिर द्वारा संभवपर हते पारे।

नानक ब्रह्मा सदा विवासु ॥

हे नानक! उतुम-पुरुषेर हृदये सर्वदा आनन्द प्रकाशित हते থাকे।

सुतिपै दूध पाप वा नासु ॥११॥

भगवानेर नाम श्रवण करले सकल दुःख ओ अपकर्म विनाश हय। ११।

ਮੰਨੈ ਕੀ ਗਤਿ ਕਰੀ ਨ ਜਾਇ ॥

ਸੇই ਅਕਾਲ ਪੁਰੁਸ਼ੇਰ ਨਾਮ ਸ਼ਰਭੇਰ ਪਰ ਯੇ ਪੁਰੁਭੁਕੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰੇ ਅਰਥਾਯ ਯੇ ਪੁਰੁਭੁਕੇ ਨਿਯੇਰ ਅਭੁਰੇ ਧਾਰਯ ਕਰੇ ਸੇਈ ਮਾਨਬੇਰ ਅਬਸ਼ੁਆ ਬਰੁਯਨਾ ਕਰੇ ਸੇਸ਼ ਕਰਾ ਯਾਯ ਨਾ।

ਜੇ ਕੈ ਕਰੈ ਖਿਠੈ ਖਠੁਤਾਇ ॥

ਯੇ ਤਾਯ ਅਬਸ਼ੁਆ ਸੰਪਰਕੇ ਕਥਾ ਬਲੇ ਸੇਈ ਬਯਕੁਯਿਕੇ ਸੇਸ਼ ਪਰੁਯੰਭੁ ਅਨੁਤੰਭੁ ਹਤੇ ਹਬੇ ਕਾਰਯ ਐਈਯੁਲਿ ਸਤਯ ਕਰੇ ਬਲਾ ਸਹਯੁ ਨਯ, ਐਮਨ ਕੋਨ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟਿ ਨੇਈ ਯਾ ਪੁਰੁਭੁਰ ਨਾਮ ਥੇਕੇ ਪੁਰਾਪੁ ਆਨੰਦੇਰ ਰਹਸਯੁ ਪੁਕਾਸ਼ ਕਰਤੇ ਪਾਰੇ।

ਕਾਗਜਿ ਕਲਮ ਨ ਲਿਖਣਹਾਰੁ ॥

ਐਈ ਅਬਸ਼ੁਆਰ ਕਥਾ ਲੇਖਾਰ ਮਤੋ ਕਾਗਯੁ ਨੇਈ, ਕਲਮ ਨੇਈ ਐਮਨਕਿ ਕੋਨੋ ਕੋਠੁਹਲੀ ਬਯਕੁਯਿਯੁ ਨੇਈ,

ਮੰਨੈ ਕਾ ਬਰਿ ਕਰਨਿ ਵੀਚਾਰੁ ॥

ਯੇ ਯੁਯਾਹਿਯੁਰੁਤੇ ਬਿਲੀਨਕਾਰੀ ਬਯਕੁਯਿ ਸੰਪਰਕੇ ਬਿਚਾਰ-ਬਿਬੇਚਨਾ ਕਰਤੇ ਪਾਰਬੇ।

ਐਸਾ ਨਾਮੁ ਨਿਰੰਜਨੁ ਠੈਇ ॥

ਪਰਮਾਤੁਆਰ ਨਾਮ ਸਰੁਬਸ਼ੇਸ਼ੁ ਯੁ ਅਤੀਨੁਦ੍ਰਿਯੁ ਹਯ।

ਜੇ ਕੈ ਮੰਨਿ ਜਾਣੈ ਮਨਿ ਕੈਇ ॥੧੨॥

ਬਦਿ ਕੇਊ ਐਈ ਪੁਰੁਭੁਕੇ ਨਿਯੇਰ ਮਨੇਰ ਮਥੇ ਰੇਥੇ ਚਿੰਭੁ ਕਰੇ । ੧੨।

ਮੰਨੈ ਸੁਰਤਿ ਠੈੈ ਮਨਿ ਬੁਯਿ ॥

ਭਗਬਾਨੇਰ ਨਾਮ ਸ਼ਰਭਯ ਯੁ ਚਿੰਭੁ ਕਰਲੇ ਮਨ ਐਬੰ ਬੁਢੁਢਿਤੇ ਸਰੁਵੋਭੁਮ ਪੁਰੇਮ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟਿ ਹਯ।

ਮੰਨੈ ਸਗਲ ਭਵਣ ਕੀ ਸੁਯਿ ॥

ਚਿੰਭੁਰ ਢੁਆ ਸਮਗੁਰੁ ਮਹਾਬਿਸ਼ੁਵੇਰ ਭੁਯਾਨ-ਬੋਢ ਅਰੁਯੁਯਿਤ ਹਯ।

ਮੰਨੈ ਮੁਰਿ ਚੈਟਾ ਨਾ ਖਾਇ ॥

ਯੇ ਬਯਕੁਯਿ ਪੁਰੁਭੁਰ ਧਯਾਨ ਕਰੇ ਸੇ ਕਖਨਈ ਪਾਰੁਥਿਬ ਢੁਃਖਭੋਗ ਕਰੇ ਨਾ ਐਬੰ ਪਰਕਾਲੇਯੁ ਯਮੇਰ ਸ਼ਾਙੁਢਿ ਭੋਗ ਕਰੇ ਨਾ।

ਮੰਨੈ ਜਮ ਕੈ ਸਾਥਿ ਨ ਜਾਇ ॥

ਐਕਯੁਯ ਚਿੰਭੁਨਸ਼ੀਲ ਮਾਨੁਸ਼ ਸੇਸ਼ ਪਰੁਯੰਭੁ ਯਮੇਰ ਸਙੁਙੇ ਨਰਕੇ ਯਾਯ ਨਾ, ਬਰੰ ਢੇਬਤਾਢੇਰ ਸਙੁਙੇ ਸੁਰੁਗਲੋਕੇ ਯਾਯ।

ਐਸਾ ਨਾਮੁ ਨਿਰੰਜਨੁ ਵੇਦਿ ॥

ভগবানের নাম অত্যন্ত উচ্চ ও অতীন্দ্রিয় হয়।

ਜੇ ਕੋ ਮੰਨਿ ਜਾਣੈ ਮਨਿ ਕੇਦਿ ॥੧੩॥

যদি কেউ প্রভুকে নিজের হৃদয়ে বসিয়ে তাঁর ধ্যান করে। ১৩।

ਮੰਨੈ ਮਾਹਿਗਿ ਠਾਕ ਨ ਯਾਦਿ ॥

যে মানুষ নিরাকার প্রভুর নাম নিয়ে চিন্তা করে তাঁর চলার পথে কোন বাঁধা থাকে না।

ਮੰਨੈ ਪਤਿ ਸਿਉ ਪਰਗਟੁ ਜਾਇ ॥

একজন চিন্তনশীল মানুষ পৃথিবীতে গৌরবের পাত্র হয়।

ਮੰਨੈ ਮਗੁ ਨ ਚਲੈ ਪੰਥੁ ॥

এই ধরণের ব্যক্তি দ্বিধা বা সাম্প্রদায়িকতার পথ ছেড়ে ধর্মের পথে চলে।

ਮੰਨੈ ਧਰਮ ਸੇਤੀ ਸਨਥੰਧੁ ॥

ধর্মকর্মের সঙ্গে মননশীলতার একটি দৃঢ় সম্পর্ক রয়েছে।

ਐਸਾ ਨਾਮੁ ਨਿਰੰਜਨੁ ਵੇਦਿ ॥

ভগবানের নাম অত্যন্ত উচ্চ এবং মாயাতীত হয়।

ਜੇ ਕੋ ਮੰਨਿ ਜਾਣੈ ਮਨਿ ਕੇਦਿ ॥੧੪॥

যদি কেউ প্রভুকে নিজের হৃদয়ে ধারণ করে চিন্তন করে। ১৪।

ਮੰਨੈ ਪਾਵਹਿ ਮੇਖੁ ਦੁਆਰੁ ॥

যারা ভগবানের নাম ধ্যান করে তারা মোক্ষের দ্বার প্রাপ্ত হয়।

ਮੰਨੈ ਪਰਵਾਰੈ ਸਾਧਾਰੁ ॥

যারা প্রভুর নাম চিন্তন করে তারা তাঁদের সকল আত্মীয়কে সেই নামের মধ্যে আশ্রয় দেয়।

ਮੰਨੈ ਤਰੈ ਤਾਰੈ ਗੁਰੁ ਸਿਖ ॥

একজন মননশীল শিখ গুরু কেবল একাই ভব-সাগরকে অতিক্রম করে না সঙ্গে আরও অন্যান্য সঙ্গীদেরও এই ভবসাগর অতিক্রম করতে সাহায্য করে।

ਮੰਨੈ ਨਾਨਕੁ ਭਵਹਿ ਨ ਭਿਖ ॥

চিন্তনশীল মানুষ, হে নানক! সে দ্বারে দ্বারে ভিক্ষুক হয় না।

ਐਸਾ ਨਾਮੁ ਨਿਰੰਜਨੁ ਹੋਇ ॥

ভগবানের নাম অত্যন্ত উচ্চ এবং অতীন্দ্রিয় হয়।

ਜੇ ਕੇ ਮੰਨਿ ਜਾਣੈ ਮਨਿ ਕੋਇ ॥੧੫॥

যদি কেউ প্রভুকে নিজের হৃদয়ে ধারণ করে চিন্তন করে । ১৫।

ਪੰਚ ਪਰਵਾਣੁ ਪੰਚ ਪਰਧਾਨੁ ॥

যারা ভগবানের নাম চিন্তা করেছে, সেই শ্রেষ্ঠ সাধকগণ নিরাকারের দ্বারে গৃহীত হয়, এবং তাঁরাই সেখানে প্রধান হয়।

ਪੰਚੇ ਪਾਵਹਿ ਦਰਗਹਿ ਮਾਨੁ ॥

এমন গুরুমুখ প্রিয় অকাল পুরুষের সভায় সম্মান প্রাপ্ত হয়।

ਪੰਚੇ ਸੋਹਹਿ ਦਰਿ ਰਾਜਾਨੁ ॥

এমন ভালো মানুষ রাজসভায় শোভা বৃদ্ধি করে।

ਪੰਚਾ ਕਾ ਗੁਰੁ ਏਕੁ ਧਿਆਨੁ ॥

একজন গুণী মানুষের মনোযোগ কেবলমাত্র সেই সৎগুরুর (নিরাকার) উপরই স্থির থাকে।

ਜੇ ਕੇ ਕਰੈ ਕਰੈ ਵੀਚਾਰੁ ॥

যদি কোন ব্যক্তি বলতে সেই স্রষ্টার কথা বলতে চায় অথবা তাঁর সৃষ্টির হিসেব করে

ਕਰਤੇ ਕੈ ਕਰਣੈ ਨਾਹੀ ਸੁਮਾਰੁ ॥

তাহলে সেই স্রষ্টার গতি-প্রকৃতি মূল্যায়ন করা যায় না।

ਧੰਲੁ ਧਰਮੁ ਦਇਆ ਕਾ ਪੁਤੁ ॥

নিরাকারের দ্বারা রচিত সৃষ্টি ধর্মরূপী বৃষ (ধৌলা ষাঁড়) তিনি নিজের ওপর দয়ার পুত্র তকমা লাগিয়ে রেখেছেন (কারণ মনে যদি দয়া থাকে তবেই এই মানবের দ্বারা ধর্মের কাজ সম্ভব হবে।)

ਸੰਤੋਖੁ ਥਾਪਿ ਰਖਿਆ ਜਿਨਿ ਸੁਤਿ ॥

যা তৃপ্তির সুতোয় বাঁধা রয়েছে।

ਜੇ ਕੇ ਬੁਝੈ ਹੋਵੈ ਸਚਿਆਰੁ ॥

যদি কেউ ঈশ্বরের এই রহস্য জানে তবে সে সত্যনিষ্ঠ হতে পারে।

ਧਵਲੈ ਉਪਰਿ ਕੇਤਾ ਭਾਵੁ ॥

এই সংসারে কত বোঝা থাকে, তিনি কতটা বহন করার সামর্থ্য রাখেন।

ਧਰਤੀ ਹੋਰੁ ਪਰੈ ਹੋਰੁ ਹੋਰੁ ॥

কারণ স্রষ্টা এই পৃথিবীতে যা কিছু সৃষ্টি করেছেন সেই সবই একের পর এক সাজানো থাকে, যেগুলি চিরন্তন হয়।

ਤਿਸ ਤੇ ਭਾਵੁ ਤਲੈ ਕਵਣੁ ਜੇਰੁ ॥

তাহলে সেই ষাঁড়ের বোঝা কোন শক্তির ওপর নির্ভরশীল হয়েছে।

ਜੀਅ ਜਾਤਿ ਰੰਗਾ ਕੇ ਨਾਵ ॥

স্রষ্টার এই সৃষ্টিতে বহু জাতির, বর্ণ ও নানা নামে পরিচিত মানুষ রয়েছে।

ਸਭਨਾ ਲਿਖਿਆ ਵੁੜੀ ਕਲਾਮ ॥

যার মাথার ওপর পরমাত্মার আজ্ঞাধারী কলম দ্বারা কর্মের হিসেব লেখা হয়েছে।

ਏਰੁ ਲੇਖਾ ਲਿਖਿ ਜਾਣੈ ਕੇਇ ॥

কিন্তু একজন সাধারণ মানুষ যদি এই কর্মের হিসেব লিখতে বলে তাহলে

ਲੇਖਾ ਲਿਖਿਆ ਕੇਤਾ ਹੋਇ ॥

সে এও জানতে পারবে না যে এই হিসেবের খাতা কতটা লিখতে হবে।

ਕੇਤਾ ਤਾਣੁ ਸੁਆਲਿਹੁ ਰੂਪੁ ॥

কতই না শক্তি রয়েছে সেই ভগবানের মধ্যে যিনি লেখেন, কতই না সুন্দর তাঁর রূপ।

ਕੇਤੀ ਦਾਤਿ ਜਾਣੈ ਕੋਣੁ ਰੂਤੁ ॥

তাঁর কতগুলি দাঁত রয়েছে, এইরকম কে আছে যে প্রভুকে সম্পূর্ণ অনুমানে ধরতে পারে।

ਕੀਤਾ ਪਸਾਉ ਏਕੈ ਕਵਾਉ ॥

অকাল পুরুষের একটি মাত্র শব্দে সমগ্র সৃষ্টি প্রসারিত হয়েছে।

ਤਿਸ ਤੇ ਹੋਏ ਲਖ ਦਰੀਆਉ ॥

সেই একটি শব্দরূপী আদেশেই এই মহাবিশ্বে এক থেকে বহু জীব ও অন্যান্য পদার্থ প্রবাহিত হয়েছে।

ਕੁਦਰਤਿ ਕਵਣੁ ਕਹਾ ਵੀਚਾਰੁ ॥

এই কারণেই আমার এতো বুদ্ধি কোথায় যে আমি সেই অকথনীয় প্রভুর শক্তি সম্পর্কে চিন্তা করতে পারি।

ਵਾਰਿਆ ਨ ਜਾਵਾ ਏਕ ਵਾਰ ॥

ਹੇ ਚਿਰੰਤਨ ਸ਼ਰੂਪ! ਆਮਿ ਤੋਮਾਰ ਪ੍ਰਤਿ ਏਕਵਾਰਓ ਨੈਕਟਿਯ ਲਾਭੇਰ ਯੋਗਿਯ ਨੈ।

ਜੈ ਤੁਧੁ ਭਾਵੈ ਸਾਈ ਭਲੀ ਕਾਰ ॥

ਯਾ ਤੋਮਾਰ ਪਛੰਦ ਸੇਏ ਸਕਲ ਕਾਯੈ ਸਰੋਭੰਮ।

ਤੂ ਸਦਾ ਸਲਾਮਤਿ ਨਿਰੰਕਾਰ ॥੧੬॥

ਹੇ ਨਿਰਾਕਾਰ! ਹੇ ਪਰਮਬ੍ਰਹਮਾ! ਤੂਮਿ ਸਰਵਦਾਏ ਚਿਰੰਤਨ ਸ਼ਰੂਪ। ੧੬।

ਅਸੰਖ ਜਪ ਅਸੰਖ ਭਾਉ ॥

ਏਹਿ ਮਹਾਵਿਸ਼ੇ ਅਸੰਖਿਯ ਮਾਨੁਸ਼ ਸੇਏ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟਾਕੇ ਯੁਧ ਕਰੇ, ਅਸੰਖਿਯ ਮਾਨੁਸ਼ ਤਾਕੇ ਭਾਲੋਓ ਵਾਸੇ।

ਅਸੰਖ ਪੂਜਾ ਅਸੰਖ ਤਪ ਭਾਉ ॥

ਅਸੰਖਿਯ ਜੀਵ ਤਾਠ ਪੂਜਾ ਕਰੇ, ਅਸੰਖਿਯ ਤਪਸ਼ੀ ਤਾਠ ਤਪਸ਼ਿਯਾ ਕਰੇ ਚਲੇਛੇ।

ਅਸੰਖ ਗਰੰਥ ਮੁਖਿ ਵੈਦ ਪਾਠ ॥

ਅਗਣਿਤ ਮਾਨੁਸ਼ ਮੁਖੇ ਮੁਖੇ ਧਰਮੀਯ ਗ੍ਰੰਥ ਓ ਵੈਦ ਏਤਿਯਾਦਿ ਪਾਠ ਕਰੇ ਚਲੇਛੇ।

ਅਸੰਖ ਜੋਗ ਮਨਿ ਰਹਿ ਉਦਾਸ ॥

ਅਗਣਿਤ ਜੀਵ ਯੋਗ-ਧਿਆਨੇ ਮਗਨ ਹਯੇ ਮਨਕੇ ਆਸਕ੍ਰਿਤਿ ਥੇਕੇ ਮੁਕ੍ਤ ਰਾਥੇ।

ਅਸੰਖ ਭਗਤ ਗੁਣ ਗਿਆਨ ਵੀਚਾਰ ॥

ਏਮਨ ਅਸੰਖਿਯ ਭਕ੍ਤ ਰਯੇਛੇ ਯਾਰਾ ਸੇਏ ਗੁਣੀ ਨਿਰਾਕਾਰ ਪ੍ਰਭੂਰ ਗੁਣਾਵਲੀ ਵਿਚਾਰ-ਵਿਵੇਚਨਾ ਕਰੇ
ਭਗਨ ਅਰ੍ਯੁਨ ਕਰੇ।

ਅਸੰਖ ਸਤੀ ਅਸੰਖ ਦਾਤਾਰ ॥

ਏਮਨ ਅਸੰਖਿਯ ਮਾਨੁਸ਼ ਰਯੇਛੇ ਯਾਰਾ ਸਤਿਯਕੇ ਜਾਨੇ ਅਥਵਾ ਈਸ਼ਵਰੇਰ-ਪਥ ਅਨੁਸਰਣਕਾਰੀ ਦਾਨਧਿਆਨ
ਕਰਾ ਸਯੁਜਨ ਬਯਕ੍ਰਿ ਆਛੇ।

ਅਸੰਖ ਸੂਰ ਸੂਰ ਭਖ ਸਾਰ ॥

ਅਗਣਿਤ ਯੋਧਾ ਯੁਧਕ੍ਸ਼ੇਤ੍ਰੇ ਸ਼ਕ੍ਰੇਰ ਮੁਖੋਮੁਖਿ ਹਯੇ ਅਸ਼੍ਵੇਰ ਆਘਾਤ ਸਹਯ ਕਰੇ।

ਅਸੰਖ ਮੈਨਿ ਲਿਵ ਲਾਇ ਤਾਰ ॥

ਅਗਣਿਤ ਮਾਨੁਸ਼ ਏਕਾਗ੍ਰਚਿੰਤੇ ਮੋਨਿਤਾਰ ਸਕ੍ਸ਼ੇ ਏ ਅਕਾਲ-ਪੁਰੁਸ਼ੇਰ ਮਥੇ ਵੀਲੀਨ ਹਯੇ ਯਾਯ।

ਕੁਦਰਤਿ ਕਵਣ ਕਹਾ ਵੀਚਾਰੁ ॥

ਏਹਿ ਕਾਰਣੇਏ ਆਮਾਰ ਏਤੋ ਵੁਧਿ ਕੋਥਾਯ ਯੇ ਆਮਿ ਸੇਏ ਅਵਠਨੀਯ ਪ੍ਰਭੂਰ ਸਕ੍ਰਿ ਸੰਸਪਰਕੇ ਧਾਰਣਾ
ਕਰਤੇ ਪਾਰਿ।

ਵਾਰਿਆ ਨ ਜਾਵਾ ਏਕ ਵਾਰ ॥

ਹੇ ਚਿਰੰਤਨ ਸ਼ਰੂਪ! ਆਮਿ ਤੋਮਾਰ ਕਾਛੇ ਏਕਵਾਰਓ ਨੈਕਟੈਲਾਭੇਰ ਯੋਗਯ ਨਹੈ।

ਜੈ ਤੁਧੁ ਭਾਵੈ ਸਾਈ ਭਲੀ ਕਾਰ ॥

ਤੂਮਿ ਯਾ ਪਛੰਦ ਕਰੋ, ਸੇਹੈ ਕਾਜਾਟਿ ਸਰੋਭੰਤਮ।

ਤੂ ਸਦਾ ਸਲਾਮਤਿ ਨਿਰੰਕਾਰ ॥੧੭॥

ਹੇ ਨਿਰਾਕਾਰ! ਹੇ ਪਰਮਬ੍ਰਹਮਾ! ਤੂਮਿ ਸਰਵਦਾਹੈ ਚਿਰੰਤਨ ਸ਼ਰੂਪ। ੧੭।

ਅਸੰਖ ਸੂਰਖ ਅੰਧ ਘੋਰ ॥

ਏਹੈ ਮਹਾਵਿਸ਼ੇਰ ਅਸੰਖਯ ਮਾਨੁਖ ਵਿਪ੍ਰਾਭੰਤ ਏਵੰ ਗਭੀਰਭਾਵੇ ਅਭੰਗ।

ਅਸੰਖ ਚੋਰ ਹਰਾਮਖੋਰ ॥

ਅਸੰਖਯ ਚੋਰ ਏਵੰ ਭਠਕ ਆਛੇ, ਯਾਰਾ ਅਨੇਯਰ ਸੰਪਤਿ ਚੂਰਿ ਕਰੇ ਖਾਯ।

ਅਸੰਖ ਅਮਰ ਕਰਿ ਜਾਹਿ ਜੋਰ ॥

ਏਮਨ ਅਗਠਿਤ ਮਾਨੁਖ ਆਛੇ ਯਾਰਾ ਅਨੇਯਰ ਓਪਰ ਯੁਲੂਮ-ਅਤਯਾਚਾਰ ਚਾਲਿਯੇ ਸ਼ਾਸਨ ਕਰੇ ਏਹੈਭਾਵੇਹੈ ਪ੍ਰਥਿਵੀ ਛੇਡੇ ਚਲੇ ਯਾਯ।

ਅਸੰਖ ਗਲਵਠੁ ਹਤਿਆ ਕਮਾਹਿ ॥

ਅਗਠਿਤ ਅਧਾਰਿਕ ਮਾਨੁਖ ਆਛੇ ਯਾਰਾ ਅਨੇਯਰ ਗਲਾ ਕੇਟੇ ਹਤਯਾਕਾਰੀਰ ਪਾਪ ਗ੍ਰਹਣ ਕਰਛੇ।

ਅਸੰਖ ਪਾਪੀ ਪਾਪੁ ਕਰਿ ਜਾਹਿ ॥

ਅਸੰਖਯ ਪਾਪੀ ਪਾਪ ਕਰੇ ਏਹੈ ਪ੍ਰਥਿਵੀ ਛੇਡੇ ਚਲੇ ਯਾਯ।

ਅਸੰਖ ਬੁਰਿਆਰੁ ਬੁਰੈ ਠਿਰਾਹਿ ॥

ਅਸੰਖਯ ਅਸਤਯ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤਿਰ ਮਾਨੁਖ ਮਿਥਯਾ ਕਥਾ ਬਲੇ ਘੁਰੇ ਬੇਡਾਯ।

ਅਸੰਖ ਮਲੇਠੁ ਮਲੁ ਭਖਿ ਖਾਹਿ ॥

ਅਗਠਿਤ ਮਾਨੁਖ ਰਯੇਛੇ ਯਾਰਾ ਤਾੰਦੇਰ ਅਸੁਠਕ ਬੁਠਿਰ ਕਾਰਣੇ ਮਲਮੂਠੇਰ ਖਾਵਾਰ ਗ੍ਰਹਣ ਕਰੇ।

ਅਸੰਖ ਨਿੰਦਕ ਸਿਰਿ ਕਰਹਿ ਭਾਰੁ ॥

ਅਗਠਿਤ ਮਾਨੁਖ ਅਨੇਯਰ ਨਿੰਦਾ-ਮੰਦ ਕਰੇ ਪਾਪੇਰ ਬੋਝਾ ਨਿਯੇਰ ਮਾਥਾਯ ਰਾਥੇ।

ਨਾਨਕੁ ਨੀਚੁ ਕਹੈ ਵੀਚਾਰੁ ॥

ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨਿਯੇਰ ਕਾਛੇ ਨਿੰਮੋਕੁ ਕਥਾ ਬਲੇਛੇਨ ਯੇ ਆਮਰਾ ਕੁਕਰਮਕਾਰੀ ਜੀਬ ਅਰਥਾੰ ਤਾਮਸਿਕ ਓ ਦੈਤਯ ਸੰਪਦੇਰ ਦੁਵਾਰਾ ਯਗੰ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟਿਰ ਬਰਨਾ ਕਰਛਿ।

ਵਾਰਿਆ ਨ ਜਾਵਾ ਏਕ ਵਾਰ ॥

ਹੇ ਚਿਰੰਤਨ ਸ਼ਰੂਪ! ਆਮਿ ਤੋਮਾਰ ਕਾਛੇ ਏਕਵਾਰਓ ਨੈਕਟੈਲਾਭੇਰ ਯੋਗਯ ਨਹੈ।

ਜੈ ਤੁਧੁ ਭਾਵੈ ਸਾਈ ਭਲੀ ਕਾਰ ॥

ਤੂਮਿ ਯਾ ਪਛੰਦ ਕਰੋ, ਸੇਹੈ ਕਾਜਾਟਿਹੈ ਸਰੋਭੰਤਮ।

ॐ सदा सलामति निरंकार ॥१८॥

हे निराकार! हे परमब्रह्मा! तूमि सर्वदाई चिरंतन स्वरूप। १८।

असंख नार असंख षार ॥

सेई स्रष्टार सृष्टिंते असंख्य नाम ओ असंख्य स्थाने जीव विचरण करे चलेछे; अथवा एई ब्रह्माण्णे अकाल-पुरुषेर अनेक नाम रयेछे एवं विभिन्न नामेर अनेक स्थान रयेछे, येथाने परमात्मार अधिष्ठान आछे।

अरंमि अरंमि असंख लैअ ॥

रयेछे असंख्य अकल्पनीय जगण्।

असंख वरवि सिरि वारु वैदि ॥

किन्तु ताँर सृष्टिंर गणना करते गिये ये मानुषेरा 'असंख्य' शब्दति व्यवहार करेछेन, ताँदेर माथातेओ बोवा तैरि हय।

अधरी नामु अधरी सालार ॥

केवल शब्द द्वारा निराकार प्रभुर नाम जप करा यार, आवार शब्द द्वाराई प्रभुर प्रशंसा करा यार।

अधरी गिआतु वीउ वुठ वार ॥

भगवानेर गुणवलींर ज्ञानओ शब्द द्वारा जाना यार एवं ताँर प्रशंसाओ केवल शब्देर माध्यमेई बला यार।

अधरी लिखतु वेलतु षाति ॥

ताँर वाणी केवल शब्देर माध्यमेई लेखा ओ वर्णना करा यार।

अधरा सिरि संनेवु वधाति ॥

शब्द द्वारा मस्तिष्के लेखा कर्मगुलि कथाय वर्णना करा यार।

निनि ऐवि लिखे तिसु सिरि नारि ॥

किन्तु ये निराकार प्रभु एई कर्म-निबन्ध रचना करेछेन ताँर माथाय कोनो कर्म-निबन्ध नेई; अर्थां केउ ताँर कर्मेर कथा बलते पारे ना एवं सेगुलिंर हिसेवओ राखते पारे ना।

निव वरमाऐ तिव तिव पारि ॥

अकाल-पुरुष मानुषके काजेर प्रकार अनुसारे आदेश देन, तेमनि से तार कर्मफल भोग करे।

नेउ वीउ उउ नारु ॥

स्रष्टा एई सृष्टिंर यतटा प्रसार घटियेछेन, सबई प्रभुर नाम-रूप मात्र।

ਵਿਣੁ ਨਾਵੈ ਨਾਹੀ ਕੈ ਥਾਉ ॥

ਪ੍ਰਭੂਰ ਨਾਮਹੀਨ ਕੋਨ ਜਾਯਗਾ ਨੇਹੈ।

ਕੁਸਰਤਿ ਕਵਣ ਕਹਾ ਵੀਚਾਰੁ ॥

এই কারণেই আমার এতো বুদ্ধি কোথায় যে আমি সেই অবর্ণনীয় প্রভুর শক্তি সম্পর্কে ধারণা করতে পারি।

ਵਾਰਿਆ ਨ ਜਾਵਾ ਏਕ ਵਾਰ ॥

हे चिरञ्जन स्वरूप! আমি তোমার কাছে একবারও নৈকট্যলাভের যোগ্য নই।

ਜੇ ਤੁਧੁ ਭਾਵੈ ਸਾਈ ਭਲੀ ਕਾਰ ॥

তুমি যা পছন্দ করো, সেই সব কাজই সর্বোত্তম।

ਤੂ ਸਦਾ ਸਲਾਮਤਿ ਨਿਰੰਕਾਰ ॥੧੯॥

हे निराकार! हे परमब्रह्मा! तूमि सर्वदाई चिरञ्जन स्वरूप। १९।

ਭਰੀਐ ਹਥੁ ਪੈਰੁ ਤਨੁ ਦੇਹ ॥

এই শরীর, হাত-পা বা অন্য কোনো অঙ্গ মলিন হলে

ਪਾਣੀ ਧੋਤੈ ਉਤਰਸੁ ਖੇਹ ॥

তা জল দিয়ে ধুলে এই ময়লা ও কাদা পরিষ্কার হয়ে যায়।

ਮੂਤ ਪਲੀਤੀ ਕਪੜੁ ਠੇਠਿ ॥

যদি কোন পরিধেয় কাপড় প্রস্রাব ইত্যাদির দ্বারা অপবিত্র হয়ে যায়।

ਦੇ ਸਾਬੁਣੁ ਲਈਐ ਓਹੁ ਧੋਇ ॥

তাহলে সেগুলি সাবান দিয়ে ধুয়ে ফেলা হয়।

ਭਰੀਐ ਮਤਿ ਪਾਪਾ ਕੈ ਸੰਗਿ ॥

মন্দ কাজ করলে যদি মানুষের বুদ্ধি অপবিত্র হয়ে যায়

ਓਹੁ ਧੋਯੈ ਨਾਵੈ ਕੈ ਰੰਗਿ ॥

তো ওয়াহিগুরুর নাম জপ করলেই শুদ্ধ হওয়া যায়।

ਪੁੰਨੀ ਪਾਪੀ ਆਖਣੁ ਨਾਹਿ ॥

পুণ্য আর পাপ শুধুমাত্র বলার জন্য নয়।

ਕਰਿ ਕਰਿ ਕਰਣ ਲਿਖਿ ਲੈ ਜਾਹੁ ॥

বরং এই পৃথিবীতে বাস করে যে যেমন যেমন কাজ করবে, সেটাই ধর্মরাজের প্রেরণ করা চিত্র-
গুপ্ত এসে সব লিখে নিয়ে যাবে, অর্থাৎ এই পৃথিবীতে একজন মনুষ্যকৃত ভালো-মন্দ কাজের
হিসেব তাঁর সঙ্গে যাবে, যার ফলানুসারেই সে স্বর্গ বা নরক লাভ করবে।

ਆਖੇ ਬੀਜਿ ਆਖੇ ਹੀ ਖਾਹੁ ॥

তাই মানুষ নিজেই কর্মের বীজ বপন করে এবং নিজেই তার ফল ভোগ করে।

ਨਾਨਕ ਹੁਕਮੀ ਆਹੁ ਜਾਹੁ ॥੨੦॥

গুরু নানক বলেছেন যে আত্মা তাঁর কর্মের ফল ভোগ করার জন্য অকাল-পুরুষের আদেশে
এই পৃথিবীতে আসবে এবং যাবে; অর্থাৎ আত্মার কাজগুলি তাকে চলাফেরার চক্রে বেঁধে
রাখবে, নিরাকার জীবের কর্ম অনুসারে তাকে ফল দান করবে। ২০।

ਤੀਰਥੁ ਤਪੁ ਦਇਆ ਦਤੁ ਦਾਨੁ ॥

তীর্থযাত্রা, তপস্যা, জীবের প্রতি করুণা-ভাব জাগালে এবং নিঃস্বার্থ দান করলে

ਜੇ ਕੋ ਖਾਵੈ ਤਿਲ ਕਾ ਮਾਨੁ ॥

যদি কোন মানুষ সম্মান প্রাপ্ত হয়, তাহলে সেই প্রাপ্তি খুব ছোটো হয়।

ਸੁਣਿਆ ਮੰਨਿਆ ਮਨਿ ਕੀਤਾ ਭਾਉ ॥

কিন্তু যারা অন্তরে প্রেমের সঙ্গে ভগবানের নাম শ্রবণ করে এবং নিরন্তর চিন্তা করে।

ਅੰਤਰਗਤਿ ਤੀਰਥਿ ਮਲਿ ਨਾਉ ॥

সে তার নিজের অন্তরের তীর্থে যেন স্নান করে নিজের মলিনতা দূর করে নেয়। (অর্থাৎ সেই
আত্মা অন্তরে অবস্থানকারী নিরাকারের মধ্যে বিলীন হয়ে নিজের অন্তরাত্মার মলিনতা
পরিষ্কার করে নেয়।)

ਸਭਿ ਗੁਣ ਤੇਰੇ ਮੈ ਨਾਹੀ ਕੋਇ ॥

হে গুণী স্বরূপ! তোমার সব গুণ রয়েছে, আমার কোনো ভালো গুণ নেই।

ਵਿਣੁ ਗੁਣ ਕੀਤੇ ਭਗਤਿ ਨ ਹੋਇ ॥

গুণের গুণাবলী আত্মসাৎ না করে ভগবানের ভক্তিলাভ করা যায় না।

ਸੁਅਸਤਿ ਆਖਿ ਬਾਣੀ ਬਰਮਾਉ ॥

হে নিরাকার! তুমি সর্বদা বিজয়ী হও, তুমি কল্যাণের স্বরূপ, তুমি ব্রহ্মা স্বরূপ।

ਸਤਿ ਸੁਹਾਣੁ ਸਦਾ ਮਨਿ ਚਾਉ ॥

তুমি সত্য, চেতনা এবং সর্বদা আনন্দের মূর্ত প্রতীক।

ਕਵਣੁ ਸੁ ਵੇਲਾ ਵਖਤੁ ਕਵਣੁ ਕਵਣੁ ਖਿਤਿ ਕਵਣੁ ਵਾਹੁ ॥

কোন মূহূর্ত, কোন সময়, কোন তারিখ, কোন দিন ছিল যখন ঈশ্বর এই পৃথিবী সৃষ্টি
করেছিলেন।

ਕਵਣਿ ਸਿ ਰੁਤੀ ਮਾਹੁ ਕਵਣੁ ਜਿਤੁ ਹੋਆ ਆਕਾਰੁ ॥

ਕੇ ਜਾਨੇ ਕੋਨ ਖ਼ਤੂ, ਕੋਨ ਮਾਸੇ, ਕਖਨ ਐ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟਿਰ ਵਿਸ਼ਾਰ ਘਟੇਛਿਲ।

ਵੈਲ ਨ ਪਾਈਆ ਪੰਡਤੀ ਜਿ ਹੋਵੈ ਲੇਖੁ ਪੁਰਾਣੁ ॥

ਐਮਨਕਿ ਵਡ ਵਡ ਪਭਿਤ, ਖ਼ਾਬਿਰਾਓ ਮਹਾਵਿਸ਼ੇਰ ਵਿਸ਼ਾਰੇਰ ਨਿਰਿੰਛੁ ਸਮਯ ਜਾਨਤੇ ਪਾਰੇਨਿ ਆਜੁਓ, ਯਦਿ ਤਾਰਾ ਜਾਨਤੇ ਪਾਰਤੇਨ, ਤਾਹਲੇ ਅਵਸ਼ਯੈ ਵੇਦ ਵਾ ਧਰਮੀਯ ਗ੍ਰਨੇ ਸੇਕਥਾ ਉਲੇਖ ਕਰਤੇਨ।

ਵਖਤੁ ਨ ਪਾਇਓ ਕਾਈਆ ਜਿ ਲਿਖਨਿ ਲੇਖੁ ਵੁਰਾਣੁ ॥

ਐਮਨਕਿ ਕਾਜੀਗਯਓ ਐ ਸਮਯੇਰ ਭਯਾਨ ਅਰਜਨ ਕਰਤੇ ਪਾਰੇਨਿ, ਯਦਿ ਤਾਰਾ ਜਾਨਤੇਨ ਤਾਹਲੇ ਅਵਸ਼ਯੈ ਸੇਗੁਲਿ ਕੁਰਾਨ ਗ੍ਰਨੇ ਉਲੇਖ ਕਰਤੇਨ।

ਥਿਤਿ ਵਾਹੁ ਨਾ ਜੋਗੀ ਜਾਣੈ ਰੁਤਿ ਮਾਹੁ ਨਾ ਕੋਈ ॥

ਕੋਨਓ ਯੋਗੀਓ ਐ ਬ੍ਰਹਮਾਓ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟਿਰ ਦਿਨ, ਵਾਰ, ਖ਼ਤੂ ਓ ਮਾਸ ਇਤਯਾਦਿ ਸਠਿਕ ਭਾਵੇ ਜਾਨਤੇ ਪਾਰੇਨਿ।

ਜਾ ਕਰਤਾ ਸਿਰਠੀ ਕਉ ਸਾਜੇ ਆਪੇ ਜਾਣੈ ਸੋਈ ॥

ਐ ਸੁਸਙੇ ਸੁਖੁਮਾਤ੍ਰ ਐ ਪ੍ਰਥਿਵੀਰ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟਾ ਨਿਜੇਐ ਜਾਨਤੇ ਪਾਰੇਨ ਯੇ ਐ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟਿ ਕਵੇ ਪ੍ਰਥਮ ਮਹਾਵਿਸ਼ੇ ਛੁਡਿਯੇ ਪਡੇਛਿਲ।

ਕਿ ਵ ਕਰਿ ਆਖਾ ਕਿ ਵ ਸਾਲਾਹੀ ਕਿਉ ਵਰਨੀ ਕਿ ਵ ਜਾਣਾ ॥

ਕਿ ਭਾਵੇ ਆਮਿ ਸੇਐ ਅਕਾਲ ਪੁਰੁਸ਼ੇਰ ਮਹਿਮਾਰ ਕਥਾ ਵਲਤੇ ਪਾਰਿ, ਕਿ ਭਾਵੇ ਆਮਿ ਤਾੜ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਤੇ ਪਾਰਿ, ਕਿ ਭਾਵੇ ਆਮਿ ਤਾੜ ਵਰਨਾ ਕਰਤੇ ਪਾਰਿ ਐਵੰ ਕਿ ਭਾਵੇ ਆਮਿ ਤਾੜ ਰਹਸਯ ਵੁਠਾਤੇ ਪਾਰਿ?

ਨਾਨਕ ਆਖਣਿ ਸਭੁ ਕੇ ਆਖੈ ਏਕੁ ਹੂ ਏਕੁ ਸਿਆਣਾ ॥

ਸਤਗੁਰੁ ਜੀ ਵਲੇਛੇਨ ਯੇ, ਵਲਤੇ ਗੇਲੇ ਪ੍ਰਤੇਯੇਕੇਐ ਐਕੇ ਅਨਯੇਰ ਚੇਯੇ ਵੇਸ਼ਿ ਵੁਢਿਮਾਨ ਹਯੇ ਸੇਐ ਈਸ਼ਵਰੇਰ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰੇ।

ਵਡਾ ਸਾਹਿਬੁ ਵਡੀ ਨਾਈ ਕੀਤਾ ਜਾ ਕਾ ਹੋਵੈ ॥

ਕਿਸ਼ੁ ਭਗਵਾਨ ਮਹਾਨ, ਤਾੜ ਨਾਮ ਤਾੜ ਚੇਯੇਓ ਮਹਾਨ, ਮਹਾਵਿਸ਼ੇ ਯਾ ਕਿਛੁ ਘਟੇਛੇ ਸੇਗੁਲਿ ਸਵਐ ਤਾੜ ਕਰਮੇਰ ਜਨਯਐ ਘਟੇਛੇ।

ਨਾਨਕ ਜੇ ਕੇ ਆਪੈ ਜਾਣੈ ਅਗੈ ਰਾਇਆ ਨ ਸੋਈ ॥੨੧॥

ਹੇ ਨਾਨਕ! ਕੇਓ ਯਦਿ ਤਾੜ ਗੁਣ ਜਾਨੇ ਐਮਨਟਾ ਵਲੇ, ਤਵੇ ਸੇ ਪਰਲੋਕੇ ਗਿਯੇ ਗੋਰਵ ਲਾਭ ਕਰਤੇ ਪਾਰੇ ਨਾ। ਅਰਥਾੰ ਕੋਨ ਜੀਵ ਯਦਿ ਸੇਐ ਦੁਰਭੇਦਯ ਨਿਰਾਕਾਰੇਰ ਗੁਣਗਤ ਰਹਸਯ ਜੇਨੇ ਗਰਵਭੋਧ ਕਰੇ, ਤਵੇ ਸੇ ਇਹਲੋਕੇ ਤੋ ਨਯਐ, ਪਰਲੋਕੇਓ ਸਮਯਾਨ ਪ੍ਰਾਪੁ ਹਤੇ ਪਾਰੇ ਨਾ। ੨੧॥

ਪਾਤਾਲਾ ਪਾਤਾਲ ਲਖ ਆਰਾਸਾ ਆਰਾਸ ॥

ਸੰਗੁਰੁ ਜੀ ਸਾਧਾਰਯ ਮਾਨੁਸ਼ੇਰ ਮਨੇ ਸਾਤ ਆਕਾਸ਼ ਓ ਸਾਤ ਪਾਤਾਲੇਰ ਅਸ਼ਿਠੇਰ ਸੰਸ਼ਯ ਦੂਰ ਕਰੇ ਵਲੇ ਯੇ ਜਗੰ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟਿਤੇ ਲਖ ਲਖ ਪਾਤਾਲ ਰਯੇਛੇ ਐਵੰ ਲਖ ਲਖ ਆਕਾਸ਼ੇਰ ਓਪਰ ਆਕਾਸ਼ ਰਯੇਛੇ।

ਓੜਕ ਓੜਕ ਭਾਲਿ ਥਕੇ ਵੈਦ ਕਹਨਿ ਇਕ ਵਾਤ ॥

বেদেও একই কথা বলা হয়েছে যে, অন্বেষণকারীরা অন্তঃপুর পর্যন্ত খুঁজতে খুঁজতে ক্লান্ত হয়ে যায় কিন্তু কেউ এখনও পর্যন্ত তাঁর শেষ খুঁজে পায়নি।

ਸਹਸ ਅਠਾਰਹ ਕਹਨਿ ਕਤੇਬਾ ਅਸੁਲੁ ਇਕੁ ਧਾਤੁ ॥

সমস্ত ধর্মগ্রন্থেই আঠারো হাজার জগতের কথা বলা হয়েছে, কিন্তু বাস্তবে এদের উৎপত্তির প্রধান হলেন পরমেশ্বর যিনি এদের স্রষ্টা।

ਲੇਖਾ ਹੋਇ ਤ ਲਿਖੀਐ ਲੇਖੇ ਹੋਇ ਵਿਣਾਸੁ ॥

যদি তাঁর সৃষ্টির হিসেব লেখা যেত তো কেউ লিখতো, কিন্তু যে এই হিসেব লিখতে যাবে সে নিজেই ধ্বংস হয়ে যাবে।

ਨਾਨਕ ਵਡਾ ਆਖੀਐ ਆਖੇ ਜਾਣੈ ਆਖੁ ॥੨੨॥

হে নানক! এই সমগ্র বিশ্বে যাকে মহান বলা হয়েছে সেই সৃষ্টিকর্তা স্বয়ং নিজেকে জানেন বা নিজেকে জানতে পারেন। ২২।

ਸਾਲਾਹੀ ਸਾਲਾਹਿ ਏਤੀ ਸੁਰਤਿ ਨ ਧਾਈਆ ॥

এমনকি প্রশংসাকারী ভক্তগণ সেই ভগবানের প্রশংসা করেও তাঁর সীমা খুঁজে পায়নি।

ਨਦੀਆ ਅਤੈ ਵਾਹ ਪਵਹਿ ਸਮੁੰਦਿ ਨ ਜਾਣੀਅਹਿ ॥

নদী-নালা যেমন সাগরে মিলিত হয়ে তার তলদেশ খুঁজে না পেয়ে অস্তিত্ব হারায়, তেমনি প্রশংসাকারীরা প্রশংসা করতে করতে প্রভুর মধ্যেই মগ্ন হয়ে যায়।

ਸਮੁੰਦ ਸਾਹ ਸੁਲਤਾਨ ਗਿਰਹਾ ਸੇਤੀ ਮਾਲੁ ਧਨੁ ॥

সমুদ্রের রাজা হয়ে, সম্রাট হয়ে, পাহাড়ের মতো সম্পদের অধিকারী হয়েও,

ਕੀੜੀ ਭੁਲਿ ਨ ਹੋਵਨੀ ਜੇ ਤਿਸੁ ਮਨਹੁ ਨ ਵੀਸਰਹਿ ॥੨੩॥

তাঁরা সেই পিঁপড়ের মতোও হতে পারে না, যদি ঈশ্বর তাঁদের মন থেকে বিস্মৃত না হয়ে যেত। ২৩।

ਅੰਤੁ ਨ ਸਿਫਤੀ ਕਹਣਿ ਨ ਅੰਤੁ ॥

সেই নিরাকারের প্রশংসার কোনও সীমা নেই এবং বলতে গেলে তাঁর প্রশংসার শেষ হতে পারেনা।

ਅੰਤੁ ਨ ਕਰਣੈ ਏਣਿ ਨ ਅੰਤੁ ॥

স্রষ্টার রচিত সৃষ্টির কোন শেষ নেই, কিন্তু তিনি যখন দেন তখনও তার কোন শেষ থাকে না।

ਅੰਤੁ ਨ ਵੇਖਣਿ ਸੁਣਣਿ ਨ ਅੰਤੁ ॥

তাঁর দেখা ও শ্রবণের মধ্যে কোনো শেষ নেই, অর্থাৎ তিনি নিরাকার সর্বদর্শী ও সর্বশ্রোতা।

ਅੰਤੁ ਨ ਜਾਯੈ ਵਿਆ ਮਨਿ ਮੰਤੁ ॥

ঈশ্বরের অন্তরের রহস্য কী, সেগুলিও বোঝা যায় না।

ਅੰਤੁ ਨ ਜਾਪੈ ਕੀਤਾ ਆਕਾਰੁ ॥

ਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰਚਿਤ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟਿ ਪ੍ਰਸਾਰੇਰ ਸਮਯਕਾਲ ਵਾ ਬਯਾਪਿਓ ਯਾਨਾ ਯਾਯ ਨਾ।

ਅੰਤੁ ਨ ਜਾਪੈ ਪਾਰਾਵਾਰੁ ॥

ਏਮਨਕਿ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟਿਰ ਸੁਰੁ ਏਵੰ ਸੇਸਓ ਯਾਨਾ ਯਾਯ ਨਾ।

ਅੰਤੁ ਕਾਰਣਿ ਕੇਤੇ ਬਿਲਲਾਹਿ ॥

ਵਿਭਿਨ ਯੀਵ ਓਨਾਕੇ ਸੇਸ ਅਬਿ ਯਾਨਾਰ ਯਨੇਯ ਹਾਹਕਾਰ ਕਰਚੇ।

ਤਾ ਕੇ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਏ ਜਾਹਿ ॥

ਕਿਨੁ ਸੇਏ ਅਤਲ, ਚਿਰਨੁਨ ਅਕਾਲ ਪੁਰੁਸ਼ੇਰ ਸੇਸ ਖੁੰਯੇ ਪਾਓਯਾ ਯਾਯ ਨਾ।

ਏਹੁ ਅੰਤੁ ਨ ਜਾਣੈ ਕੋਇ ॥

ਤਾਂ ਓਯੇਰ ਸੇਸ ਕੋਥਾਯ ਹਯੇਚੇ ਸੇਟਾ ਕੇਓ ਯਾਨਤੇ ਪਾਰੇਨਾ।

ਬਹੁਤਾ ਕਹੀਐ ਬਹੁਤਾ ਹੋਇ ॥

ਸੇਏ ਪਰਮਬ੍ਰਹਮੇਰ ਯਤ ਵੇਸ਼ਿ ਸੁਭਿ, ਓਯਕੀਰਨ, ਆਕਾਰ ਵਾ ਓਯੇਰ ਕਥਾ ਵਲਾ ਹਯ, ਤਤਏ ਤਿਨਿ ਆਰਓ ਵਿਸੁਤੁਤ ਹਤੇ ਥਾਕੇਨ।

ਵਡਾ ਸਾਹਿਬੁ ਊਚਾ ਥਾਉ ॥

ਨਿਰਾਕਾਰ ਸਰਵਸ਼੍ਰੇਸ਼ਠ, ਤਾਂ ਸੁਯਨ ਸਰਵੋਚ।

ਊਚੇ ਊਪਰਿ ਊਚਾ ਨਾਉ ॥

ਕਿਨੁ ਸੇਏ ਸਰਵਸ਼੍ਰੇਸ਼ਠ ਨਿਰਾਕਾਰੇਰ ਨਾਮਏ ਸਰਵਮਹਾਨ।

ਏਵਡੁ ਊਚਾ ਹੋਏ ਕੋਇ ॥

ਯਦਿ ਤਾਂ ਚੇਯੇ ਵਡੁ ਅਥਵਾ ਊਚਤਰ ਕੋਨ ਸਭਿ ਥਾਕੇ,

ਤਿਸੁ ਊਚੇ ਕਉ ਜਾਣੈ ਸੋਇ ॥

ਤੋ ਏਕਮਾਤ੍ਰੇ ਤਿਨਿਏ ਸੇਏ ਸਰਵੋਚ ਮਾਲਿਕਕੇ ਯਾਨਤੇ ਪਾਰੇਨ।

ਜੇਵਡੁ ਆਪਿ ਜਾਣੈ ਆਪਿ ਆਪਿ ॥

ਨਿਰਾਕਾਰ ਨਿਯੇਏਏ ਤਾਂ ਸਰਵਸੁ ਯਾਨੇਨ ਅਥਵਾ ਯਾਨਤੇ ਪਾਰੇਨ, ਅਨਯ ਕੇਓ ਨਯ।

ਨਾਨਕ ਨਦਰੀ ਕਰਮੀ ਦਾਤਿ ॥੨੪॥

ਸੌਓਰੁ ਨਾਨਕ ਦੇਵ'ਯੀ ਵਲੇਚੇਨ ਯੇ ਏ ਕੁਪਾਸਾਗਰ ਯੀਵਦੇਰ ਪ੍ਰਤਿ ਕਰੁਯਾ ਦੇਖਿਯੇ ਤਾਦੇਰਕੇ ਤਾਦੇਰ ਕਰਮ ਅਨੁਸਾਰੇ ਸਮਸੁ ਪਦਾਰਠ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇਨ। ੨੪।

ਬਹੁਤਾ ਕਰਮੁ ਲਿਖਿਆ ਨਾ ਜਾਇ ॥

ਤਾਂ ਆਨੁਕੁਲਯ ਏਤ ਵੇਸ਼ਿ ਯੇ ਸੇਓਲੋ ਲੇਖਾਰ ਸੁਮਤਾ ਕਾਰੋਰ ਮਯੇ ਨੇਏ।

ਵਡਾ ਦਾਤਾ ਤਿਲੁ ਨ ਤਮਾਇ ॥

तिनि महान कारण तिनि अनेकके क्षमा করেন, কিন্তু তাঁর মধ্যে বিন্দুমাত্রও লোভ নেই।

ਕੇਤੇ ਮੰਗਾਹਿ ਜੈਧ ਅਪਾਰ ॥

অনেক অগণিত যোদ্ধা তাঁর করুণা-দৃষ্টির জন্য আকুল হয়ে থাকে।

ਕੇਤਿਆ ਗਾਣਤ ਨਹੀ ਵੀਚਾਰੁ ॥

তাঁদের সংখ্যা নিয়ে প্রশ্নই উঠতে পারে না।

ਕੇਤੇ ਖਧਿ ਤੁਟਹਿ ਵੇਕਾਰ ॥

নিরাকারের দেওয়া পদার্থগুলিকে মন্দকাজে উপভোগ করার জন্য কোনো কোনো মানুষ লড়তে-লড়তেই মারা যায়।

ਕੇਤੇ ਲੈ ਲੈ ਮੁਕਰੁ ਪਾਹਿ ॥

অনেকে অকাল পুরুষের দেওয়া পদার্থগুলি থেকে মুখ ফিরিয়ে নেয়।

ਕੇਤੇ ਮੂਰਖ ਖਾਹੀ ਖਾਹਿ ॥

অনেক মূর্খ ব্যক্তি ঈশ্বরের থেকে সম্পত্তি গ্রহণ করে সেগুলি ভোগ করতে থাকে, কখনও ওনাকে মনে রাখে না।

ਕੇਤਿਆ ਵੁਖ ਭੁਖ ਸਦ ਮਾਰ ॥

অনেকেই দুঃখ এবং ক্ষুধার দ্বারা সবসময় আক্রান্ত হয়, কারণ এইগুলি তাঁদের কর্মফলেই লেখা থাকে।

ਏਹਿ ਭਿ ਦਾਤਿ ਤੇਰੀ ਦਾਤਾਰ ॥

কিন্তু এই ধরনের ভদ্রলোকেরা এই প্রকার আক্রান্তকে সেই ঈশ্বরের আশীর্বাদ বলে মনে করেন।

ਬੰਦਿ ਖਲਾਸੀ ਭਾਣੈ ਹੋਇ ॥

এইসব কষ্টের কারণেই মানুষ ওয়াহেগুরুকে স্মরণ করে।

ਹੋਰੁ ਆਖਿ ਨ ਸਕੈ ਕੋਇ ॥

ভগবানের আদেশে অবস্থান করলেই মানুষ মায়া-আসক্তির বন্ধন থেকে মুক্তি পেতে পারে।

ਜੇ ਕੋ ਖਾਇਰੁ ਆਖਣਿ ਪਾਇ ॥

এইগুলির জন্য অন্য কোনো পদ্ধতি রয়েছে, কেউ বলতে পারবে না; অর্থাৎ ভগবানের আদেশে জীবন যাপন করা ব্যতীত মোহের বন্ধন থেকে মুক্তির অন্য কোন পদ্ধতি কেউ বলতে পারে না।

ਉਰੁ ਜਾਣੈ ਜੇਤੀਆ ਮੁਹਿ ਖਾਇ ॥

অজ্ঞতাবশত কোনো ব্যক্তি যদি এই বিষয়ে বক্তব্য দেওয়ার চেষ্টা করে, তবেই সে বুঝতে পারবে যে তার নিজের মুখে যম ইত্যাদির দ্বারা কত আঘাত করা হয়েছে।

ਆਪੇ ਜਾਣੈ ਆਪੇ ਦੇਇ ॥

ঈশ্বর জগতের সকল প্রাণীর চাহিদা জানেন এবং সেইগুলি তিনি জীবকে নিজেই প্রদান করেন।

ਆਖਿ ਸਿ ਭਿ ਕੇਈ ਕੇਇ ॥

পৃথিবীর সমস্ত জীব অকৃতজ্ঞ নয়, এমন অনেক ব্যক্তি রয়েছে যারা এই কথা বিশ্বাস করে।

ਜਿਸ ਨੈ ਬਖਸੇ ਸਿਫਤਿ ਸਾਲਾਹ ॥

ঈশ্বর প্রসন্ন হলে সেই ব্যক্তিকেই তিনি তাঁর গুণগান গাওয়ার ক্ষমতা প্রদান করেন।

ਨਾਨਕ ਘਤਿਸਾਹੀ ਘਤਿਸਾਹੁ ॥੨੫॥

হে নানক! তিনি রাজাদের রাজাও হন; অর্থাৎ - সে উচ্চ ও ভালো স্থানে অবস্থান করেন। ২৫।

ਅਮੁਲ ਗੁਣ ਅਮੁਲ ਵਾਪਾਰ ॥

নিরাকারের যে গুণাবলী বর্ণনা করা যায় না সেগুলি অমূল্য, এবং এই নিরাকারের আরাধনা একটি অমূল্য কর্ম।

ਅਮੁਲ ਵਾਪਾਰੀਏ ਅਮੁਲ ਭੰਡਾਰ ॥

যে সাধকগণ প্রভুর আরাধনারূপে বিষয়টিকে পরিচালনা করেন তাঁরাও অমূল্য ব্যবসায়ী এবং সেই সাধকদের কাছে থাকা ভাণ্ডারও অমূল্য হয়।

ਅਮੁਲ ਆਵਿ ਅਮੁਲ ਲੈ ਜਾਵਿ ॥

যারা ঈশ্বরের সঙ্গে পুনর্মিলনের জন্য এই সাধুদের কাছে আসে তারাও অমূল্য এবং তাঁদের কাছ থেকে যে গুণগুলি নিয়ে যায় সেগুলিও অমূল্য।

ਅਮੁਲ ਭਾਇ ਅਮੁਲਾ ਸਮਾਵਿ ॥

শিখগুরুর একে অপরের প্রতি ভালোবাসা অমূল্য, গুরুর ভালবাসা থেকে আত্মা যে আনন্দ পায় তাও অমূল্য হয়।

ਅਮੁਲੁ ਧਰਮੁ ਅਮੁਲੁ ਦੀਬਾਣੁ ॥

অকাল-পুরুষের বিচারও অমূল্য, তাঁর আদালতও অমূল্য।

ਅਮੁਲੁ ਭੁਲੁ ਅਮੁਲੁ ਖਰਵਾਣੁ ॥

অকাল পুরুষের বিচার করার জন্যে দাঁড়িপাল্লা অমূল্য, এবং জীবের ভালো-মন্দ কাজের বিচার পরিমাপ করার জন্য ব্যবহৃত পরিমাণের মাত্রাও (ওজন)ও অমূল্য।

ਅਮੁਲੁ ਬਖਸੀਸ ਅਮੁਲੁ ਨੀਸਾਣੁ ॥

অকালপুরুষ প্রদত্ত পদার্থও অমূল্য এবং সেই পদার্থের প্রতীকগুলিও অমূল্য।

ਅਮੁਲੁ ਕਰਮੁ ਅਮੁਲੁ ਫੁਰਮਾਣੁ ॥

জীবের উপর নিরাকারের কৃপাও অমূল্য এবং তাঁর আদেশ বাণীগুলিও অমূল্য।

ਅਮੁਲੈ ਅਮੁਲੁ ਆਖਿਆ ਨ ਜਾਇ ॥

ঈশ্বর অত্যন্ত অমূল্য হওয়ায় তাঁর বর্ণনা অন্তরঙ্গতার সঙ্গে ব্যাখ্যা করাও অসম্ভব।

ਆਖਿ ਆਖਿ ਰਹੈ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥

কিন্তু তারপরেও অগণিত ভক্ত তাঁর গুণাবলী ব্যাখ্যা করতে গিয়ে অর্থাৎ তাঁর গুণকীর্তন করতে করতে অতীত, ভবিষ্যৎ ও বর্তমান সময়ে তাঁর মধ্যেই বিলীন হয়ে যায়।

ਆਖਿ ਵੇਦ ਪਾਠ ਪੁਰਾਣ ॥

চার বেদ ও আঠারটি পুরাণেও প্রভুর মহিমা বর্ণিত হয়েছে।

ਆਖਿ ਪੜੈ ਕਰਿ ਵਖਿਆਣ ॥

ওনাকে নিয়ে যারা পড়াশুনা করে তারাও অকাল-পুরুষের মহিমার কথা ব্যাখ্যা করে।

ਆਖਿ ਬਰਮੇ ਆਖਿ ਈਦ ॥

সৃষ্টিকর্তা ব্রহ্মা এবং স্বর্গের অধিপতি ইন্দ্রও প্রভুর অমূল্য গুণাবলী বর্ণনা করেছেন।

ਆਖਿ ਗੋਪੀ ਤੈ ਗੋਇੰਦ ॥

গিরিধর গোপাল শ্রীকৃষ্ণ ও তাঁর গোপীরাও সেই নিরাকারের প্রশংসা করেছেন।

ਆਖਿ ਈਸਰ ਆਖਿ ਸਿਧ ॥

মহাদেব ও গোরখ প্রভৃতি সিদ্ধরাও তাঁর কীর্তির কথা বলেন।

ਆਖਿ ਕੇਤੇ ਕੀਤੇ ਬੁਧ ॥

ব্রহ্মা এই পৃথিবীতে যত বুদ্ধিমান মানুষ তৈরি করেছেন তারাও তাঁর মহিমার কথা বলে।

ਆਖਿ ਦਾਨਵ ਆਖਿ ਦੇਵ ॥

সমস্ত অসুর-দেবতারাও তাঁর মহিমার কথা বলেন।

ਆਖਿ ਸੁਰਿ ਨਰ ਮੁਨਿ ਜਨ ਸੇਵ ॥

জগতের সকল পুণ্যবান মানুষ, নারদ প্রভৃতি ঋষি-মুনি ও অন্যান্য ভক্তগণ তাঁর গুণগান গায়।

ਕੇਤੇ ਆਖਿ ਆਖਿ ਪਾਇ ॥

কত জীব বর্তমানে বলছে এবং আরও কত জীব ভবিষ্যতে বলার চেষ্টা করবে

ਕੇਤੇ ਕਹਿ ਕਹਿ ਉਠਿ ਉਠਿ ਜਾਇ ॥

শুধু জীবই অতীতে বলে জীবন শেষ করেছে।

ਏਤੇ ਕੀਤੇ ਹੋਰਿ ਕਰਿ ॥

আমরা এই পরিমাণ গণনা করেছি, যদি এই আরও অনেকগুলি একসাথে নেওয়া হয়।

ਤਾ ਆਖਿ ਨ ਸਕਿ ਕੋਈ ਕੋਇ ॥

তারপরও কেউ কোনো সাধনার দ্বারাই তাঁর অমূল্য প্রশংসা করতে পারবে না।

ਜੇਵਡੁ ਭਾਵੈ ਤੇਵਡੁ ਹੋਇ ॥

এটি যত বেশি আত্ম-প্রসারণ চায়, ততই এটি প্রসারিত হয়।

ਨਾਨਕ ਜਾਣੈ ਸਾਚਾ ਸੋਇ ॥

শ্রী গুরু নানক দেব জী বলেছেন যে ঐ সত্যের স্বরূপ নিরাকারই নিজের অমূল্য গুণাবলী জানেন।

ਜੇ ਕੋ ਆਖੈ ਬੋਲੁਹਿਗਾਰੁ ॥

কোন অলস বক্তা যদি বলে ভগবানের শেষ সে তাই

ਤਾ ਲਿਖੀਐ ਸਿਰਿ ਗਾਵਾਰਾ ਗਾਵਾਰੁ ॥੨੬॥

তাই সে বড় বোকাদের মধ্যে চিহ্নিত। 26

ਸੇ ਦੁਰੁ ਕੇਹਾ ਸੇ ਘਰੁ ਕੇਹਾ ਜਿਤੁ ਬਹਿ ਸਰਬ ਸਮਾਲੇ ॥

সেই রক্ষক ভগবানের দরজা ও ঘর কেমন, যেখানে বসে তিনি সমগ্র সৃষ্টির তত্ত্বাবধান করছেন?

ਵਾਜੇ ਨਾਦ ਅਨੇਕ ਅਸੰਖਾ ਕੇਤੇ ਵਾਵਣਹਾਰੇ ॥

(এখানে সতগুরুজী অবসরে এই প্রশ্নের উত্তর দেন) হে মানব! তাঁর দ্বারে নানা প্রকারের অসংখ্য বাদ্যযন্ত্র বাজছে এবং ওনার বহু বাজনাদার তা বাজাচ্ছে।

ਕੇਤੇ ਰਾਗ ਪਰੀ ਸਿਉ ਕਰੀਅਨਿ ਕੇਤੇ ਗਾਵਣਹਾਰੇ ॥

সেখানে রাগিণীদের সাথে অনেক রাগ গাওয়া হচ্ছে এবং অনেক গন্ধর্ব ইত্যাদি রাগী আছে যারা সেই রাগগুলি গায়।

ਗਾਵਹਿ ਤੁਹਨੈ ਪਉਣੁ ਪਾਣੀ ਬੈਸੰਤਰੁ ਗਾਵੈ ਰਾਜਾ ਧਰਮੁ ਦੁਆਰੇ ॥

বায়ু, জল ও অগ্নিদেবতারা সেই নিরঙ্করের মহিমা গাইছেন এবং সমস্ত জীবের কর্মের বিশ্লেষক ধর্মরাজও তাঁর দ্বারে দাঁড়িয়ে তাঁর মহিমা গাইছেন।

ਗਾਵਹਿ ਜਿਤੁ ਗੁਪਤੁ ਲਿਖਿ ਜਾਣਹਿ ਲਿਖਿ ਲিਖਿ ਧਰਮੁ ਵੀਚਾਰੇ ॥

জীবের কৃতকর্মের লিপিবদ্ধকারী চিত্রগুপ্তও ঐ অকাল-পুরুষের গুণগান করছেন ও ধর্মরাজ চিত্রগুপ্তের লেখা শুভ-অশুভ কর্মের বিচার করছেন।

ਗਾਵਹਿ ਈਸਰੁ ਬਰਮਾ ਦੇਵੀ ਸੋਹਨਿ ਸਦਾ ਸਵਾਰੇ ॥

পরমাত্মা দ্বারা প্রবর্তিত শিব, ব্রহ্মা এবং তাঁদের দেবীরা (শক্তি), যারা সুন্দর, সর্বদা তাঁর স্তব-গান গায়।

ਗਾਵਹਿ ਈਂਦ ਈਦਾਸਣਿ ਬੈਠੇ ਦੇਵਤਿਆ ਚਰਿ ਨਾਲੇ ॥

হে নিরঙ্কর! সমস্ত দেবতা ও স্বর্গের অধিপতি ইন্দ্র নিজের সিংহাসনে বসে অন্যান্য দেবতাদের সঙ্গে একত্র হয়ে আপনার দ্বারে দাঁড়িয়ে আপনার গুণগান করছেন।

ਗਾਵਹਿ ਇੰਦ ਇਦਾਸਣਿ ਬੈਠੇ ਦੇਵਤਿਆ ਦਰਿ ਨਾਲੇ ॥

ਹੇ ਨਿਰਛਰ! ਸਮਸ਼ਤ ਦੇਵਤਾ ਓ ਸ਼੍ਵਰਗੇਰ ਅਧਿਪਤਿ ਇੰਦ੍ਰ ਨਿਯੇਰ ਸਿੰਹਾਸਨੇ ਬਸੇ ਅਨਯਾਨ੍ਯ ਦੇਵਤਾਦੇਰ ਸਞ੍ਯੇ ਏਕਤ੍ਰ ਹਯੇ ਆਪਨਾਰ ਘਰੇ ਢਾਓਂਡਿਯੇ ਆਪਨਾਰ ਗੁਣਗਾਨ ਕਰਛੇਨ।

ਗਾਵਹਿ ਸਿਯ ਸਮਾਧੀ ਅੰਦਰਿ ਗਾਵਨਿ ਸਾਧ ਵਿਚਾਰੇ ॥

ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਬਯਕ੍ਤਿਗਣ ਸਮਾਧਿਤੇ ਅਵਸ਼ਾਨ ਕਰੇ ਆਪਨਾਰ ਗੁਣਗਾਨ ਗਾਯ, ਯਾਰਾ ਚਿੰਤਾਸ਼ੀਲ ਸਾਧਕ ਤਾਰਾ ਵਿਚਕ੍ਰਮਤਾਰ ਸਾਥੇ ਆਪਨਾਰ ਗੁਣਗਾਨ ਗਾਯ।

ਗਾਵਨਿ ਜਤੀ ਸਤੀ ਸੰਤੋਖੀ ਗਾਵਹਿ ਵੀਰ ਕਰਾਰੇ ॥

ਤਪਸ਼ੀ, ਸਤੀ ਓ ਸੰਤੋਖੀ ਲੋਕੇਰਾਓ ਤੋਮਾਰ ਗੁਣਗਾਨ ਗਾਯ ਏਵੰ ਪਰਾਕ੍ਰਮਸ਼ਾਲੀ ਯੋਧਕਾਰਾਓ ਤੋਮਾਰ ਮਹਿਮਾਰ ਗਾਨ ਗਾਯ।

ਗਾਵਨਿ ਪੰਡਿਤ ਪੜਨਿ ਰਖੀਸਰ ਜੁਗੁ ਜੁਗੁ ਵੇਦਾ ਨਾਲੇ ॥

ਪ੍ਰਥਿਵੀਰ ਸਕਲ ਪਸ਼ਿਤ ਓ ਮਹਾਨ ਜਿਤੇਂਦ੍ਰਿਯ ਖਾਸ਼ਿਰਾ ਯੁਗੇ ਯੁਗੇ ਵੇਦ ਅਧਯਾਨ ਕਰੇ ਸੇਇ ਅਕਾਲਪੁਰੁਸ਼ੇਰ ਗੁਣਕੀਰਤਨ ਕਰੇ ਆਸਛੇਨ।

ਗਾਵਹਿ ਮੋਹਣੀਆ ਮਨੁ ਮੋਹਨਿ ਸੁਰਗਾ ਮਛ ਪਇਆਲੇ ॥

ਮਨਕੇ ਮੋਹਿਤ ਕਰਾ ਸਮਸ਼ਤ ਸੁੰਦਰੀ ਨਾਰੀਰਾ ਸ਼੍ਵਰਗਲੋਕ, ਪ੍ਰੇਤਪੁਰੀ ਓ ਨਰਕੇ ਤੋਮਾਰ ਸੁਭਗਾਨ ਕਰਛੇ।

ਗਾਵਨਿ ਰਤਨ ਰੁਪਾਏ ਤੇਰੇ ਅਠਸਠਿ ਤੀਰਥ ਨਾਲੇ ॥

ਨਿਰਛਰਾ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟਿ ਚੋਦ ਰਤਨ, ਜਗਤੇਰ ਆਟਿਸ਼ਟ੍ਰਿਟਿ ਤੀਰਥਸ਼ਾਨ ਏਵੰ ਸੇਖਾਨੇ ਉਪਸ਼ਿਤ ਸਾਧਕਗਣਓ ਤਾਂਰ ਕੀਰਤਿ ਗਾਯ।

ਗਾਵਹਿ ਜੈਯ ਮਹਾਬਲ ਸੁਰਾ ਗਾਵਹਿ ਖਾਣੀ ਚਾਰੇ ॥

ਸਮਸ਼ਤ ਯੋਧਕਾ, ਪਰਾਕ੍ਰਮਸ਼ਾਲੀ, ਸੈਨਯ ਅਕਾਲ ਪੁਰੁਸ਼ੇਰ ਗੋਰਬ ਗਾਯ, ਉੰ ਪਸ਼ਿਤਿ ਚਾਰਟਿ ਉੰਸ (ਅੰਦ੍ਰ, ਯਰਾਯੁਯ, ਸ਼੍ਵੇਦ੍ਰ ਏਵੰ ਉਂਦ੍ਰਿਯ)ਓ ਤਾਂਰ ਗੁਣਾਬਲੀ ਗਾਯ।

ਗਾਵਹਿ ਖੰਡ ਮੰਡਲ ਵਰਭੰਡਾ ਕਰਿ ਕਰਿ ਰਖੇ ਧਾਰੇ ॥

ਨਬਖਓ, ਮਘਲ ਏਵੰ ਸਮਗ੍ਰ ਬਿਸ਼੍ਵਯੁਗੰ, ਯਾ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟਿਕਰਤਾ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟਿ ਕਰੇਛੇਨ ਏਵੰ ਧਾਰਣ ਕਰੇਛੇਨ, ਤਾਰਾ ਸਕਲੇਇ ਆਪਨਾਰ ਗੁਣਗਾਨ ਗਾਯ।

ਸੇਈ ਤੁਧੁਨੇ ਗਾਵਹਿ ਜੇ ਤੁਧੁ ਭਾਵਨਿ ਰਤੇ ਤੇਰੇ ਭਗਤ ਰਸਾਲੇ ॥

ਪ੍ਰਕ੍ਰੁਤਪਸ਼੍ਯੇ, ਯਾਰਾ ਆਪਨਾਰ ਭਕ੍ਤਿਤੇ ਨਿਮਗ੍ਨ, ਯਾਰਾ ਆਪਨਾਰ ਨਾਮੇਰ ਅਨੁਰਾਗੀ ਏਵੰ ਯਾਦੇਰਕੇ ਆਪਨਿ ਪਛੰਦ ਕਰੇਨ ਤਾਰਾਇ ਆਪਨਾਰ ਮਹਿਮਾ ਗਾਇਤੇ ਪਾਰੇ।

ਰੇਰਿ ਕੇਤੇ ਗਾਵਨਿ ਸੇ ਮੈ ਚਿਤਿ ਨ ਆਵਨਿ ਨਾਨਕੁ ਕਿਆ ਵੀਚਾਰੇ ॥

ਆਮਿ ਮਨੇ ਕਰਤੇ ਪਾਰਿ ਨਾ ਏਰਕਮ ਆਰਓ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਾਠੀ ਆਛ ਯਾਰਾ ਤੋਮਾਰ ਗੁਣਗਾਨ ਕਰੇ, ਹੇ ਨਾਨਕ! ਆਮਿ ਤਾਦੇਰ ਕਤਦੂਰ ਅਬਿ ਵਿਬੇਚਨਾ ਕਰਬ, ਅਰਥਾੰ ਗੁਣਗਾਨ ਗਾਓਯਾ ਕਤਗੁਲੋ ਜੀਵਦੇਰ ਆਮਿ ਹਿਸੇਬ ਕਰਬ।

ਸੇਈ ਸੇਈ ਸਦਾ ਸਚੁ ਸਾਹਿਬੁ ਸਾਚਾ ਸਾਚੀ ਨਾਈ ॥

যে সত্যবাদী অকাল পুরুষ অতীতে ছিলেন, সেই সতগুরু নিরংকার বর্তমানেও আছেন।

ਹੈ ਭੀ ਹੋਸੀ ਜਾਇ ਨ ਜਾਸੀ ਰਚਨਾ ਜਿਨਿ ਰਚਾਈ ॥

তিনি ভবিষ্যতে চিরকাল থাকবেন, সেই স্রষ্টা ঈশ্বরের জন্মও হয় না, বিনষ্টও হয় না।

ਰੰਗੀ ਰੰਗੀ ਭਾਤੀ ਕਰਿ ਕਰਿ ਜਿਨਸੀ ਮਾਇਆ ਜਿਨਿ ਉਪਾਈ ॥

পৃথিবীর স্রষ্টা ঈশ্বর তাঁর মায়া দ্বারা বহু বর্ণিল, বিভিন্ন আকৃতি ও বহু জীবের জন্ম দিয়েছেন।

ਕਰਿ ਕਰਿ ਵੇਖੈ ਕੀਤਾ ਆਪਣਾ ਜਿਵ ਤਿਸ ਦੀ ਵਡਿਆਈ ॥

এভাবে তাঁর সৃষ্টিকে নিজের আগ্রহ অনুযায়ী দেখাশুনা করেন অর্থাৎ সে তাঁর ইচ্ছানুযায়ী ওদের যত্ন নেয়।

ਜੇ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਸੇਈ ਕਰਸੀ ਹੁਕਮੁ ਨ ਕਰਣਾ ਜਾਈ ॥

সেই অকালপুরুষ যা ভালো মনে করেন, তিনি সেই কাজই করেন এবং ভবিষ্যতেও করবেন, ওনাকে আদেশ করার মতো ওনার সমান কেউ নেই।

ਸੇ ਪਾਤਿਸਾਹੁ ਸਾਹਾ ਪਾਤਿਸਾਹਿਬੁ ਨਾਨਕ ਰਹਣੁ ਰਜਾਈ ॥੨੭॥

গুরু নানক জী আদেশ দেন যে হে মানব! যে ভগবান রাজাদের রাজা, অর্থাৎ সম্রাট, তাঁর নির্দেশেই থাকাই উচিত ॥ ২৭ ॥

ਮੁੰਦਾ ਸੰਤੋਖੁ ਸਰਮੁ ਪਤੁ ਝੇਲੀ ਧਿਆਨ ਕੀ ਕਰਹਿ ਬਿਭੂਤਿ ॥

গুরুজী বলেন হে মানব যোগী! তুমি তপ্তির মত ভঙ্গি করে, অপকর্মের কারণে লজ্জানত হয়ে, পাপমুক্ত হয়ে, ইহকাল ও পরকালে সুনামের মত পোষাক ধারণ করো এবং শরীরে ভগবানের নাম-জপ স্বরূপ পবিত্র ছাই লাগিয়ে রাখো।

ਖਿੰਝਾ ਕਾਲੁ ਕੁਆਰੀ ਕਾਇਆ ਜੁਗਤਿ ਡੰਡਾ ਪਰਤੀਤਿ ॥

মৃত্যুকে স্মরণ করেই তোমার অস্থিরতা, শরীরকে শুদ্ধ রাখা যোগের কৌশল, অকাল পুরুষের প্রতি দৃঢ় বিশ্বাস তোমার লাঠির ন্যায় ভরসা। এই সমস্ত গুণাবলী আত্মসাৎ করাই প্রকৃত যোগীর ছদ্মবেশ।

ਆਈ ਪੰਥੀ ਸਗਲ ਜਮਾਤੀ ਮਨਿ ਜੀਤੈ ਜਹਾ ਜੀਤੁ ॥

পৃথিবীর সকল জীবের প্রতি তোমার ভালবাসা থাকা উচিত, অর্থাৎ তাদের দুঃখ-সুখকে নিজের দুঃখ-সুখের মতো করে অনুভব করা উচিত, এটাই আমি তোমার পন্থা দেখি (যোগীদের শ্রেষ্ঠ পন্থা)। পাপ কর্মের থেকে মনকে জয় করা পৃথিবী জয় করার মতো।

ਆਦੇਸੁ ਤਿਸੈ ਆਦੇਸੁ ॥

নমস্কার, নমস্কার শুধু সেই সর্গ স্বরূপ নিরঙ্কারকে।

ਆਦਿ ਅਨੀਲੁ ਅਨਾਦਿ ਅਨਾਹਤਿ ਜੁਗੁ ਜੁਗੁ ਏਕੈ ਵੇਸੁ ॥੨੮॥

যিনি আদি, বর্ণহীন, সকলের পবিত্র রূপ, অনাদি, অমর ও অপরিবর্তনীয় রূপ ॥ ২৮ ॥

ਭੁਗਤਿ ਗਿਆਨੁ ਦਇਆ ਭੰਡਾਰਣਿ ਘਟਿ ਘਟਿ ਵਾਜਹਿ ਨਾਦ ॥

হে মানব! নিরঙ্কারের সর্বব্যাপী জ্ঞানের ভাষারকে তোমার খাদ্য হতে হবে, তোমার হৃদয়ের দয়া হবে ভাষারের রক্ষক, কারণ করুণা-ভাব থাকলেই সদগুরুর প্রতি প্রেম অর্জিত হয়। প্রতি মুহুর্তে অল্প অল্প করে যে চেতনা শক্তির প্রকাশ ঘটছে তা যেন বেজে ওঠা কোনো ঘটনা ধ্বনির সমান।

ਆਪਿ ਨਾਥੁ ਨਾਥੀ ਸਭੁ ਜਾ ਕੀ ਰਿਧਿ ਸਿਧਿ ਅਵਰਾ ਸਾਦ ॥

যিনি সমগ্র সৃষ্টিকে এক সূত্রে বেঁধে রেখেছেন, তিনিই স্রষ্টা ভগবান, সকল ঋদ্ধি-সিদ্ধি ভিন্ন স্বাদের।

ਸੰਜੋਰੁ ਵਿਜੋਰੁ ਦੁਇ ਕਾਰੁ ਚਲਾਵਹਿ ਲੇਖੇ ਆਵਹਿ ਭਾਰਾ ॥

কাকতালীয় ও বিচ্ছেদের নিয়মে একত্রে চলছে এই জগতের কাজ, কর্ম অনুসারেই জীব তার ভাগ্য লাভ করে।

ਆਟੇਸੁ ਤਿਸੈ ਆਟੇਸੁ ॥

নমস্কার, নমস্কার শুধু সেই গুণী স্বরূপ নিরাকার প্রভুকে।

ਆਦਿ ਅਨੀਲੁ ਅਨਾਦਿ ਅਨਾਹਤਿ ਜੁਗੁ ਜੁਗੁ ਏਕੈ ਵੇਸੁ ॥੨੯॥

যিনি আদি, বর্ণহীন, সকলের পবিত্র রূপ, অনাদি, অমর ও অপরিবর্তনীয় রূপ ॥২৯॥

ਏਕਾ ਮਾਈ ਜੁਗਤਿ ਵਿਆਈ ਤਿਨਿ ਚੇਲੇ ਪਰਵਾਣੁ ॥

এক ব্রহ্মার রহস্যময় যুক্তির মাধ্যমে মায়ার প্রসূতি থেকে তিনজন পুত্রের জন্ম হয়েছে।

ਕੁ ਸੰਸਾਰੀ ਏਕੁ ਭੰਡਾਰੀ ਏਕੁ ਲਾਏ ਦੀਬਾਣੁ ॥

যাদের মধ্যে একজন ব্রহ্মা সৃষ্টিকর্তা, দ্বিতীয়জন বিষ্ণু জগতের ধারক এবং তৃতীয়জন শিব যিনি বিনাশকারী হিসেবে প্রভুর দরবারে অবস্থান করেন।

ਜਿਵ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਤਿਵੈ ਚਲਾਵੈ ਜਿਵ ਹੋਵੈ ਫੁਰਮਾਣੁ ॥

অকাল পুরুষ যেরূপে ভালো মনে করেন, সেভাবেই তিনি এই তিনজনকে পরিচালনা করেন এবং যেমন তাঁর আদেশ হয় তেমনভাবেই এই দেবতারা কাজ করেন।

ਓਹੁ ਵੇਖੈ ਓਨਾ ਨਦਰਿ ਨ ਆਵੈ ਬਹੁਤਾ ਏਹੁ ਵਿਡਾਣੁ ॥

সেই অকালপুরুষ এই তিনজনের শুরু ও শেষ সময়কে দেখছেন, কিন্তু নিরাকারের সেই অদৃশ্য রূপ এই তিনজন দেখতে পায় না, যা বড়ই আশ্চর্যের বিষয়।

ਆਟੇਸੁ ਤਿਸੈ ਆਟੇਸੁ ॥

নমস্কার, নমস্কার শুধু সেই গুণী স্বরূপ নিরাকার প্রভুকে।

ਆਦਿ ਅਨੀਲੁ ਅਨਾਦਿ ਅਨਾਹਤਿ ਜੁਗੁ ਜੁਗੁ ਏਕੈ ਵੇਸੁ ॥੩੦॥

যিনি আদি, বর্ণহীন, সকলের পবিত্র রূপ, অনাদি, অমর ও অপরিবর্তনীয় রূপ ॥৩০॥

ਆਸਟੁ ਲੇਇ ਲੇਇ ਭੰਡਾਰ ॥

ਪ੍ਰত্যੇਕ ਜਗਤੇ ਪ੍ਰਭੂਰ ਅਵਸ਼ਾਨ ਰਯੇਛੇ ਏਵੰ ਪ੍ਰਤਯੇਕ ਜਗਤੇਏ ਪ੍ਰਭੂਰ ਧਨਸੰਪਦ ਰਯੇਛੇ।

ਜੇ ਵਿਛੁ ਪਾਇਆ ਸੁ ਏਕਾ ਵਾਰ ॥

ਸੇਏ ਈਸ਼ਵਰ ਏਕਵਾਰੇਏ ਸਕਲ ਭਾਗੁਰ ਪਰਿਪੂਰ੍ਣ ਕਰੇ ਦਿਯੇਛੇਨ।

ਕਰਿ ਕਰਿ ਵੇਖੈ ਸਿਰਜਣਹਾਰੁ ॥

ਸੇਏ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟਿਕਰਤਾ ਵਿਸ਼ਵਸ੍ਰਿਸ਼ਟਿਰ ਮਾਧਯੇ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟਿਕੇ ਦੇਖਛੇਨ।

ਨਾਨਕ ਸਚੇ ਕੀ ਸਾਜੀ ਕਾਰ ॥

ਹੇ ਨਾਨਕ! ਸੇਏ ਸਤਯਸ਼ਰੂਪ ਨਿਰਾਕਾਰੇਰ ਸਮਗ੍ਰ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟਿਏ ਸਤਯ।

ਆਟੇਸੁ ਤਿਸੈ ਆਟੇਸੁ ॥

ਨਮਸਕਾਰ, ਨਮਸਕਾਰ ਸੁਖੁ ਸੇਏ ਗੁਣੀ ਸ਼ਰੂਪ ਨਿਰਾਕਾਰ ਪ੍ਰਭੂਕੇ।

ਆਇ ਅਨੀਲੁ ਅਨਾਇ ਅਨਾਹਤਿ ਜੁਗੁ ਜੁਗੁ ਏਕੈ ਵੇਸੁ ॥੩੧॥

ਬਿਨਿ ਆਦਿ, ਵਠਹੀਨ, ਸਕਲੇਰ ਪਵਿਤ੍ਰ ਰੂਪ, ਅਨਾਦਿ, ਅਮਰ ਓ ਅਪਰਿਵਰਤਨੀਯ ਰੂਪ॥੩੧॥

ਇਕ ਦੂ ਜੀਠੈ ਲਖ ਹੋਇ ਲਖ ਹੋਵਹਿ ਲਖ ਵੀਸ ॥

ਏਕਟਿ ਜਿਹ੍ਨਾ ਥੇਕੇ ਏਕ ਲਾਖ ਜਿਹ੍ਨਾ ਹਯੇ ਯਾਕ, ਤਾਰਪਰ ਲਾਖ ਥੇਕੇ ਆਵਾਰ ਕੁਡਿ ਲਾਖ ਹਯੇ ਯਾਕ।

ਲਖੁ ਲਖੁ ਗੋਰਾ ਆਖੀਅਹਿ ਏਕੁ ਨਾਮੁ ਜਗਦੀਸ ॥

ਤਾਰਪਰ ਸੇਏ ਜਗਦੀਸ਼ਵਰੇਰ ਨਾਮ ਪ੍ਰਤਿਟਿ ਜਿਠ ਦਿਯੇ ਲਖ ਲਖਵਾਰ ਉਚਾਰਣ ਕਰੋ, ਅਰਥਾਓ ਪ੍ਰਤਿਦਿਨ ਸੇਏ ਭਗਵਾਨੇਰ ਨਾਮ ਪਾਠ ਕਰਤੇ ਹਵੇ।

ਏਤੁ ਰਾਹਿ ਪਤਿ ਪਵੜੀਆ ਚੜੀਐ ਹੋਇ ਇਕੀਸ ॥

ਏਏ ਪਥੇ ਸ਼ਾਮੀ-ਭਗਵਾਨੇਰ ਸਾਸ਼ਾਤੇਰ ਜਨਯ ਨਾਮ-ਸਦ੍ਰਸ਼ ਸਿੰਡਿ ਵੇਯੇ ਉਠਲੇਏ ਸੇਏ ਅਦਿਵੀਯ ਪ੍ਰਭੂਰ ਸਾਸ਼ਾਓ ਪਾਓਯਾ ਯਾਯ।

ਸੁਣਿ ਗਲਾ ਆਕਾਸ ਕੀ ਕੀਟਾ ਆਈ ਰੀਸ ॥

ਪ੍ਰਸੰਸ਼ਤ, ਬ੍ਰਹਮਾ-ਭਵਾਨੇਰ ਮਹੰ ਕਥਾ ਸੁਨਲੇ ਨੀਚ ਪ੍ਰਾਣੀਰਾਓ ਦੇਹ-ਅਭਿਮਾਨੇ ਅਨੁਕਰਣ ਕਰਤੇ ਚਾਯ।

ਨਾਨਕ ਨਦਰੀ ਪਾਈਐ ਵੁੜੀ ਵੁੜੈ ਠੀਸ ॥੩੨॥

ਕਿਲੁ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ'ਜੀ ਵਲੇਛੇਨ ਯੇ ਏਏ ਸਰਕਿਛੁਏ ਭਗਵਾਨੇਰ ਕ੍ਰਪਾਯ ਪ੍ਰਾਪੁ ਹਯ, ਅਨਯਥਾਯ ਏਏਗੁਲਿ ਮਿਥਯਾ ਲੋਕੇਰ ਮਿਥਯਾ ਕਥਾ ਮਾਤ੍ਰ। ੩੨।

ਆਖਣਿ ਜੇਰੁ ਜੁਪੈ ਨਹ ਜੇਰੁ ॥

ਅਕਾਲ ਪੁਰੁਸ਼ੇਰ ਆਸ਼ੀਰਵਾਦ ਵਯੀਤ ਜੀਵੇਰ ਕਿਛੁ ਵਲਾਰ ਵਾ ਨੀਰਵ ਥਾਕਾਰ ਸ਼੍ਰਮਤਾ ਨੇਏ, ਅਰਥਾਓ ਰਸਨਾ ਨਿਯੰਨ੍ਰਣ ਕਰਾ ਜੀਵੇਰ ਨਿਯੰਨ੍ਰਣੇ ਥਾਕੇ ਨਾ।

ਜੇਰੁ ਨ ਮੰਗਣਿ ਦੇਣਿ ਨ ਜੇਰੁ ॥

ਜੀਵੇਰ ਚਾਹੁਯਾਰ ਫ਼ਮਤਾਓ ਨੇਹੈ, ਕਿਛੁ ਦੇਹੁਯਾਰ ਫ਼ਮਤਾਓ ਨੇਹੈ।

ਜੇਰੁ ਨ ਜੀਵਣਿ ਮਰਣਿ ਨਹ ਜੇਰੁ ॥

ਯਦਿ ਕੋਨ ਜੀਵ ਚਾਹੁਣੇ ਚਾਹੁ ਤਾਹਲੇਓ ਤਾਓਰ ਬੈਂਚੇ ਥਾਕਾਰ ਕੋਨੋ ਫ਼ਮਤਾ ਨੇਹੈ, ਕਾਰਣ ਅਨੇਕ ਸਮਯ ਏਕਜਨ ਮਾਨੁਸ਼ ਚਿਕਿੰਸਾ ਕਰਾਰ ਅਵਸ਼੍ਠਾਤੇਹੈ ਮਾਰਾ ਯਾਯ, ਏਮਨਕਿ ਮ੍ਰਿਤੁਓ ਤਾਓਰ ਨਿਯੰਤ੍ਰਣੇ ਥਾਕੇ ਨਾ।

ਜੇਰੁ ਨ ਰਾਜਿ ਮਾਲਿ ਮਨਿ ਜੇਰੁ ॥

ਧਨ-ਸੰਪਦ ਓ ਯਸ਼ ਲਾਭੇਰ ਮਥੇਓ ਏਹੈ ਪ੍ਰਾਣੀਰ ਕੋਨ ਸ਼ਕਤਿ ਰਯੇਛੇ ਕੀ, ਯਾਰ ਜਨੁ ਮਨੇਰ ਮਥੇ ਏਤੋ ਆਬੇਗ ਥਾਕੇ।

ਜੇਰੁ ਨ ਸੁਰਤੀ ਗਿਆਨਿ ਵੀਚਾਰਿ ॥

ਸ਼੍ਰੁਤਿ ਬੇਦੇਰ ਭੁਯਾਨ ਵਿਬੇਚਨਾ ਕਰਾਰ ਫ਼ਮਤਾਓ ਜੀਵੇਰ ਥਾਕੇ ਨਾ।

ਜੇਰੁ ਨ ਜੁਗਤੀ ਛੁਟੈ ਸੰਸਾਰੁ ॥

ਪ੍ਰਥਿਵੀ ਥੇਕੇ ਮੁਕੁਤੁ ਹੋਯਾਰ ਜਨੁ ਸ਼ਤ-ਸ਼ਾਬਦੇ ਪ੍ਰਦਤੁ ਉਪਦੇਸ਼ਗੁਲਿਕੇ ਆਤ੍ਮਸੁ ਕਰਾਰ ਫ਼ਮਤਾਓ ਜੀਵੇਰ ਮਥੇ ਨੇਹੈ।

ਜਿਸੁ ਹਥਿ ਜੇਰੁ ਕਰਿ ਵੇਖੈ ਸੇਇ ॥

ਯੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰੁਸ਼ੇਰ ਹਾਠੇ ਏਹੈਸਕਲ ਫ਼ਮਤਾ ਰਯੇਛੇ ਤਿਨਿਹੈ ਸਬ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟਿ ਕਰੇ ਦੇਖਛੇਨ।

ਨਾਨਕ ਉਤਮੁ ਨੀਚੁ ਨ ਕੋਇ ॥੩੩॥

ਗੁਰੁ ਨਾਨਕ ਜੀ ਵਲੇਛੇਨ ਤਾਹਲੇ ਜੇਨੇ ਰਾਖਾ ਭਾਲੋ ਯੇ, ਏਹੈ ਪ੍ਰਥਿਵੀਤੇ ਕੇਉਹੈ ਨਿਜੇਰ ਪਛੰਦ ਅਨੁਯਾਯੀ ਮੰਦ ਵਾ ਭਾਲੋ ਹਤੇ ਪਾਰੇ ਨਾ, ਭਗਵਾਨ ਪ੍ਰਠੇਕਕੇ ਤਾਓਰ ਕਰਮ ਅਨੁਸਾਰੇ ਸ਼ਾਨ ਕਰੇ ਦੇਨ ਆਰ ਜੀਵ ਸੇਹਿਭਾਵੇਹੈ ਥਾਕੇ। ੩੩।

ਰਾਤੀ ਰੁਤੀ ਥਿਤੀ ਵਾਰ ॥

ਰਾਤ, ਖ਼ਾਤੁ, ਤਾਰਿਖ, ਸੰਪ੍ਰਾਹੇਰ ਦਿਨ,

ਪਵਣ ਪਾਣੀ ਅਗਨੀ ਪਾਤਾਲ ॥

ਵਾਯੁ, ਜਲ, ਅਗਨਿ ਓ ਪਾਤਾਲ ਪ੍ਰਭੁਤਿ ਯਾਵੰਯੁ ਜਗੰਯੁ।

ਤਿਸੁ ਵਿਚਿ ਧਰਤੀ ਥਾਪਿ ਰਖੀ ਧਰਮ ਸਾਲ ॥

ਸ੍ਰਿਸ਼ਟਾ ਪ੍ਰਭੁ ਏਹੈਗੁਲਿ ਦਿਯੇ ਪ੍ਰਥਿਵੀਤੇ ਮਾਟਿਰ ਆਕਾਰੇ ਏਕਾਟਿ ਧਰਮਸ਼ਾਲਾ ਸ਼ਾਪਨ ਕਰੇਛੇਨ, ਯਾਕੇ ਕਰਮਭੁਮਿ ਵਲਾ ਹਯ।

ਤਿਸੁ ਵਿਚਿ ਜੀਅ ਜੁਗਤਿ ਕੇ ਰੰਗ ॥

ਸੇਹੈ ਧਰਮਸ਼ਾਲਾਯ ਵਛੁ ਰਕਮੇਰ ਪ੍ਰਾਣੀ ਰਯੇਛੇ, ਯਾਦੇਰ ਧਰਮਕਰਮੇਰ ਉਪਾਸਨਾਰ ਵਛੁ ਰਕਮੇਰ ਪਦਕ੍ਰਿਤਿ ਰਯੇਛੇ ਏਵੰ ਤਾਓਦੇਰ ਰੰਗੁ ਸਾਦਾ-ਕਾਲੋ ਵਿਭਿੰਨ ਰਕਮੇਰ ਹਯ।

ਤਿਨ ਕੇ ਨਾਮ ਅਨੇਕ ਅਨੰਤ ॥

ਤਾਂਦੇਰ ਅਨੇਕ ਨਾਨਾবিধ ਨਾਮ ਰਏਛੇ।

ਕਰਮੀ ਕਰਮੀ ਹੋਇ ਵੀਚਾਰੁ ॥

ਯੁਗਤੇ ਵਿਚਾਰਕਾਰੀ ਸਕਲ ਜੀਵੇਰ ਮਥੇ ਕਿਛੁ ਜੀਵੇਰ ਨਿਜੇਦੇਰ ਸੁਭਾਸੁਭ ਕਰਮ ਅਨੁਸਾਰੇਇ ਤਾਂਦੇਰ ਵਿਚਾਰ ਕਰਾ ਹਯ।

ਸਚਾ ਆਪਿ ਸਚਾ ਦਰਬਾਰੁ ॥

ਵਿਚਾਰਕ ਓਇ ਨਿਰਾਕਾਰ ਨਿਜੇਕੇ ਸਤਯ ਮਨੇ ਕਰੇ ਏਵੰ ਓਨਾਰ ਦਰਬਾਰਓ ਸਤਯ ਹਯ।

ਤਿਥੈ ਸੋਹਨਿ ਪੰਚ ਪਰਵਾਣੁ ॥

ਕੇਵਲਮਾਤਰ ਯਾਰਾ ਪ੍ਰਮਾਨਸਿੰਘ ਖਾਸਿ ਤਾਂਰਾਇ ਪ੍ਰਭੂਰ ਦਰਬਾਰੇ ਸੋਭਾ ਵ੍ਰੁਦਿ ਕਰੇ।

ਨਦਰੀ ਕਰਮਿ ਪਵੈ ਨੀਸਾਣੁ ॥

ਯਾਰ ਕਪਾਲੇ ਕਰੁਣਾਮਯ ਭਗਵਾਨੇਰ ਕਰੁਣਾਰ ਚਿਹ ਆਕ੍ਰਿਤ ਥਾਕੇ।

ਕਚ ਪਕਾਈ ਓਥੈ ਪਾਇ ॥

ਪ੍ਰਭੂਰ ਦਰਬਾਰੇ ਕਾੱਚਾ-ਪਾਕਾ ਹੋਯਾਰ ਪਰੀਖਾ ਕਰਾ ਹਯ।

ਨਾਨਕ ਰਾਇਆ ਜਾਪੈ ਜਾਇ ॥੩੪॥

ਹੇ ਨਾਨਕ! ਸੇਥਾਨੇ ਗਿਏਇ ਪ੍ਰਥਿਵੀਰ ਸਕਲ ਹਿਸੇਬ-ਨਿਕੇਸ਼ ਨਿਰਯ ਕਰਾ ਹਯ। ੩੪।

ਧਰਮ ਖੰਡ ਕਾ ਏਹੈ ਧਰਮੁ ॥

ਏਹੈ ਧਰਮਖੇਠੇਰ ਨਿਯਮ; ਯਾ ਪੂਰੇਰ ਪੰਕ੍ਰਿਤੇ ਉਲੇਖ ਕਰਾ ਹਲ।

ਗਿਆਨ ਖੰਡ ਕਾ ਆਖਰੁ ਕਰਮੁ ॥

(ਓਰੁ ਨਾਨਕ'ਜੀ) ਏਖਨ ਭਗਨ ਖੇਠੇਰ ਆਚਰਣ ਪਦ੍ਰੁਤਿ ਵਰ੍ਣਨਾ ਕਰਾ ਯਾਕ।

ਕੇਤੇ ਪਵਣ ਪਾਣੀ ਵੈਸੰਤਰ ਕੇਤੇ ਕਾਨ ਮਹੇਸ ॥

ਵਾਯੁ, ਯੁਲ, ਆਓਨ (ਏਇ ਪ੍ਰਥਿਵੀਤੇ) ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰੇਰ ਰਏਛੇ ਏਵੰ ਕ੍ਰੁਸ਼ ਓ ਰੁਦ੍ਰ (ਸ਼ਿਵ) ਏਰ ਅਨੇਕ ਰੂਪ ਰਏਛੇ।

ਕੇਤੇ ਬਰਮੇ ਘਾੜਤਿ ਘੜੀਅਹਿ ਰੂਪ ਰੰਗ ਕੇ ਵੇਸ ॥

ਏਕਾਧਿਕ ਬ੍ਰਹਮਾ ਏਇ ਪ੍ਰਥਿਵੀਤੇ ਵਹੁ ਰੂਪ ਓ ਵਰ੍ਣੇਰ ਛਦ੍ਰੁਵੇਸ਼ੇ ਜੀਵ ਸ੍ਰੁਸ਼ਿ ਕਰੇਛੇਨ।

ਕੇਤੀਆ ਕਰਮ ਭੂਮੀ ਮੇਰ ਕੇਤੇ ਕੇਤੇ ਧੁ ਉਪਦੇਸ ॥

ਏਕਾਧਿਕ ਕਰਮਭੂਮਿ, ਸੁਮੇਰੁ ਪਰਵਤ, ਧੁਯਾ ਭਕੁ ਏਵੰ ਤਾਂਦੇਰ ਪ੍ਰਚਾਰਕ।

ਕੇਤੇ ਇੰਦ ਚੰਦ ਸੂਰ ਕੇਤੇ ਕੇਤੇ ਮੰਡਲ ਦੇਸ ॥

ਏਇ ਭੂਮਓਲੇਰ ਮਥੇ ਏਕਾਧਿਕ ਇੰਦ੍ਰ ਓ ਚੰਦ੍ਰ, ਅਨੇਕ ਸੂਰ੍ਯ, ਅਨੇਕ ਵ੍ਰੁਤ ਓ ਦੇਸ਼ ਰਏਛੇ।

ਕੇਤੇ ਸਿਧ ਬੁਧ ਨਾਥ ਕੇਤੇ ਕੇਤੇ ਦੇਵੀ ਵੇਸ ॥

ਏਤ ਸਿੱਖ, ਪਸ਼ਿਤਿਤ ਓ ਨਾਥ ਰਯੇਛੇ, ਏਕਾਥਿਕ ਦੇਵਤਾਰ ਨਾਨਾਵਿਧ ਸ਼ਰੂਪ।

ਕੇਤੇ ਦੇਵ ਦਾਨਵ ਮੁਨਿ ਕੇਤੇ ਕੇਤੇ ਰਤਨ ਸਮੁੰਦ ॥

ਅਨੇਕ ਦੇਵਤਾ, ਦਾਨਵ ਓ ਖ਼ਾਸਿ ਰਯੇਛੇਨ ਏਵੰਗ ਰਤਨ ਭਰਾ ਅਨੇਕ ਸਾਗਰ ਰਯੇਛੇ।

ਕੇਤੀਆ ਖ਼ਾਣੀ ਕੇਤੀਆ ਬਾਣੀ ਕੇਤੇ ਪਾਤ ਨਰਿੰਦ ॥

ਉੰਗ ਪਸ਼ਿਤਿਰ ਅਨੇਕ ਉੰਗਸ (ਅਓਯ-ਯਰਾਯੁਯ ਇਤਯਾਦਿ), ਕਤ ਪ੍ਰਕਾਰ ਵਾਧੀ (ਪਰਾ, ਪਸ਼ਯੁਕਤੀ ਇਤਯਾਦਿ), ਕਤ ਸਮ੍ਰਾਟ ਏਵੰਗ ਅਨੇਕ ਰਾਯਾ ਰਯੇਛੇ।

ਕੇਤੀਆ ਸੁਰਤੀ ਸੇਵਕ ਕੇਤੇ ਨਾਨਕ ਅੰਤੁ ਨ ਅੰਤੁ ॥੩੫॥

ਕਤ ਵੇਦ-ਸ਼੍ਰੁਤਿ ਰਯੇਛੇ, ਅਨੇਕ ਤਾਂਦੇਰ ਸੇਵਕ, ਓਰੁ ਨਾਨਕ ਯੀ ਵੇਲੇਛੇਨ - ਤਾਂਰ ਸ੍ਰੁਸ਼ਿਰ ਕੋਨ ਸੇਸ਼ ਨੇਏ; ਯਯਾਨੇਰ ਆਲੋਤੇ ਗਿਯੇ ਏਏ ਸਕਲ ਵਿਸ਼ਯੇਰ ਸੇਸ਼ ਵੋਕਾ ਯਾਯ, ਯੇਯਾਨੇ ਆਯਾ ਯਯਾਨੇਰ ਵਾਹਨ ਹਯੇ ਓਠੇ। ੩੫।

ਗਿਆਨ ਖੰਡ ਮਹਿ ਗਿਆਨੁ ਪਰਚੰਡੁ ॥

ਯਯਾਨ ਖਯੇ ਯੇ ਯਯਾਨ ਵਰ੍ਧਨਾ ਕਰਾ ਹਯੇਛੇ ਤਾ ਅਤਯੁਕਤ ਸ਼ਕਤਿਸ਼ਾਲੀ।

ਤਿਥੈ ਨਾਦ ਬਿਨੈਦ ਕੇਡ ਅਨੰਦੁ ॥

ਏਏ ਖਯੇ ਰਯੇਛੇ ਸੁਰਮਯ, ਆਨੰਦਦਾਯਕ ਏਵੰਗ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾਮੂਲਕ ਕੀਰ੍ਤਿਰ ਕਯਾ।

ਸਰਮ ਖੰਡ ਕੀ ਬਾਣੀ ਰੂਪੁ ॥

ਸ਼੍ਰੇਮ ਖਯੇ ਏਸ਼੍ਵਰੇਰ ਪ੍ਰਤਿ ਭਕ੍ਤਿ ਓਰੁਕ੍ਰੁਪ੍ਰਯੰ ਵੇਲੇ ਮਨੇ ਕਰਾ ਹਯ) ਯਾਰਾ ਏਸ਼੍ਵਰੇਰ ਉਪਾਸਨਾ ਕਰਤੇ ਉਦਯੋਗੀ ਹਯ ਤਾਂਦੇਰ ਵਕ੍ਰੁਵਯ ਮਧੁਰ ਹਯ।

ਤਿਥੈ ਘੜਤਿ ਘੜੀਐ ਬਹੁਤੁ ਅਨੁਪੁ ॥

ਸੇਯਾਨੇ (ਸ਼੍ਰੇਮ ਖਯੇ) ਏਕ ਅਨਨਯ ਸੋਨ੍ਦਰਯ ਸ਼ਰੂਪੇਰ ਸ੍ਰੁਸ਼ਿ ਕਰਾ ਹਯੇਛੇ।

ਤਾ ਕੀਆ ਗਲਾ ਕਥੀਆ ਨਾ ਜਾਹਿ ॥

ਤਾਂਰ ਕਯਾ ਵਰ੍ਧਨਾ ਕਰਾ ਸੰਭਵ ਨਯ।

ਜੇ ਕੇ ਕਹੈ ਪਿਛੈ ਪਛੁਤਾਇ ॥

ਕੇਉ ਯਦਿ ਤਾਂਰ ਮਹਿਮਾ ਵਰ੍ਧਨਾ ਕਰਾਰ ਚੇਸ਼ਟਾ ਕਰੇ ਪਰੇ ਸੇਏ ਵਯਕ੍ਤਿਕੇ ਅਨੁਤਪੁ ਹਤੇ ਹਯ।

ਤਿਥੈ ਘੜੀਐ ਸੁਰਤਿ ਮਤਿ ਮਨਿ ਬੁਧਿ ॥

ਸੇਯਾਨੇ ਵੇਦ-ਸ਼੍ਰੁਤਿ, ਯਯਾਨ, ਮਨ ਏਵੰਗ ਬੁਧਿਰ ਸ੍ਰੁਸ਼ਿ ਹਯ।

ਤਿਥੈ ਘੜੀਐ ਸੁਰਾ ਸਿਧਾ ਕੀ ਸੁਧਿ ॥੩੬॥

ਸੇਯਾਨੇ ਏਸ਼੍ਵਰਿਕ ਬੁਧਿ ਸੰਪੰਨ ਦੇਵਤਾ ਏਵੰਗ ਸਿਧ ਅਵਸ਼ਯ ਨਿਖੰਤ ਅੰਤੁਰ੍ਦ੍ਰੁਸ਼ਿ ਲਾਭੇਰ ਧਾਰਯਾ ਤੇਰਿ ਹਯ। ੩੬।

ਕਰਮ ਖੰਡ ਕੀ ਬਾਣੀ ਜੇਰੁ ॥

ਯੇ ਸਕਲ ਉਪਾਸਕੇਰ ਪ੍ਰਤਿ ਭਗਵਾਨੇਰ ਅਨੁਗ੍ਰਹ ਰਯੇਛੇ, ਤਾਂਦੇਰ ਵਾਕਸ਼ਕ੍ਤਿ ਸ਼ਕਤਿਸ਼ਾਲੀ ਹਯੇ ਓਠੇ।

ਤਿਥੈ ਠੇਰੁ ਨ ਕੋਈ ਠੇਰੁ ॥

ਥੇਖਾਨੇ ਐ ਪ੍ਰਭੂਜੀਰਾ ਉਪਸ਼ਿਤ ਹਯ ਸੇਖਾਨੇ ਆਰ ਕਾਰੋ ਥਾਕਾਰ ਪ੍ਰਯੋਜਨ ਨੇਐ।

ਤਿਥੈ ਜੇਯ ਮਹਾਬਲ ਸੂਰ ॥

ਐ ਪ੍ਰਭੂਜੀਰੀਦੇਰ ਮਥੇ ਦੇਹਕੇ ਜਯ ਕਰੇਛੇ ਐਮਨ ਮਹਾਨ ਯੋਧਾ, ਇੰਦ੍ਰਿਯਕੇ ਜਯ ਕਰੇਛੇ ਐਮਨ ਮਹਾਬਲੀ ਐਵੰ ਮਨਕੇ ਜਯ ਕਰੇਛੇ ਐਮਨ ਪਰਾਕ੍ਰਮਸ਼ਾਲੀਓ ਰਯੇਛੇ।

ਤਿਨ ਮਹਿ ਰਾਮੁ ਰਹਿਆ ਭਰਪੂਰ ॥

ਭਗਵਾਨ ਰਾਮ ਤਾਂਦੇਰ ਮਥੇ ਪਰਿਪੂਰ੍ਣ ਥਾਕੇਨ।

ਤਿਥੈ ਸੀਤੈ ਸੀਤਾ ਮਹਿਮਾ ਮਹਿ ॥

ਸੇਐ ਨਿਊਰ੍ਯੋਗ ਸ਼ਰ੍ਰਪੇਰ ਰਾਮੇਰ ਸਙੇ ਸੀਤਾਰ ਮਹਿਮਾ ਚੰਦ੍ਰੇਰ ਮਤੋ ਉਯੁਯੁਲ ਐਵੰ ਮਨਕੇ ਸੀਤਲ ਕਰੇ ਦੇਯ।

ਤਾ ਕੇ ਰੂਪੁ ਨ ਕਥਨੇ ਜਾਹਿ ॥

ਐਰਕਮ ਸ਼ਰ੍ਰਪ ਧਾਰਨਕਰੀਦੇਰ ਗੁਣਾਬਲੀ ਬਰ੍ਣਨਾ ਕਰੇ ਸ਼ੇਸ਼ ਕਰਾ ਯਾਯ ਨਾ।

ਨਾ ਓਹਿ ਮਹਿ ਨ ਠਾਰੀ ਜਾਹਿ ॥

ਸੇਐ ਉਪਾਸਕਗਣ ਕਥਨਓ ਮਰੇ ਨਾ, ਪ੍ਰਤਾਰਿਤਓ ਹਯ ਨਾ,

ਜਿਨ ਕੈ ਰਾਮੁ ਵਸੈ ਮਨ ਮਹਿ ॥

ਯਾਰ ਅਙੁਰੇ ਭਗਵਾਨ ਰਾਮੇਰ ਸ਼ਰ੍ਰਪ ਬਿਰਾਯਿਤ ਥਾਕੇ।

ਤਿਥੈ ਭਗਤ ਵਸਹਿ ਕੇ ਲੋਅ ॥

ਬਹੁ ਭਙੁ ਸੇਖਾਨੇ ਨਿਵਾਸ ਤੇਰਿ ਕਰੇ।

ਕਰਹਿ ਅਨੰਦੁ ਸਚਾ ਮਨਿ ਸੇਇ ॥

ਯਾਦੇਰ ਅਙੁਰੇ ਸਤਯਸ਼ਰ੍ਰਪ ਨਿਰਾਕਾਰ ਬਿਰਾਯ ਕਰੇ, ਤਾਰਾ ਪਰਮਾਨੰਦ ਲਾਭ ਕਰੇ ਥਾਕੇ।

ਸਚ ਖੰਡਿ ਵਸੈ ਨਿਰੰਕਾਰੁ ॥

ਯਾਰਾ ਸਤਯਕੇ ਧਾਰਨ ਕਰੇ ਤਾਂਦੇਰ ਅਙੁਰੇ ਨਿਰਾਕਾਰ ਪ੍ਰਭੂ ਵਾਸ ਕਰੇਨ (ਸਤਯਖੇਙੇ); ਅਰ੍ਥਾਙ ਵੈਕੁਠੁ ਯੁਗਤੇ (ਥੇਖਾਨੇ ਪੁਣਯਵਾਨ ਬਯਕ੍ਰਿਰਾ ਵਾਸ ਕਰੇਨ) ਸੇਐਖਾਨੇ ਸੇਐ ਪਰਮਾਤ੍ਮਾ ਗੁਣੀਰ੍ਰਪੇ ਅਵਸ੍ਠਾਨ ਕਰੇਨ।

ਕਰਿ ਕਰਿ ਵੇਖੈ ਨਦਰਿ ਨਿਹਾਲ ॥

ਐਐ ਸ੍ਰਸ਼ਟਾਰਪੀ ਈਸ਼੍ਵਰ ਨਿਯੇਰ ਸ੍ਰਸ਼ਟਿਕੇ ਤੇਰਿ ਕਰਤੇ ਕਰਤੇ ਕ੍ਰੁਪਾ-ਦ੍ਰਸ਼ਟਿਰ ਸਙੇ ਪਾਲਨ ਕਰਤੇ ਥਾਕੇਨ ਅਰ੍ਥਾਙ ਤਾਦੇਰ ਭਰਨ-ਪੋਸ਼ਣ ਕਰੇਨ।

ਤਿਥੈ ਖੰਡ ਮੰਡਲ ਵਰਭੰਡ ॥

ਸੇਐ ਸਤਯਖੇਙੇ ਅਸੀਮ ਬਿਭਾਗ, ਪਰਿਮਙੁਲ ਓ ਮਹਾਬਿਸ਼੍ਵ ਰਯੇਛੇ।

ਜੇ ਕੈ ਕਥੈ ਤ ਅੰਤ ਨ ਅੰਤ ॥

ਕੇਊ যদি ਪ੍ਰਭੂਰ ਪਰਿਸਮਾਪ੍ਤਿਰ ਕਥਾ ਬਲੇਓ ਥਾਕੇ ਤਬੁਓ ਪ੍ਰਭੂਰ ਸੇਖ ਖੁੰਯੇ ਪਾਬੇਨਾ, ਕਾਰਣ ਤਿਨਿ ਅਸੀਮ।

ਤਿਥੈ ਲੋਅ ਲੋਅ ਆਕਾਰ ॥

ਓਥਾਨੇ ਵਿਭਿੰਨ ਜਗਤ ਰਯੇਛੇ ਏਵੰ ਸੇਭੁਲਿਰ ਮਥੇ ਬਸਵਾਸਕਾਰੀ ਜੀਵੇਰ ਅਭਿੰਨੁਓ ਅਨੇਕ।

ਜਿਵ ਜਿਵ ਹੁਕਮੁ ਤਿਵੈ ਤਿਵ ਕਾਰ ॥

ਤਾਰਪਰੇ ਯੇਮਨਭਾਵੇ ਏ ਸਰਬਜ਼ਿੰਮਾਨ ਈਸ਼ੁਰ ਆਦੇਸ਼ ਕਰੇਨ ਤੇਮਨਭਾਵੇਏ ਕਾਜ ਕਰਤੇ ਹਯ।

ਵੇਖੈ ਵਿਹਾਸੈ ਕਰਿ ਵੀਚਾਰੁ ॥

ਨਿਯੇਰ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟ ਏਏ ਜਗਣ ਦੇਖੇ ਏਵੰ ਸੁਭ-ਅਸੁਭ ਕਰਮੇਰ ਵਿਚਾਰ ਕਰੇ ਪ੍ਰਭੂ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹਨ।

ਨਾਨਕ ਕਥਨਾ ਕਰਨਾ ਸਾਰੁ ॥੩੭॥

ਭੁਰੂ ਨਾਨਕ-ਜੀ ਬਲੇਛੇਨ ਯੇ ਨਿਰਾਕਾਰ ਪ੍ਰਭੂਰ ਪ੍ਰਧਾਨ-ਤਤੁ ਆਮਿ ਉਲੇਖ ਕਰੇਛਿ ਤਾਕੇ ਬਯਾਖਯਾ ਕਰਾ ਅਤਯੁਕਤ ਕਠਿਨ ਕਾਜ ॥੩੭॥

ਜਤੁ ਪਾਹਾਰਾ ਧੀਰਜੁ ਸੁਨਿਆਰੁ ॥

ਆਤੁਨਿਯੁਕਤ ਕਰਤੇ ਪਾਰੋ ਏਮਨ ਚੁਲਿੰ ਹਓ, ਸੰਯਮਨ ਕਰਤੇ ਪਾਰੋ ਏਮਨ ਸੁਭਕਾਰ ਹਓ।

ਅਹਰਿ ਮਤਿ ਵੇਦੁ ਹਥੀਆਰੁ ॥

ਸ੍ਰਿਤਿਸ਼ੀਲ ਬੁਢਿਰ ਆਹਰਣਕਾਰੀ ਹਓ, ਭੁਰੂਰ ਝਾਨਰੂਪੀ ਹਾਤੁਡਿ ਹਓ।

ਭਉ ਖਲਾ ਅਗਨਿ ਤਪ ਤਾਉ ॥

ਨਿਰਾਕਾਰੇਰ ਭਯਕੇ ਹਾਤਪਾਖਾ ਕਰੋ ਏਵੰ ਕਠੋਰ ਜੀਵਨੇਰ ਆਭੁਨੇਰ ਉਤੁਪ ਥੇਕੇ ਪਰਿਨ੍ਰਾਣੇਰ ਉਪਾਯ ਬਾਨਾਓ।

ਭਾਂਡਾ ਭਾਉ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਤਿਤੁ ਝਾਲਿ ॥

ਹ੍ਰਦਯ-ਪ੍ਰੇਮਕੇ ਪਾਤ੍ਰ ਬਾਨਿਯੇ ਤਾਤੇ ਨਾਮ-ਅਮ੍ਰਿਤ ਢਾਲਤੇ ਹਬੇ।

ਘਰੀਐ ਸਬਦੁ ਸਚੀ ਟਕਸਾਲ ॥

ਏਏ ਸਤਯ ਟਾਕਸ਼ਾਲੇ ਨੈਤਿਕ ਜੀਵਨ ਗਢੇ ਤੋਲਾ ਹਯ। ਅਰਥਾਓ ਏਮਨ ਟਾਕਸ਼ਾਲ ਥੇਕੇਏ ਪੁਣਯਮਯ ਜੀਵਨ ਤੇਰਿ ਕਰਾ ਯਾਯ।

ਜਿਨ ਕਉ ਨਦਰਿ ਕਰਮੁ ਤਿਨ ਕਾਰ ॥

ਯਾਰਾ ਅਕਾਲ ਪੁਰੁਸ਼ੇਰ ਆਸ਼ੀਰਵਾਦ ਲਾਭ ਕਰੇ, ਤਾੰਰਾਏ ਏਏ ਕਾਜਭੁਲਿ ਸੰਪੂਰਣ ਕਰਤੇ ਪਾਰੇ।

ਨਾਨਕ ਨਦਰੀ ਨਦਰਿ ਨਿਹਾਲ ॥੩੮॥

ਹੇ ਨਾਨਕ! ਸੇਏ ਕੁਪਾਰ ਸਾਗਰ ਪਰਮਾਤੁਮਾਰ ਕੁਪਾ-ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਿਰ ਕਾਰਣੇ ਏਮਨ ਭੁਠੀ ਪ੍ਰਾਠੀਰਾਓ ਧਨਯ ਹਯੇ ਯਾਯ ॥੩੮॥

ਸਲੋਕੁ ॥

ਸ਼ੋਕ।

ਪਵਣੁ ਗੁਰੂ ਪਾਣੀ ਪਿਤਾ ਮਾਤਾ ਧਰਤਿ ਮਹਤੁ ॥

বায়ু সমস্ত সৃষ্টির কর্তা, জল পিতা এবং পৃথিবী হল বড়-মা।

ਦਿਵਸੁ ਰਾਤਿ ਦੁਇ ਦਾਈ ਦਾਇਆ ਖੇਲੈ ਸਗਲ ਜਗਤੁ ॥

দিন এবং রাত্রি উভয়ই সেবক এবং সেবিকার (যিনি বাচ্চাদের খাবার খাওয়ায়) সসমগোত্রীয় এবং এই দু'জনের কোলে সমগ্র বিশ্ব খেলা করে চলেছে।

ਚੰਗਿਆਈਆ ਬੁਰਿਆਈਆ ਵਾਚੈ ਧਰਮੁ ਹਦੂਰਿ ॥

সেই অকাল-পুরুষের দরবারে ভালো-মন্দ কাজের বিবেচনা করা হবে।

ਕਰਮੀ ਆਪੇ ਆਪਣੀ ਕੇ ਨੇੜੈ ਕੇ ਦੂਰਿ ॥

নিজের শুভ-অশুভ কর্মের ফলস্বরূপই জীব ঈশ্বরের কাছে আসে বা দূরে চলে যায়।

ਜਿਨੀ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇਆ ਗਏ ਮਸਕਤਿ ਘਾਲਿ ॥

যারা ভগবানের নাম-জপ করে চলেছে, তাঁরা জপ-তপস্যা ইত্যাদির দ্বারা কঠোর পরিশ্রম করে সফলতা লাভ করেছে।

ਨਾਨਕ ਤੇ ਮੁਖ ਉਜਲੇ ਕੇਤੀ ਛੁਟੀ ਨਾਲਿ ॥੧॥

গুরু নানক দেব'জী বলেছেন যে এইরকম অনেক ভালো আত্মার মুখ উজ্জ্বল হয়েছে এবং কতগুলো জীব প্রভুকে অনুসরণ করে আসা-যাওয়ার চক্র থেকে মুক্তি লাভ করেছে। ১ ॥

ਅਰਦਾਸ
ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ

ੴ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹਿ ॥

ঈশ্বর এক ও অবিদ্বন্দ্ব। সমস্ত বিশ্বের স্রষ্টা গুরু (ঈশ্বর)।

ਸ੍ਰੀ ਭਗੋਤੀ ਜੀ ਸਹਾਇ।

ਸম্মਾਨਿਤ ਤਲੋਯਾਰ (ਦੁਠੁੰਬਯਾਤ੍ਰਿਕੀਦੇਰ ਧਵੰਸਕਰੁਠਾ ਰੂਪੇ ਈਸ਼ਵਰ) ਆਮਾਦੇਰ ਸਾਹਾਯ ਕਰੋ!

ਵਾਰ ਸ੍ਰੀ ਭਗੋਤੀ ਜੀ ਕੀ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ੧੦॥

ਦਸਮ ਗੁਰੂਰ ਆਵੁੰਤ੍ਰਿਕੁਤ ਸਮ੍ਮਾਨਿਤ ਤਰਵਾਰਿਰ ਗੀਤ।

ਪ੍ਰਿਥਮ ਭਗੋਤੀ ਸਿਮਰਿ ਕੈ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਲਈਂ ਯਿਆਇ ॥

ਪ੍ਰਥਮੇ ਤਲੋਯਾਰਕੇ ਅਰਧ ਕਰੋ (ਦੁਠੁੰਬਯਾਤ੍ਰਿਕੀਦੇਰ ਧਵੰਸਕਰੁਠਾ ਰੂਪੇ ਈਸ਼ਵਰ); ਏਰਪਰ ਨਾਨਕਕੇ ਅਰਧ ਕਰੋ (ਤਾਂਰ ਆਧਯਾਤ੍ਰਿਕ ਅਵਦਾਨੇਰ ਕਥਾ ਮਨੇ ਕਰੇ)।

ਫਿਰ ਅੰਗਦ ਗੁਰ ਤੇ ਅਮਰਦਾਸੁ ਰਾਮਦਾਸੈ ਠਈਂ ਸਹਾਇ ॥

ਆਮਾਦੇਰ ਗੁਰੂ ਅਙੁਦ, ਗੁਰੂ ਅਮਰ ਦਾਸ ਏਵੰ ਗੁਰੂ ਰਾਮ ਦਾਸਕੇ ਏਕੇ ਏਕੇ ਅਰਧ ਕਰੋ ਏਵੰ ਧਯਾਨ ਕਰੋ; ਤਾਰਾ ਆਮਾਦੇਰ ਸਾਹਾਯ ਕਰਤੇ ਪਾਰੇ! (ਤਾਂਦੇਰ ਆਧਯਾਤ੍ਰਿਕ ਅਵਦਾਨੇਰ ਕਥਾ ਮਨੇ ਰੇਖੇ)

ਅਰਜਨ ਵਰਗੋਬਿੰਦ ਨੈ ਸਿਮਰੈ ਸ੍ਰੀ ਵਰਿਵਾਇ ॥

ਆਮਾਦੇਰ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ, ਗੁਰੂ ਹਰਗੋਬਿੰਦ ਏਵੰ ਸ਼ੁਕ੍ਵੇਯ ਗੁਰੂ ਹਰ ਰਾਇ-ਕੇ ਅਰਧ ਕਰੋ ਏਵੰ ਧਯਾਨ ਕਰੋ। (ਤਾਂਦੇਰ ਆਧਯਾਤ੍ਰਿਕ ਅਵਦਾਨੇਰ ਕਥਾ ਮਨੇ ਰੇਖੇ)

ਸ੍ਰੀ ਵਰਿਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਯਿਆਈਂ ਨਿਸ ਡਿਠੈ ਸਭਿ ਦੁਖ ਨਾਇ ॥

ਆਮਾਦੇਰ ਸ਼ੁਕ੍ਵੇਯ ਗੁਰੂ ਹਰ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਕੇ ਅਰਧ ਕਰੋ ਏਵੰ ਧਯਾਨ ਕਰੋ, ਯਾਰ ਦਰਸ਼ਨੇ ਮਾਨਵੇਰ ਸਮਸ਼ੁਤ ਯਥਾ ਦੂਰ ਹਯੇ ਯਾਯ। (ਤਾਂਦੇਰ ਆਧਯਾਤ੍ਰਿਕ ਅਵਦਾਨੇਰ ਕਥਾ ਮਨੇ ਰੇਖੇ)

ਤੇਰਾ ਬਹਾਦਰ ਸਿਮਰਿਐ ਘਰ ਨਉ ਨਿਧਿ ਆਵੈ ਧਾਇ ॥

ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰਕੇ ਸ਼ਰਧਾ ਕਰੋ ਤਾਹਲੇਐ ਆਧਿਆਤ੍ਮਿਕ ਸੰਪਦੇਰ ਨਯਾਟਿ ਉਤ੍ਸ
ਤੋਮਾਰ ਗ੍ਰਹੇ ਫੁਤ ਆਸਵੇ।

ਸਭ ਥਾਂਈ ਹੋਇ ਸਹਾਇ ॥

ਹੇ ਈਸ਼ਵਰ! ਦਯਾ ਕਰੋ ਆਮਾਦੇਰ ਜੀਵਨੇਰ ਪਥੇ ਸਰਵਤ੍ਰ ਸਾਹਾਯ ਕਰਨ।

ਦਸਵਾਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਜੀ! ਸਭ ਥਾਂਈ ਹੋਇ ਸਹਾਇ ॥

ਸ਼ਰਧੇਯ ਦਸਮ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ-ਕੇ ਸ਼ਰਧਾ ਕਰੋ (ਤਾਂਰ ਆਧਿਆਤ੍ਮਿਕ ਅਵਦਾਨੇਰ
ਕਥਾ ਮਨੇ ਕਰੋ)

**ਦਸਾਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀਆਂ ਦੀ ਜੋਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਪਾਠ ਦੀਦਾਰ ਦਾ ਧਿਆਨ ਧਰ ਕੇ
ਬੈਠੋ ਜੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ!**

ਸ਼ਰਧੇਯ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥਸਾਹੇਬ-ਏਰ ਮਥੇ ਵਰ੍ਣਿਤ ਦਸਜਨ ਰਾਜਾਰ ਈਸ਼ਵਰਿਕ ਆਲੋ ਨਿਯੇ
ਚਿੰਤਾ ਕਰੋ ਓ ਧਿਆਨ ਕਰੋ ਏਵੰ ਨਿਯੇਰ ਚਿੰਤਾਸ਼ਕ੍ਤਿਕੇ ਈਸ਼ਵਰਿਕ ਭਾਵਨਾਰ ਦਿਕੇ
ਪਰਿਚਾਲਿਤ ਕਰੋ , ਸੇਐਸਯੇ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥਸਾਹੇਬ-ਏਰ ਮਥੇ ਦੇਖਾਨੋ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ
ਥੇਕੇ ਆਨੰਦ ਉਪਲਬ੍ਧਿ ਕਰੋ; ਆਰ ਵਲੋ ਓਯਾਹੇ ਗੁਰੂ (ਆਸ਼ਚਰਯਮਯ ਈਸ਼ਵਰ)!

**ਪੰਜਾਂ ਧਿਆਰਿਆਂ, ਚੌਹਾਂ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ, ਚਾਲ੍ਹੀਆਂ ਮੁਕਤਿਆਂ, ਹਠੀਆਂ ਜਪੀਆਂ,
ਤਪੀਆਂ, ਜਿਨ੍ਹਾ ਨਾਮ ਜਪਿਆ, ਵੰਡ ਛਕਿਆ, ਦੇਰਾ ਚਲਾਈ, ਤੇਰਾ ਵਾਹੀ, ਦੇਖ ਕੇ ਅਣਡਿੱਠ
ਕੀਤਾ, ਤਿਨ੍ਹਾਂ ਧਿਆਰਿਆਂ, ਸਚਿਆਰਿਆਂ ਦੀ ਕਮਾਈ ਦਾ ਧਿਆਨ ਧਰ ਕੇ, ਖਾਲਸਾ ਜੀ !
ਬੈਠੋ ਜੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ!**

ਆਮਾਦੇਰ ਪਾਂਚਜਨ ਪ੍ਰਿਯ ਗੁਰੂਰ ਮਥੇ ਏਕਜਨ (ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ)-ਏਰ ਚਾਰ ਪੁਤ੍ਰੇਰ
ਸੂਕਰਮੇਰ ਕਥਾ ਕਲਨਾ ਕਰੋ; ਸੇਐ ਚਲ੍ਹਿਸਜਨ ਸਹੀਦੇਰ; ਅਦਮਯ ਸੰਕਲ੍ਪ ਏਵੰ ਸਾਹਸ
ਸਿਖਦੇਰ ਅਵਲਘਨ; ਤਾਰਾ ਈਸ਼ਵਰੇਰ ਨਾਮੇਰ ਮਥੇ ਮਗ੍ਠ ਛਿਲ; ਤਾਰਾ ਈਸ਼ਵਰੇਰ ਨਾਮ ਸ਼ਰਧਾ
ਕਰੇਛੇ ਏਵੰ ਭਗਵਾਨੇਰ ਸਾਹਚਰਯੇ ਨਿਯੇਦੇਰ ਖਾਵਾਰ ਭਾਗ ਕਰੇ ਨਿਯੇਛੇ; ਤਾਰਾ
ਵਿਨਾਮੂਲੇ ਸਕਲੇਰ ਜਨਯੇ ਰਾਨਾ ਕਰਾ ਖਾਵਾਰੇਰ ਵਯਵਸ਼ਾ ਕਰੇਛੇ; ਤਾਰਾ ਪ੍ਰਯੋਯਜੇ
ਤਾਦੇਰ ਤਲੋਯਾਰ ਖੁਲੇਛੇ (ਸਤਯ ਰਘੁਰ ਜਨਯ); ਤਾਰਾ ਅਨੇਯਰ ਭੂਲਫ਼ਾਟਿ ਉਪੇਘਠਾ
ਕਰੇ ਏਗਿਯੇ ਗੇਛੇ; ਤਾਰਾ ਪ੍ਰਤੋਯਕੇਐ ਛਿਲ ਸੁਫ਼ਾ ਓ ਸਤਯਨਿਸ਼ਠ ਭਕ੍ਤ; ਮਨੇ ਵਲੋ ਓਯਾਹੇ
ਗੁਰੂ (ਆਸ਼ਚਰਯ ਈਸ਼ਵਰ)!

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਸਿੰਘਾਂ ਸਿੰਘਣੀਆਂ ਨੇ ਧਰਮ ਹੇਤ ਸੀਸ ਦਿੱਤੇ, ਬੰਦ ਬੰਦ ਕਟਾਏ, ਖੋਪਰੀਆਂ ਲੁਹਾਈਆਂ, ਚਰਖੜੀਆਂ ਤੇ ਚੜ੍ਹੇ, ਆਰਿਆਂ ਨਾਲ ਚਿਰਾਏ ਗਏ, ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਲਈ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ, ਧਰਮ ਨਹੀਂ ਹਾਰਿਆ, ਸਿੱਖੀ ਕੇਸਾਂ ਸੁਆਸਾਂ ਨਾਲ ਨਿਬਾਹੀ, ਤਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਮਾਈ ਦਾ ਧਿਆਨ ਧਰ ਕੇ ਖਾਲਸਾ ਜੀ! ਬੋਲੋ ਜੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ!

ਚਿੰਤਾ ਕਰੋ ਸੇਠੀਸਕਲ ਵੀਰ ਸਿਖ ਪੁਰੁਸ਼ਦੇਰ ਕਥਾ ਆਰ ਤਾਂਦੇਰ ਪਾਸ਼ਾਪਾਸ਼ਿ ਸਿਖ ਮਹਿਲਾਦੇਰ ਕਥਾਓ, ਯਾਰਾ ਸਿਖ ਧਰਮਕੇ ਆਰਓ ਸਮਮਾਨੇਰ ਕਰੇ ਗਏ ਤੁਲੇਛੇ ਤਾਂਦੇਰ ਸੁਨਦਰ ਪਰਿਸ਼ੇਵਾਰ ਮਾਧਯਮੇ, ਐਹੀ ਮਹਾਮਾਨਵੀਰਾ ਤਾਂਦੇਰ ਮਾਥਾ ਉਂਸਗ ਕਰੇ ਦਿਯੇਛਿਲ ਕਿਨ੍ਹੁ ਤਾਂਦੇਰ ਸਿਖਧਰਮਕੇ ਪਰਿਤਯਾਗ ਕਰੇਨਿ, ਤਾਰਾ ਨਿਯੇਦੇਰ ਸਰੀਰੇਰ ਪ੍ਰਤਿਟਿ ਅਂਸ਼ਕੇ ਟੁਕਰੋ ਟੁਕਰੋ ਕਰੇ ਕੇਟੇ; ਤਾਂਦੇਰ ਮਾਥਾਰ ਖੁਲਿਕੇ ਵਿਭਾਯਿਤ ਕਰੇ ਸੇਙੁਲਿ ਏਕਟ੍ਰੇ ਵੇਂਥੇ ਚਾਕਾਰ ਉਪਰ ਘੁਰਿਯੇ ਟੁਕਰੋ ਟੁਕਰੋ ਕਰੇਛਿਲ; ਤਾਂਦੇਰਕੇ ਕਰਾਤ ਦਿਯੇ ਆਘਾਤ ਕਰੇ ਛਿਨ੍ਹਭਿਨ੍ਹਓ ਕਰਾ ਹਯੇਛਿਲ; ਆਸ਼ਚਰਯਯਯਕ ਭਾਵੇ ਤਬੁਓ ਤਾਰਾ ਯੀਵਿਤ ਛਿਲ; ਤਾਰਾ ਙੁਰੁਦੁਵਾਰ-ਏਰ ਮਰਯਾਦਾ ਰਯਯਾਰ ਯਯਨਯ ਨਿਯੇਦੇਰ ਉਂਸਗ ਕਰੇਛਿਲ; ਨਾਨਾਵਿਧ ਅਤਯਾਚਾਰੇਰ ਪਰੇਓ ਐਹੀ ਮਹਾਮਾਨਵੀਰਾ ਤਾਂਦੇਰ ਸਿਖਧਰਮ ਪਰਿਤਯਾਗ ਕਰੇਨਿ; ਵਰਯ ਤਾਰਾ ਸਿਖਧਰਮ ਪਾਲਨ ਕਰੇਛੇ ਏਵਯ ਨਿਯੇਦੇਰ ਲਯਾ ਚੂਲ ਰੇਥੇ ਸੇਙੁਲਿ ਸੇਸ਼ ਨਿਃਸ਼ਵਾਸ ਪਰਯਯੁ ਰਯਯਾ ਕਰੇਛੇ; ਮਨੇ ਵਲੋ ਓਯਾਹੇ ਙੁਰੁ (ਆਸ਼ਚਰਯ ਈਸ਼ਵਰ)!

ਪੰਜਾਂ ਤਖਤਾਂ, ਸਰਬੱਤ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਧਰ ਕੇ ਬੋਲੋ ਜੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ!

ਸਿਖ ਧਰਮੇਰ ਸਕਲ ਸੁਯਾਨੇ ਏਵਯ ਸਮਸੁਤ ਪਵਿਤ੍ਰ ਙੁਰੁਦੁਵਾਰਙੁਲਿਥੇ ਪ੍ਰਭੁ ਆਪਨਾਰ ਨਾਮਗਾਨੇਰ ਮਾਧਯਮੇ ਭਰਿਯੇ ਤੁਲੁਨ, ਆਰ ਵਲੋ ਓਯਾਹੇ ਙੁਰੁ (ਆਸ਼ਚਰਯ ਈਸ਼ਵਰ)!

ਪ੍ਰਿਥਮੇ ਸਰਬੱਤ ਖਾਲਸਾ ਜੀ ਕੀ ਅਰਦਾਸ ਹੈ ਜੀ, ਸਰਬੱਤ ਖਾਲਸਾ ਜੀ ਕੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ, ਵਾਹਿਗੁਰੂ, ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਚਿਤ ਆਵੈ, ਚਿੱਤ ਆਵਨ ਕਾ ਸਦਕਾ ਸਰਬ ਸੁਖ ਹੋਵੈ।

ਪ੍ਰਥਮੇ ਸਮਗ੍ਰਵਿਸ਼ੇਰ ਸ਼ਰਦ੍ਯੇ ਖਾਲਸਾ ਐਹੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰੇਨ ਯੇ, ਤਾਰਾ ਯੇਨ ਪ੍ਰਭੁ ਆਪਨਾਰ ਧਯਾਨ ਕਰਥੇ ਪਾਰੇਨ; ਪ੍ਰਥਿਵੀਰ ਸਮਸੁਤ ਆਰਾਮ ਏਵਯ ਆਨਨਦ ਐਹੀ ਧਯਾਨੇਰ ਮਾਧਯਮੇਐ ਆਸੇ।

ਜਹਾਂ ਜਹਾਂ ਖਾਲਸਾ ਜੀ ਸਾਹਿਬ, ਤਹਾਂ ਤਹਾਂ ਰਛਿਆ ਰਿਆਇਤ, ਦੇਗ ਤੇਗ ਫ਼ਤਹਿ,

ਬਿਰਦ ਕੀ ਪੈਜ, ਪੰਥ ਕੀ ਜੀਤ, ਸ੍ਰੀ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਸਹਾਇ, ਖਾਲਸੇ ਜੀ ਕੇ ਬੋਲ ਬਾਲੇ, ਬੋਲੇ ਜੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ!

ਥੇਖਾਨੇਏ ਸ਼ੁਕ੍ਰੇ ਖਾਲਸਾ ਉਪਸ਼ਿਤ ਥਾਕੇ, ਸੇਖਾਨੇਏ ਪ੍ਰਭੂ ਆਪਨਿ ਸੁਰਛਾ ਏਵੰ ਅਨੁਗ੍ਰਹ ਦਿਏ ਭਰਿਏ ਦਿਨ; ਬਿਨਾਮੂਲੇ ਸਕਲੇਰ ਜਨੇ ਗਏ ਤੋਲਾ ਰਾਨਾਘਰ ਕਖਨਓ ਵਛਕ ਹਯ ਨਾ, ਏਵੰ ਤਲੋਯਾਰ ਕਖਨਓ ਸਕ੍ਰਰ ਸਯਾਮਨੇ ਬਯਰਥ ਹਯ ਨਾ; ਤੋਮਾਰ ਅਨੁਗਾਮੀਦੇਰ ਸਮਾਨ ਵਯਾਯ ਰਾਖੁਨ; ਸਿਖ ਜਨਸਮਾਜਕੇ ਸਰਵਦਾ ਬਿਯਯ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ; ਸਮਾਨਿਤ ਤਲੋਯਾਰ ਸਰਵਦਾ ਆਮਾਦੇਰ ਸਾਹਾਯੇਰ ਜਨਯ ਬਯਵਹਾਰ ਹੋਕ; ਖਾਲਸਾ ਸਰਬਸੁਥਾਨੇ ਸਮਾਨੇਰ ਅਥਿਕਾਰੀ ਹੋਕ; ਆਰ ਬਲੋ ਓਯਾਹੇ ਓਰੁ (ਆਸ਼ਚਰਯ ਈਸ਼ਵਰ)!

ਸਿੱਖਾਂ ਠੂੰ ਸਿੱਖੀ ਦਾਨ, ਕੇਸ ਦਾਨ, ਰਹਿਤ ਦਾਨ, ਬਿਬੇਕ ਦਾਨ, ਵਿਸਾਹ ਦਾਨ, ਭਰੋਸਾ ਦਾਨ, ਦਾਨਾਂ ਸਿਰ ਦਾਨ, ਨਾਮ ਦਾਨ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜੀ ਦੇ ਇਸ਼ਨਾਨ, ਚੰਕੀਆਂ, ਝੰਡੇ, ਬੁੰਗੇ, ਜੁਰੀ ਜੁਗ ਅਟੱਲ, ਧਰਮ ਕਾ ਜੈਕਾਰ, ਬੋਲੇ ਜੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ!!!

ਮਾਨਵਜਾਤਿ ਸਿਖਧਰਮ-ਕੇ ਉਪਹਾਰ ਰੂਪੇ ਭਰਿਏ ਦਾਓ ਬਿਭਿਨ ਦਾਨੇਰ ਮਾਧਯੇ, ਲਝਾ ਚੂਲ ਦਾਨ, ਸਿਖਧਰਮ-ਏਰ ਰੀਤਿ-ਰੇਓਯਾਯੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਦਾਨ, ਏਸ਼ਵਰਿਕ ਯਯਾਨ ਦਾਨ, ਦ੍ਰਿਤਤਾ ਦਾਨ, ਬਿਸ਼ਵਾਸ ਏਵੰ ਈਸ਼ਵਰੇਰ ਨਾਮ ਦਾਨ ਸਬਚੇਯੇ ਵਡ ਉਪਹਾਰ ਸਿਖਦੇਰ ਜਨਯ। ਹੇ ਈਸ਼ਵਰ! ਸੇਵਕਦਲ, ਪ੍ਰਾਸਾਦ ਏਵੰ ਸਿਖ ਪਤਾਕਾ ਚਿਰਕਾਲ ਬਿਦਯਮਾਨ ਥਾਕੁਕ ਬਿਸ਼ੇ; ਸਤੇਯਰ ਸਰਵਦਾ ਯਯ ਹੋਕ, ਆਰ ਬਲੋ ਓਯਾਹੇ ਓਰੁ (ਆਸ਼ਚਰਯ ਈਸ਼ਵਰ)!

ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਮਨ ਨੀਵਾਂ, ਮਤ ਉੱਚੀ ਮਤ ਦਾ ਰਾਖਾ ਆਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ।

ਸਕਲ ਸਿਖਧਰਮ ਪਾਲਨਕਾਰੀਰ ਮਨ ਨਮ੍ਰਤਾਯ ਭਰੇ ਉਠੁਕ ਏਵੰ ਤਾਂਦੇਰ ਪ੍ਰਯਯਾ ਉਨ੍ਰਤ ਹੋਕ; ਹੇ ਈਸ਼ਵਰ! ਤੂਮਿਏ ਸਮਗ੍ਰ ਬਿਸ਼ੇਰ ਯਯਾਨੇਰ ਰਛਕ।

ਹੇ ਨਿਮਾਣਿਆਂ ਦੇ ਮਾਣ, ਨਿਤਾਣਿਆਂ ਦੇ ਤਾਣ, ਨਿਓਟਿਆਂ ਦੀ ਓਟ, ਸੱਚੇ ਪਿਤਾ, ਵਾਹਿਗੁਰੂ! ਆਪ ਦੇ ਹਜ਼ੂਰ.....ਦੀ ਅਰਦਾਸ ਹੈ ਜੀ।

ਹੇ ਸਤਯ ਪਿਤਾ, ਓਯਾਹੇ ਓਰੁ! ਤੂਮਿ ਭਕ੍ਰੇਰ ਕਾਛੇ ਸਮਾਨ, ਅਸਹਾਯਦੇਰ ਕਾਛੇ ਸਕ੍ਰਿਸ਼ਵਰਰੂਪ, ਆਸ਼੍ਰਯਹੀਨਦੇਰ ਕਾਛੇ ਆਸ਼੍ਰਯਸ਼ਵਰਰੂਪ, ਆਮਰਾ ਸਸ਼੍ਰਯਭਾਵੇ ਆਪਨਾਰ ਉਪਸ਼ਿਤਿ ਮੇਨੇ ਪ੍ਰਾਥਨਾਯ ਨਿਮਯਯਿਤ ਹਏ... (ਏਖਾਨੇ ਹਾਤਯੋਡ ਕਰੇ ਪ੍ਰਾਥਨਾ ਕਰਨ)।

ਅੱਖਰ ਵਾਧਾ ਘਾਟਾ ਭੁੱਲ ਚੁੱਕ ਮਾਫ਼ ਕਰਨੀ। ਸਰਬੱਤ ਦੇ ਕਾਰਜ ਰਾਸ ਕਰਨੇ।

উপরের प्रार्थना पदগুলিতে যদি কোন ভুল-ত্রুটি থাকে সেগুলির জন্য ক্ষমাপ্রার্থী। প্রভু দয়া করে সকলের মনের ইচ্ছে পূরণ করুন।

**ਸੇਈ ਪਿਆਰੇ ਮੇਲ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਮਿਲਿਆਂ ਤੇਰਾ ਨ ਚਿੱਤਆਵੈ। ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ, ਤੇਰੇ
ਭਾਣੈ ਸਰਬੱਤ ਦਾ ਭਲਾ।**

অনুগ্রহ করে প্রভু আমাদের সেই সকল সত্যনিষ্ঠ ভক্তদের সঙ্গে সাক্ষাৎ করিয়ে দিন, যাদের সাহচর্যে আমরা প্রভু আপনার নাম স্মরণ ও ধ্যান করতে পারি। হে ঈশ্বর! সত্য গুরু নানকের মাধ্যমে, আপনার নাম চারিদিকে ধ্বনিত হোক, এবং আপনার ইচ্ছা অনুসারে সকল মানবের মঙ্গল হোক।

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਖ਼ਾਲਸਾ, ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹਿ

খালসা ঈশ্বরের প্রেরিত দূত; মানবের বিজয়লাভই ঈশ্বরের বিজয়লাভ।

যাত্রার জন্য দর্শন

শিখধর্মের দর্শনের মধ্যে রয়েছে কতকগুলি যুক্তি এবং আধ্যাত্মিক জগতের ব্যাখ্যা কিন্তু সেখানে বস্তুগত জগতের "তাড়িত বিষয়গুলি"-কে দূরে রাখা হয়েছে। এই ধর্মের মূলে রয়েছে সরলতা। শিখ নীতিশাস্ত্রে সকলের প্রতি সমান দৃষ্টি দেওয়ার কথা বলা হয়েছে। ব্যক্তির নিজের এবং সমাজের (সম্প্রদায়ের) প্রতি কর্তব্য পালনের মধ্যে কোনও ভেদাভেদ থাকে না।

শিখধর্ম হল মাত্র পাঁচশো বছরের পুরোনো একটি ধর্মমত, যার প্রতিষ্ঠাতা হলেন গুরু নানক। এই ধর্মমতে একজন পরম সত্তাকে বিশ্বাস করা হয় এবং মহাবিশ্বের সৃষ্টিকর্তা (ওয়াহে গুরু) বিশ্বাসের উপর জোর দেওয়া হয়। এই ধর্মমতের মাধ্যমে চিরন্তন আনন্দের জন্য একটি সহজ সরল পথের প্রস্তাব দেওয়া হয়েছে এবং এখানে প্রেম ও বিশ্বজনীন সৌভ্রাতৃত্বের বার্তা ছড়িয়ে দেওয়া হয়েছে। শিখধর্ম বিশেষভাবে একটি এক ঈশ্বরে বিশ্বাসী ধর্মমত এবং এখানে একমাত্র ঈশ্বরকে পরমপুরুষ হিসেবে স্বীকৃতি দেওয়া হয় যিনি সময় বা স্থানের সীমাবদ্ধতার অধীনে থাকেন না।

শিখ ধর্মমতে বিশ্বাস করা হয় যে একমাত্র ঈশ্বর রয়েছেন, যিনি স্রষ্টা, রক্ষাকর্তা, ধ্বংসকারী এবং তিনি মানুষের রূপ ধারণ না করেই বিশ্ব-ব্রহ্মাণ্ড জুড়ে বিরাজ করেন। শিখ ধর্মে অবতার তত্ত্বের কোন স্থান দেওয়া হয়নি। এখানে কোন দেবতার প্রতি বিশ্বাসের কথা উল্লেখ করা হয়নি, এবং এখানে অন্য কোন দেব-দেবীকেই গুরুত্ব দেওয়া হয় না।

শিখ ধর্মে নীতিবোধ এবং ধর্মকথা একই সঙ্গে রয়েছে। মানবের আধ্যাত্মিক উন্নতির দিকে পা বাড়াতে হলে একজন মানবকে অবশ্যই দৈনন্দিন জীবনে নৈতিক গুণাবলীর অনুশীলন করতে হবে। একজন ব্যক্তির সততা, সহানুভূতি, উদারতা, ধৈর্য এবং নম্রতার মতো গুণগুলি শুধুমাত্র প্রচেষ্টা এবং অধ্যবসায় দ্বারা নির্মিত হতে পারে। আমাদের মহান গুরুদের জীবনাদর্শ এই দিক থেকে জীবের অনুপ্রেরণার উৎস।

শিখ ধর্মমতে শিক্ষা দেয় যে মানুষের জীবনের লক্ষ হল জন্মমৃত্যুর চক্র ভেঙে ঈশ্বরের সঙ্গে মিলিত হওয়া। এখানে গুরুর শিক্ষা অনুসরণ করার কথা বলা হয়, এখানে প্রভুর পবিত্র নাম (নাম)-এর ধ্যান এবং সেবা করার মাধ্যমে।

এই ধর্মমতে প্রভুর নাম-মার্গ স্মরণ করে প্রতিদিনের ভক্তিমার্গের উপর জোর দেওয়া হয়েছে। এখানে মোক্ষলাভের জন্য পাঁচটি অনুভূতিকে নিয়ন্ত্রণ করার কথা বলা হয়েছে, যেমন - কাম (ইচ্ছা), ক্রোধ (ক্রোধ), লোভ (লোভ), মোহ (জাগতিক আসক্তি) এবং অহংকার (অহংকার)। শিখধর্মে ধর্মীয় আচারব্যবহার নিয়মিত অনুশীলনের জন্য উপবাস এবং তীর্থযাত্রা, লক্ষণ এবং তপস্যা এগুলির দ্বারা সকলের সঙ্গে মিলিত হওয়ার বিধিকে প্রত্যাখ্যান করা হয়েছে। শিখ মতে মানব জীবনের একমাত্র লক্ষ হল ঈশ্বরের সঙ্গে মিলিত হওয়া। আর এগুলি সম্পন্ন হয় গুরু গ্রন্থ সাহেবের শিক্ষা অনুসরণ করে। শিখধর্ম ভক্তি মার্গের উপর জোর দেওয়া হয়েছে। তবে এখানে জ্ঞানমার্গ (জ্ঞানের পথ) এবং কর্মমার্গ (কর্মের পথ)-এর গুরুত্ব স্বীকার করা হয়েছে। এই ধর্মমতে আধ্যাত্মিক পথে পৌঁছানোর জন্য ঈশ্বরের অনুগ্রহ অর্জন প্রয়োজন এই ধারণার উপরও যথেষ্ট জোর দিয়ে ভাবা হ।

শিখ ধর্মমত হল একটি আধুনিক, যৌক্তিক এবং ব্যবহারিক ধর্মমত। এখানে বিশ্বাস করে যে স্বাভাবিক পারিবারিক জীবন-যাপন (গ্রাহস্ত) মুক্তির জন্য কখনই কোন বাধা নয়। মোক্ষলাভের জন্য ব্রহ্মচর্য বা সংসার ত্যাগের প্রয়োজন নেই। একজন ভক্তকে অবশ্যই পৃথিবীতে বাস করতে হবে, কিন্তু তবুও জীবকে নিজের মাথা স্বাভাবিক উত্তেজনা এবং অশান্তি থেকে উর্ধ্ব রাখতে হবে। জীবকে অবশ্যই একজন ভালো সৈনিক এবং ঈশ্বরের জন্য সাধুব্যক্তি হতে হবে।

শিখ ধর্মমত হল মহাজাগতিক এবং একটি "ধর্মনিরপেক্ষ ধর্মমত"। এবং এখানে জাতি, ধর্ম এবং লিঙ্গের উপর ভিত্তি করে যে সকল বিভেদ রয়েছে সেগুলিকে প্রত্যাখ্যান করা হয়। এই ধর্মাবলম্বীর মানুষেরা বিশ্বাস করে সকল মানুষ ঈশ্বরের চোখে সমান। শিখ গুরুরা নারীদের সমান অধিকার দানের বিষয়ে জোর দিয়েছিলেন। আর তাই কন্যাশিশু হত্যা এবং সতীদাহ প্রথা প্রত্যাখ্যান করতে নির্দেশ দিয়েছিলেন। শিখ গুরুরা সক্রিয়ভাবে বিধবা পুনর্বিবাহের প্রচার করেছিলেন এবং মহিলাদের জন্য ব্যবহৃত পর্দা প্রথা (মহিলারা বোরখা পরা) প্রত্যাখ্যান করতে নির্দেশ দিয়েছিলেন।

মনকে গুরুর প্রতি নিবদ্ধ রাখতে জীবকে অবশ্যই পবিত্র প্রভুর নাম (নাম) ধ্যান করতে হবে এবং সেবা কর্ম করতে হবে। শিখ মতে ভিক্ষা বা অসৎ উপায়ে নয়, সৎ কাজের (কিরাত কর্ণ) মাধ্যমে জীবিকা অর্জন করাকে সম্মানজনক মনে করা হয়। ভল্ড ছকনা (অর্জিত সম্পদ অন্যের সঙ্গে কাঁধ মিলিয়ে ভাগ করে নেওয়া), এবং সেগুলি অন্যদের সঙ্গে ভাগ করে নেওয়াও শিখধর্মের একটি সামাজিক দায়িত্ব। ব্যক্তি দশবন্ধ (নিজের উপার্জনের দশ শতাংশ)-এর মাধ্যমে জীবের প্রয়োজনে সাহায্য করতে নির্দেশ দেওয়া হয়েছে। মানব সেবা এবং সম্প্রদায়ের সেবাও শিখ ধর্মের একটি অবিচ্ছেদ্য অঙ্গ। প্রতিটি গুরুদ্বারে বিনামূল্যের কমিউনিটি রান্নাঘর (ল্যাঙ্গার)-এর ব্যবস্থা রাখা হয়। সেখানে সকল ধর্মের মানুষের ভোজনের জন্য রান্নাঘরগুলি উন্মুক্ত করা হয়, যা এই সম্প্রদায়ের মানুষদের মানবসেবার একটি অভিব্যক্তিমাত্র।

শিখ ধর্মে আশাবাদ এবং আশার পক্ষে কথা বলা হয়। এই ধর্মপথে নৈরাশ্যবাদের আদর্শকে গ্রহণ করা হয়নি।

গুরুরা বিশ্বাস করতেন যে এই জীবনের একটি উদ্দেশ্য এবং একটি লক্ষ্য রয়েছে। এই ধর্মমতে নিজেকে এবং ঈশ্বর উভয়ের উপলব্ধির সুযোগ দেয়। তাছাড়া মানুষ তাঁর নিজের কর্মের জন্য দায়ী। সে তাঁর কর্মের ফলাফল থেকে কখনও দূরে থাকতে পারে না। তাই মানবকে নিজের কর্ম সম্পর্কে খুব সতর্ক থাকতে হবে।

শিখ ধর্মগ্রন্থ, গুরু গ্রন্থসাহেব, যা শাস্বত গুরুর ভূমিকা পালন করে। এই গ্রন্থটিই একমাত্র ধর্মগ্রন্থ যা গ্রন্থকে পবিত্র ধর্মীয় গুরুর মর্যাদা দান করেছে। শিখ ধর্মে জীবিত মানব গুরুর (দেহধারী) কোন স্থান নেই।

নারীর ভূমিকা

শিখ ধর্মের নীতিতে বলা হয়েছে যে মহিলাদের মধ্যেও পুরুষদের মতো আত্মা রয়েছে এবং তাঁদের আধ্যাত্মিকতা গড়ে তোলার ক্ষেত্রে সমান অধিকার রয়েছে। তারা ধর্মীয় মণ্ডলীতে নেতৃত্ব দিতে পারে, অখন্ড গ্রন্থ পাঠে অংশ গ্রহণ করতে পারে (পবিত্র ধর্মগ্রন্থের অবিচ্ছিন্ন আবৃত্তি), কীর্তন করতে পারে (মণ্ডলীতে স্তোত্র গাইতে পারে), গ্রন্থি (পুরোহিত) রূপে কাজ করতে পারে। তারা সকল ধর্মীয়, সাংস্কৃতিক, সামাজিক, ধর্মনিরপেক্ষ কর্মকান্ডে অংশগ্রহণ করতে পারবে। শিখ ধর্মমত হল প্রথম একটি বিশ্ব ধর্মমত যেখানে নারী ও পুরুষের সমতা প্রদান করা হয়েছে।

গুরু গ্রন্থসাহেব বলেছেন,

নারী এবং পুরুষ, সবাই ঈশ্বরের দ্বারা সৃষ্ট। এই সবই ঈশ্বরের খেলা। নানক বলেন, তোমার সমস্ত সৃষ্টিই উত্তম ও পবিত্র” - এসজিজিএস পৃষ্ঠা - ৩০৪।

শিখ ইতিহাসে পুরুষদের সেবা, ভক্তি, ত্যাগ এবং সাহসিকতায় নারীদের সমান হিসেবে চিহ্নিত করার ভূমিকা লিপিবদ্ধ রয়েছে। শিখ ঐতিহ্যে নারীর নৈতিক মর্যাদা, সেবা এবং আত্মত্যাগের অজস্র উদাহরণ লেখা রয়েছে।

শিখ ধর্ম অনুসারে নারী ও পুরুষ একই মুদ্রার দুটি পিঠ। পারস্পরিক সম্পর্ক এবং আন্তঃনির্ভরতার ব্যবস্থায় পুরুষ জন্ম নেয় নারীর গর্ভ থেকে, আর নারীর জন্ম হয় পুরুষের বীর্ষ থেকে। শিখ ধর্ম অনুসারে একজন পুরুষ একজন মহিলা ছাড়া তাঁর জীবনকে নিরাপদ এবং পূর্ণ বোধ করে না, এবং একজন পুরুষের সাফল্য সেই নারীর ভালোবাসা এবং সমর্থনের সঙ্গে সম্পর্কযুক্ত। যে নারী পুরুষের সঙ্গে জীবন ভাগ করে নেয় এবং বিপরীতে পুরুষও সেই নারীর সঙ্গে জীবন ভাগ করে নেয়।

“[এইগুলি] একজন মহিলা যারা কোন জাতিকে এগিয়ে নিয়ে যায়” এবং আমাদের “নারীকে অভিশপ্ত এবং নিন্দিত মনে করা উচিত নয়, [যখন] নারী থেকে একজন নেতা এবং রাজার জন্ম হয়”। এসজিজিএস পৃষ্ঠা - ৪৭৩।

পরিত্রাণ:

একটি গুরুত্বপূর্ণ বিষয় এখানে উত্থাপন করা হয়েছে যে – অন্য কোন ধর্মে নারীদের পরিত্রাণ পাওয়ার বিষয়ে ভাবা হয়নি, কিন্তু শিখধর্মে ঈশ্বরের উপলব্ধি বা সর্বোচ্চ আধ্যাত্মিক ক্ষমতা অর্জনে সক্ষম হিসেবে নারীদের বিবেচনা করা হয়। গুরু গ্রন্থসাহেব বলেছেন, “সকল প্রাণীর মধ্যে প্রভু

সর্বব্যাপী, ভগবান সর্বপ্রকার নর-নারীর মধ্যেই পরিব্যাপ্ত” (গুরু গ্রন্থ সাহেব, পৃষ্ঠা - ৬০৫)।

গুরু গ্রন্থসাহেব-এর উপরোক্ত বিবৃতি থেকে, ঈশ্বরের জ্যোতি উভয় লিঙ্গের মানবের সঙ্গে সমানভাবে বিশ্রাম নেয়। তাই গুরুর শিক্ষা অনুসরণ করে নারী-পুরুষ উভয়েই সমানভাবে মোক্ষলাভ করতে পারে। বহু ধর্মে, একজন মহিলাকে পুরুষের আধ্যাত্মিকতার অন্তরায় হিসেবে বিবেচনা করা হয়, তবে শিখ ধর্মে এই কথা মনে করা হয় না। শিখ গুরু এই ধারণাকে প্রত্যাখ্যান করেছেন। ‘শিখ ধর্মের বর্তমান চিন্তা’-সম্পর্কে অ্যালিস বাসারকে বলেছেন,

“প্রথম শিখ গুরু নারীকে পুরুষের সমান মনে করে স্থাপন করেছিলেন... নারী পুরুষের প্রতি কোন বাঁধা ছিলো না, কিন্তু ঈশ্বরের সেবায় এবং ভবসাগর থেকে পরিত্রাণের সন্ধানেও অংশীদার ছিলো”

বিবাহ

গুরু নানক গার্হস্থ্য জীবনের সুপারিশ করেছিলেন - একজন গৃহস্থের জীবনকেই শিখগুরু বেশি গুরুত্ব দিয়েছিলেন, ব্রহ্মার্চ্য এবং ত্যাগের জীবনের পরিবর্তে স্বামী এবং স্ত্রী একসঙ্গে জীবন-যাপনে অংশীদার এবং উভয়ের প্রতি বিশ্বস্ততার নির্দেশ দিয়েছিলেন। পবিত্র গ্রন্থগুলিতে, গার্হস্থ্য সুখকে একটি লালিত আদর্শ হিসেবে উপস্থাপন করা হয়েছে এবং বিবাহকে ঐশ্বরিক প্রেমের প্রকাশের জন্য একটি চলমান রূপক প্রদান করা হয়েছে। ভাই গুরুদাস, প্রারম্ভিক শিখ ধর্মের কবি এবং শিখ মতবাদের একজন প্রামাণিক ব্যাখ্যাকারী ছিলেন, যিনি নারীদের প্রতি উচ্চ শ্রদ্ধা নিবেদন করেছিলেন। তিনি বলেছেন: “একজন মহিলা, তাঁর পিতামাতার বাড়িতে প্রিয়পাত্রী হয়ে থাকে, তাঁর বাবা এবং মা কন্যাকে খুব পছন্দ করেন। তাঁর স্বশুর বাড়িতে, তিনি পরিবারের স্তম্ভ হিসেবে চিহ্নিত হয়, তাঁর সৌভাগ্যের বিষয়ে... আধ্যাত্মিক জ্ঞান এবং সাংসারিক জ্ঞান পরিবারের সঙ্গে ভাগ করে নেয়। এবং একজন মহিলা গুণাবলী সমৃদ্ধ পুরুষের অর্ধেক হিসেবে বিবেচিত হয়, এবং নারীরা পুরুষদের নিয়ে যায় মুক্তির দুয়ারে”। (বরণ, ভ. ১৬)

সমান মর্যাদা

পুরুষ ও মহিলাদের মধ্যে সমান মর্যাদা নিশ্চিত করার জন্য, গুরুর দীক্ষা, নির্দেশনা বা সংগত (পবিত্র সহভাগিতা) এবং পাঙ্গত (একত্রে থাওয়া) কার্যক্রমে অংশগ্রহণের ক্ষেত্রে লিঙ্গের মধ্যে কোনও পার্থক্য করা হয়নি। সরুপ দাস ভালা, মহিমা প্রকাশ, গুরু অমর দাস-এর মতে মহিলাদের দ্বারা কৃপের ব্যবহার অপছন্দ করতেন। তিনি শিষ্যদের মধ্যে কিছু সম্প্রদায়ের তত্ত্বাবধানে মহিলাদের নিয়োগ করেছিলেন এবং সতীদাহ প্রথার বিরুদ্ধে প্রচার করেছিলেন। শিখ ইতিহাসে মাতা গুজরি মাই ভাগো, মাতা সুন্দরী, রানী সাহেব কৌর, রানি সাদা কৌর এবং মহারানি জিন্দ কৌরের মতো বেশ কিছু নারীর নাম লিপিবদ্ধ করা হয়েছে, যারা তাঁদের সময়ের ঘটনাগুলিতে গুরুত্বপূর্ণ ভূমিকা পালন করেছিলেন।

শিক্ষা

শিখ ধর্মে শিক্ষাকে অত্যন্ত গুরুত্বপূর্ণ বলে মনে করা হয়। শিক্ষা যে কারও সাফল্যের চাবিকাঠি। শিক্ষা ব্যক্তিগত বিকাশের একটি প্রক্রিয়া এবং এই কারণে তৃতীয় গুরু বেশ কিছু বিদ্যালয় স্থাপন করেছিলেন। গুরু গ্রন্থ সাহেব বলেছেন,

“সমস্ত ঐশ্বরিক জ্ঞান এবং মনন গুরুর মাধ্যমে প্রাপ্ত হয়” (গুরু গ্রন্থ সাহেব, পৃষ্ঠা – ৮৩১)। সকলের জন্য শিক্ষা অপরিহার্য এবং প্রত্যেকেই নিজেদের সেরা হতে কর্ম করতে হবে। তৃতীয় গুরু কর্তৃক প্রেরিত শিখ ধর্মপ্রচারকদের মধ্যে বায়ান্নোজন নারী ছিলেন। ডক্টর মহিন্দর কৌর গিল লিখেছেন, ‘শিখ নারীদের ভূমিকা ও অবস্থা’-র কথা।

“গুরু অমর দাস দৃঢ়প্রত্যয়ী ছিলেন কোন শিক্ষাই সেই সমাজে শিকড় স্থাপন করতে পারে না যতক্ষণ না নারীরা সেই শিক্ষা গ্রহণ করে শিক্ষিত হয়”।

পোশাকের উপর নিষেধাজ্ঞা

নারীদের বোরখা পরিধান এই ধর্মে বাধ্যতামূলক করা হয়নি, শিখ ধর্ম পোষাক সম্পর্কিত একটি সহজ কিন্তু অত্যন্ত গুরুত্বপূর্ণ বিবৃতি দিয়েছেন। যেগুলি লিঙ্গ নির্বিশেষে সমস্ত শিখদের জন্য প্রযোজ্য। গুরু গ্রন্থ সাহেব বলেছেন,

“যে পোশাকে শরীরে অস্বস্তি হয় এবং মানুষের মনে খারাপ চিন্তায় ভরে ওঠে সেইসব পোশাক পরিধান করা থেকে বিরত থাকুন” । এসজিজিএস, পৃষ্ঠা - ১৬।

এইভাবে, শিখ ধর্মাবলম্বীরা বুঝতে পারবে কোন ধরনের পোশাক মানুষের মনকে মন্দ চিন্তায় পূর্ণ করে তোলে এবং সেইগুলি এড়িয়ে চলা উচিত। শিখধর্মের নারীরা কিরপান (তলোয়ার) দ্বারা নিজেদের এবং অন্যদের আত্মরক্ষা করবে বলে আশা করা হয়, শিখধর্মের মহিলারা সমাজের কাছে এই কারণ আরও বিশেষভাবে উল্লেখযোগ্য ইতিহাসে প্রথমবার নারীরা নিজেদের আত্মরক্ষার জন্য কোন পুরুষের প্রতি নির্ভরশীল হয়নি এবং এখানে নারীরা শারীরিক সুরক্ষার জন্য পুরুষদের ওপর নির্ভরশীল হবে এমনটা আর আশাও করা হয় না।

উদ্ধৃতি :

“পৃথিবীতে এবং আকাশে, আমি কোন সময়জ্ঞান দেখি না। সমস্ত নারী ও পুরুষের মধ্যে, প্রভুর আলো জ্বলছে”। এসজিজিএস, পৃষ্ঠা - ২২৩।

নারী থেকে পুরুষের জন্ম হয়; নারীর মধ্যে আবার পুরুষ থাকে, নারী পুরুষের দ্বারা গর্ভধারণ করে; মহিলার সঙ্গে সে বাগদান এবং বিবাহ করে। নারী তাঁর বন্ধু হয়; নারীর মাধ্যমেই ভবিষ্যৎ প্রজন্ম লুকিয়ে থাকে। যখন কোন পুরুষের স্ত্রী মারা যায়, তখন সে অন্য কোন মহিলার খোঁজ করে; ফলে নারীর কাছে সে আবদ্ধ থাকে। তাহলে নারীকে খারাপ বলবেন কেন? নারীর থেকে রাজার জন্ম হয়। নারী থেকেও আবার নারীর জন্ম হয়; নারী না থাকলে পৃথিবীতে কেউই থাকবে না। গুরু নানক, এসজিজিএস পৃষ্ঠা - ৪৭৩।

যৌতুক সম্পর্কে: “হে আমার প্রভু, আমার বিবাহের উপহার এবং যৌতুক হিসেবে আমাকে আপনার নাম প্রদান করুন”। শ্রী গুরু রাম দাস জি, পৃষ্ঠা - ৭৮, লাইন - ১৮ এসজিজিএস

পর্দা প্রথা সম্পর্কে: “থাক, থাক, হে পুত্রবধূ - ঘোমটা দিয়ে মুখ ঢেকো না। এই বস্ত্র দিয়ে তোমার অর্ধেক মুখও ঢাকবে না শেষ পর্যন্ত। তোমার পূর্বে যে সকল নারীরা নিজেদের মুখ ঢাকতো; সেই নারীদের পদাঙ্ক অনুসরণ কোরো না। ঘোমটা দিয়ে মুখ ঢেকে রাখার একটাই প্রশংসা তুমি পাবে এই যে, কিছুদিন লোকে বলবে, ‘কী অভিজাত বধূ এসেছে’। কিন্তু তোমার ঘোমটা তখনই সত্য হবে যদি

তুমি এইগুলি এড়িয়ে গিয়ে ঈশ্বরের সামনে নৃত্য-গীত করো এবং ঈশ্বরের মহিমার কথা গান করো। পৃষ্ঠা – ৪৮৪, এসজিজিএস

নারী এবং প্রকৃতপক্ষে সকল জীব-আত্মাকে আধ্যাত্মিক জীবন যাপন করার জন্য দৃঢ়ভাবে উত্সাহিত করা হয়েছিল: "এসো, আমার প্রিয় বোনেরা এবং আধ্যাত্মিক সঙ্গীরা; তোমার আলিঙ্গনে আমাকে আলিঙ্গন করো। এসো একসঙ্গে যোগদান করি, এবং আমাদের সর্বশক্তিমান স্বামী প্রভুর গল্প বলি"। - গুরু নানক, পৃষ্ঠা – ১৭, এসজিজিএস

"বন্ধু, অন্য সকল পোশাক পরিধান সুখকে নষ্ট করে, অঙ্গ-প্রত্যঙ্গ না ঢেকে পোশাক পরিধান করা যন্ত্রণার, আর নোংরা চিন্তায় মন ভরে যায়"- পৃষ্ঠা – ১৬, এসজিজিএস

পাগড়ির গুরুত্ব

পাগড়ি সবসময়ই শিখদের কাছে অবিচ্ছেদ্য অংশ। প্রায় পনেরোশো খ্রিস্টাব্দ থেকে এবং শিখ ধর্মের প্রতিষ্ঠাতা গুরু নানকের সময় থেকে, শিখ ধর্মাবলম্বীরা পাগড়ি পরিধান করে চলেছে।

‘পাগড়ি’ শব্দটি এসেছে ‘পাগ’ বা ‘দস্তার’ এই দুটি ভিন্ন উপভাষার সংমিশ্রণে। এই ‘পাগড়ি’ শব্দ দ্বারা একটি বস্ত্রখণ্ডকে বোঝানো হয় শিখ পুরুষ এবং নারী উভয়ই নিজেদের মাথা ঢেকে রাখার জন্য এইরূপ পোশাক পরিধান করে। ‘পাগড়ি’ হল একটি মাথায় পরিধান করার বস্ত্রখণ্ড, যেখানে থাকে একটি লম্বা চাঁদরের মতো একক কাপড়ের টুকরো, যা দিয়ে মাথার চারপাশে ঘুরিয়ে উঁচু করে মাঝখানে খানিকটা ঢালু করে বাঁধা হয় যা দেখতে অনেকটা ‘টুপি’ বা পটকা-র ন্যায় হয়। ঐতিহ্যগতভাবে ভারতবর্ষে প্রথমদিকে পাগড়ি পরিধান করতো শুধুমাত্র সমাজে উচ্চ মর্যাদার পুরুষরা; এবং নিম্ন মর্যাদার বা নিম্ন বর্ণের পুরুষদের পাগড়ি পরিধানের অনুমতি ছিলো না। যদিও গুরু গোবিন্দ সিং পঞ্চ-ক বা বিশ্বাসের পাঁচটি মূল ধারণার মধ্যে পাগড়ি পরিধানকেও একটি স্থান দিয়েছেন। যেখানে বলা হয়েছে - খোঁপা করে চুল রাখা বাধ্যতামূলক যা ১৪৬৯ সালে শিখ গুরুর সময়কাল থেকেই শিখ ধর্মের সঙ্গে ঘনিষ্ঠভাবে জড়িয়ে রয়েছে। শিখ ধর্মমত বিশ্বের একমাত্র ধর্ম সম্প্রদায় যেখানে সমস্ত প্রাপ্তবয়স্ক পুরুষদের জন্য পাগড়ি পরা বাধ্যতামূলক করা হয়েছে। পশ্চিমের দেশগুলিতে পাগড়ি পরিধানকারী অধিকাংশ লোকই হলেন শিখ। শিখদের ‘পাগড়িকে দস্তার’ ও বলা হয়ে থাকে। দস্তার একটি ফারসি শব্দ। এই শব্দটির অর্থ হল ‘ঈশ্বরের হাত’ আসলে এই শব্দের মাধ্যমে ঈশ্বরের আশীর্বাদকেই বোঝায়।

শিখ ধর্মাবলম্বীরা তাঁদের বিভিন্ন রকমের স্বাতন্ত্র্যসূচক পাগড়ির জন্য বিখ্যাত হয়। ঐতিহ্যগতভাবে শিখদের পাগড়ি তাঁদের সম্মানের প্রতিনিধিত্ব করে, এবং দীর্ঘদিন ধরে এই পাগড়ি শুধুমাত্র আভিজাত্যের জন্য সংরক্ষিত একটি পোশাক ছিলো। ভারতে মুঘল আধিপত্যের সময় শুধুমাত্র মুসলমানদেরই পাগড়ি পরিধানের অনুমতি ছিলো। মুসলিম ভিন্ন অন্য সকল সম্প্রদায়ের মানুষদের এই পোশাকটি পরিধান করতে কঠোরভাবে নিষেধ করা হয়েছিল।

গুরু গোবিন্দ সিং, মুঘলদের এই লঙ্ঘনকে অস্বীকার করে সমস্ত শিখদের পাগড়ি পরিধানের নির্দেশ দিয়েছিলেন। তিনি খালসা অনুসারীদের জন্য যে উচ্চ নৈতিক মানদণ্ড নির্ধারণ করেছিলেন সেগুলির স্বীকৃতিস্বরূপ এই বস্ত্রটি পরিধান করার

নির্দেশ দিয়েছিলেন। তিনি চেয়েছিলেন তাঁর সকল খালসা অনুসারীরা স্বতন্ত্র হোক এবং "বাকি বিশ্বের থেকে আলাদা হতে" দৃঢ়প্রতিজ্ঞ হোক। তিনি শিখ গুরুদের দ্বারা নির্ধারিত অনন্য পথ অনুসরণ করতে চেয়েছিলেন। একজন পাগড়িধারী শিখ সর্বদা ভিড়ের মধ্যে থেকেও দাঁড়িয়ে রয়েছে যা আলাদা করে চিহ্নিত হোক, যেমন গুরুর ইচ্ছা ছিল; কারণ তিনি চেয়েছিলেন তাঁর 'সন্ত-সৈনিক' শুধু সহজে চিহ্নিতই নয়, সহজে তাঁদের খুঁজেও পাওয়া যাক।

যখন একজন শিখ পুরুষ বা মহিলা পাগড়ি পরিধান করেন, তখন পাগড়িটি কেবল একটি কাপড়ের গুচ্ছ হয়ে যায়; কারণ শিখ ধর্মাবলম্বীরা নিজেদের মাথার সঙ্গে এই বস্ত্রটি এক হয়ে যায়। সেই সঙ্গে পাগড়ি শিখদের দ্বারা বিশ্বাসের চারটি প্রধান অবলম্বনের মধ্যে অন্যতম একটি অপরিসীম আধ্যাত্মিক অবলম্বন। যদিও পাগড়ি পরার সঙ্গে জড়িয়ে রয়েছে কতকগুলি প্রতীক যেমন - সার্বভৌমত্ব, উত্সর্গ, আত্মসম্মান, সাহস এবং ধর্মপরায়ণতা, কিন্তু! শিখদের পাগড়ি পরিধান করার প্রধান কারণ হল - খালসার প্রতিষ্ঠাতা গুরু গোবিন্দ সিং-এর প্রতি তাঁদের ভালোবাসা, আনুগত্য এবং শ্রদ্ধা প্রদর্শন করা।

ওপরের হাই-লাইট করা শব্দগুলি অন্য কিছু দ্বারা প্রতিস্থাপিত করা প্রয়োজন। 'কারণ' হতে পারে

"পাগড়ি আমাদের জন্য আমাদের গুরুর উপহার। এইভাবেই আমরা নিজেদেরকে সিং এবং কৌর হিসেবে চিহ্নিত করি এবং আমাদের নিজস্ব উচ্চ চেতনার প্রতি অঙ্গীকারবদ্ধ হই। পুরুষ এবং মহিলাদের জন্য একইভাবে, এই পরিচয় রাজকীয়তা, করুণা এবং অনন্যতার প্রকাশ করে। এটাই অন্যদের কাছে একটি সংকেতস্বরূপ যে আমরা অসীমের মধ্যে বসবাস করি এবং সকলের সেবা করার জন্য নিবেদিত থাকি। পাগড়ি সম্পূর্ণ প্রতিশ্রুতির প্রতিনিধিত্ব করে, তাছাড়া অন্য কিছু নয়। যখন তুমি তোমার পাগড়ি বেঁধে আলাদাভাবে সকলের মধ্যে দাঁড়াতে পছন্দ করো, তুমি নির্ভয়ে দাঁড়িয়ে থাকো ছ'শো কোটি মানুষের মধ্যে একজন একক ব্যক্তিত্বের মতো। যা তোমার কাছে একটি অসামান্য সম্মানের কাজ"। (শিখ নেট থেকে উদ্ধৃত)

আপনার যাত্রায় নম্রতা মূল সারমর্ম

নম্রতা শিখ ধর্মের একটি গুরুত্বপূর্ণ দিক। এই অনুসারে, শিখদের অবশ্যই ঈশ্বরের সামনে নম্রভাবে মাথা নত করতে হবে। নম্রতা বা নিমরতা, পাঞ্জাবিতে ঘনিষ্ঠভাবে সম্পর্কিত শব্দ। নিমরতা একটি গুণ যা গুরবানীতে জোরেশোরে প্রচার করা হয়। এই পাঞ্জাবী শব্দের অনুবাদ হল "নম্রতা", "উদারতা" বা "নম্রতা"। এমন কেউ যার মন এই চিন্তায় বিভ্রান্ত হয় না যে সে কারও চেয়ে ভাল বা বেশি গুরুত্বপূর্ণ।

সমস্যা এলাকা - উপরে একটি সঠিক বাক্য নয়

এটি সমস্ত মানুষের জন্য লালন-পালনের জন্য একটি গুরুত্বপূর্ণ গুণ এবং এটি একটি শিখের মনের সেটের একটি অপরিহার্য অংশ এবং এই গুণটি অবশ্যই শিখের সাথে সর্বদা থাকতে হবে। শিখ অস্ত্রাগারের অন্য চারটি গুণ হল:

সত্য (শনি), তৃপ্তি (সন্তোখ), করুণা (দয়া) এবং প্রেম (প্যায়ার)।

এই পাঁচটি গুণ একজন শিখের জন্য অপরিহার্য এবং এই গুণগুলিকে উদ্ভুদ্ধ করতে এবং তাদের ব্যক্তিত্বের একটি অংশ করে তোলার জন্য ধ্যান করা এবং গুরবানি পাঠ করা তাদের কর্তব্য।

গুরবানি আমাদের যা বলে:

"নম্রতার ফল হল স্বজ্ঞাত শান্তি এবং আনন্দ। নম্রতার সাথে তারা ঈশ্বরের ধ্যান করতে থাকে, উৎকর্ষের ভান্ডার। ঈশ্বর-সচেতন সত্তা নম্রতায় নিমজ্জিত। যার হৃদয় করুণাময় বিনয়ের সাথে আশীর্বাদ করা হয়। শিখ ধর্ম নম্রতাকে ভিক্ষা হিসাবে বিবেচনা করে। দেবতার সামনে বাটি"

গুরু নানক, শিখ ধর্মের প্রথম গুরু:

"মনে ভালবাসা এবং নম্রতার সাথে শ্রবণ এবং বিশ্বাস করে, পবিত্র মন্দিরে, নাম দিয়ে নিজেকে পরিষ্কার করুন।" - SGGGS পৃষ্ঠা 4।

"সন্তুষ্টিতে তোমার কানের আংটি, নম্রতাকে তোমার ভিক্ষার বাটি, এবং ধ্যানকে তুমি তোমার শরীরে যে ছাইটি প্রয়োগ করো।" - এসজিজিএস পৃষ্ঠা 6।

"নম্রতার রাজ্যে, শব্দটি সৌন্দর্য। অতুলনীয় সৌন্দর্যের রূপ সেখানে সাজানো হয়।" এসজিজিএস পৃষ্ঠা 8।

"নম্রতা, নম্রতা এবং স্বজ্ঞাত বোঝা আমার শাশুড়ি এবং স্বশুর" - এসজিজিএস পৃষ্ঠা 152।

আধ্যাত্মিকতার দিকে যাত্রা

গুরু গ্রন্থসাহেব হলেন একজন চিরজীবী গুরু, শিখ গুরু, হিন্দু ও মুসলিম সাধুদের রচনা। এই গ্রন্থটিকে সংকলনের মাধ্যমে সমগ্র মানবজাতির প্রতি ঈশ্বরের দয়া প্রদান করা হয়েছে। গুরু গ্রন্থ সাহেবের দৃষ্টিভঙ্গি কোনো ধরনের নিপীড়ন ছাড়াই ঐশ্বরিক ন্যায়বিচারের ভিত্তিতে একটি সমাজ গড়ে তোলা। যদিও গ্রন্থটি হিন্দুধর্ম এবং ইসলাম ধর্মের ধর্মগ্রন্থগুলিকে স্বীকার করে এবং সম্মান প্রদান করে, তবে এই গ্রন্থে সকল ধর্মগুলির মধ্যে একটির সঙ্গে অন্যটির নৈতিক পুনর্মিলনকে চিহ্নিত করে না। গুরু গ্রন্থসাহেব-এর নারীরা পুরুষদের সমান ভূমিকা নিয়ে অত্যন্ত সম্মানের সঙ্গে গৃহীত হয়। এখানে মনে করা হয় নারীদেরও পুরুষদের মতো একই আত্মা রয়েছে এবং তাঁদের আধ্যাত্মিকতা গড়ে তোলার সমান অধিকার রয়েছে এবং মুক্তির পথ খোঁজারও সমান সুযোগ রয়েছে। নারীরা নেতৃস্থানীয় হয়ে ধর্মীয় জমায়েত সহ সকল ধর্মীয়, সাংস্কৃতিক, সামাজিক ও ধর্মনিরপেক্ষ কর্মকাণ্ডে অংশগ্রহণ করতে পারে।

শিখ ধর্ম সমতা, সামাজিক ন্যায়বিচার, মানবতার সেবা এবং অন্যান্য ধর্মের প্রতি সহনশীলতার পক্ষে শিক্ষা দেয়। শিখ ধর্মের অপরিহার্য বার্তা হল আধ্যাত্মিক ভক্তি এবং সর্বদা ঈশ্বরের প্রতি শ্রদ্ধা প্রদান করা, যখন দৈনন্দিন জীবনে করুণা, সততা, নম্রতা এবং উদারতার আদর্শ অনুশীলন করা হয়। শিখ ধর্মের তিনটি মূল নীতি হল ধ্যান করা এবং ঈশ্বরকে স্মরণ করা, সং-জীবনযাপনের জন্য কর্ম করা এবং অন্যদের সঙ্গে সেগুলি ভাগ করে নেওয়া।

আত্মার এই আধ্যাত্মিক যাত্রার উদ্দেশ্যে চেষ্টা করার জন্য অভিনন্দন। অনুবাদ কখনই মূলের কাছাকাছি হতে পারে না, বিশেষ করে যখন সম্পূর্ণ গুরু গ্রন্থসাহেব কবিতাকারে থাকে এবং রূপকের ব্যবহার দ্বারা বিষয়টিকে অত্যন্ত কঠিন করে তোলা হয়েছে। ঐশ্বরিক বার্তা গড়ে তুলতে হিন্দু ও মুসলিম পৌরাণিক কাহিনিগুলি প্রায়শই প্রহ্লাদ, হিরণ্যকাশ্যপ, লক্ষ্মী, ব্রহ্মা ইত্যাদি শব্দগুলি ব্যবহার করা হয়েছে। অনুগ্রহ করে সেইগুলিকে আক্ষরিক অর্থে পড়বেন না, কিন্তু সেগুলির অন্তর্নিহিত অর্থগুলি অনুধাবন করবেন। ঈশ্বর একমাত্র এই সত্যের ওপর ভরসা রেখে এবং তাঁর সঙ্গে মিলিত হওয়াই মানব জীবনের একমাত্র লক্ষ্য মনে করা হয়েছে। এই কর্মটি কয়েক বছর ধরে বেশ কিছুজন স্বেচ্ছাসেবক দ্বারা সম্পন্ন করা হয়েছে, আপনার মাতৃভাষায় আপনার কাছে ঐশ্বরিক বার্তা পৌঁছানোর উদ্দেশ্যে। আপনার যদি কোন প্রশ্ন থাকে, অনুগ্রহ করে walnut@gmail.com এই ইমেল আইডিতে লিখিতাকারে পাঠিয়ে দিন এবং আমরা এই যাত্রায় আপনার সঙ্গে যোগ দিতে চাই।